- 8 -

ENFÂL SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre 8, nüzûl sıralamasına göre 88, esseb'ut tıval kısmının da 7 sûresi olan Enfâl sûresinin âyetleri 75 olup Medine'de nâzil olmuştur.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne ve Onun pak aile halkına ve ashabına olsun. Rabbi-miz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Bedir savaşını, savaş sonrası ganîmetlerin taksimi konusunda Müslümanlar arasında çıkan bir tartışmayı konu ederek söze başlayan bir sûreyi tanımaya başlayacağız. Bu sûrede savaşı, barışı, savaş ve barışın yasalarını, savaşta Allah'ın müminlere desteğini, takvayı, sabrı, gerek savaş esnasında gerekse hayatın her bir alanında Allah ve Resulüne mutlak itaati, savaş ganîmetlerinin paylaşım problemlerinin çözümünü çok net ve açık olarak göreceğiz, öğreneceğiz.

İman küfür savaşlarının tamamının Allah'ın elinde olduğunu, savaşların sonucunun belli olduğunu, galibiyetin Allah'ın yardımına ve desteğine bağlı olduğunu çok açık ve net bir biçimde anlayacağız. İslâm'ın savaşlarının hedefinin çok net bir biçimde ortaya konulduğuna şâhit olacağız.

Yine savaşların alt yapısında akidenin, dinin rolünü öğreneceğiz. Gerek savaş esnasında, gerek savaş öncesi ve sonrasında ruhlardaki, zihinlerdeki duygulara, niyetlere şâhit olacağız. Kâfirler karşısında Allah desteğindeki mü'minlerin güçlerinin oranlanmasını öğreneceğiz. Bunun gibi daha pek çok konunun anlatıldığı Enfâl sû-resinin ilk âyetini tanımaya başlayalım.

1. "Ey Muhammed! Sana ganîmetlere ait soru sorarlar, de ki: Ganîmetler Allah'ın ve Peygamberindir. İnanıyorsanız Allah'tan sakının, aranızdaki münâsebetleri düzeltin, Allah'a ve Peygamberine itaat edin."

Sana Enfâl'ı soruyorlar, de ki o Allah ve Resulü içindir. Evet Bedir savaşı sonrasında ganîmetlerin taksimi konusunda bir problem çıkmıştı. Bedir savaşı Müslümanların ilk savaşıydı. Onun içindir ki sa-vaş hakkında ve savaşta elde edilen ganîmetler konusunda Müslümanların fazla bilgileri yoktu. Bu konuda açık talimatlara ihtiyaç vardı. İslâm'ı kabul etmiş olmalarına rağmen Müslümanlar hâlâ üzerlerinde cahilliye kalıntıları taşıyorlardı. İşte Bedir savaşı sonunda herkes önceden olduğu gibi ellerine geçirdikleri ganîmetlerin kendilerine ait olduğunu iddia ediyorlardı. Müslümanlar arasında düşmanı takip ettikleri için ganîmet elde edemeyenler ise o mallarda bizim de hakkımız var diyorlardı. İşte Rabbimiz sûreye bu problemin gündemiyle başlar.

Peygamberim, sana ganîmetlerden sorarlar. Ne yapacağız? Nasıl paylaşacağız? Kim ne kadar alacak? Burada Rabbimiz onlar Allah ve Resulüne aittir buyururken ilerde bunun yasasını açık bir şekilde ortaya koyacaktır. Bir de dikkat ederseniz burada ganîmet kelimesi yerine Enfâl yâni lütuf ve nîmet anlamına gelen bir kelimenin kullanılışı calibi dikkattir. Sanki Rabbimiz bununla şunu hatırlatıyordu:

Ey Müslümanlar, söyleyin sizler şu anda Allah'ın lütfettiği nî-metler konusunda mı tartışıyorsunuz? Eğer bunlar Rabbinizin size bir lütfu keremiyse, o zaman size ne oluyor ki onların paylaşımı konu-sunda Allah'ın hükmünü bilmeden hak iddiasında bulunuyorsunuz? İyi bilin ki onların paylaşımı konusunda karar onları size lütfeden Allah'a aittir. Şunu da çok iyi bilesiniz ki sizin savaşınızın hedefi bu ganîmetlere ulaşmak değildir. Sizler Allah için, yeryüzünde Allah'ın iradesini hakim kılmak, insanları diriltmek, insanları cennete ulaştırmak için savaşan insanlarsınız.

Allah'tan korkun. Allah'a karşı takvalı olun. Hayatınızı Allah için yaşayın. Allah yasalarıyla hareket edin. Unutmayın ki bu iş Al-lah'a ve Onun vahyine tâbi olan, Allah talimatlarıyla hareket eden Resulüne aittir. Peygamber, Rabbi kendisine nasıl buyurmuşsa, nasıl yol göstermişse Enfâl öylece paylaşılacaktır. Sizler bu

malları nasıl paylaşacağınızın derdinde değil Allah ve Resulüne nasıl tâbi olacağınızın peşinde olun. Allah'a karşı nasıl takvalı olacağınızın peşinde olun.

Ve aralarınızı da düzeltin. Ümmet arasında vahdeti, salahı gerçekleştirin. Müslümanların birbirlerine bakışı, birbirleriyle ilişkisi Allah'ın istediği gibi değilse, ganîmet duygusu, menfaat duygusu ön plana çıkmışsa, Allah ve Resulüne itaat ve kardeşlikleri zedelenmişse, takva yıpratılmışsa bu yapılan şeyin adı da cihad olmaktan çıkmış demektir. Müslümanlar arasındaki saflar pekişmemişse, gönüller, kalpler, kafalar, düşünceler bir değilse bunun adına cihad denmez.

Öyleyse sizler önce aranızdaki, saflarınızdaki, kalplerinizdeki açıklıkları gidermeye, saflarınızdaki boşlukları doldurmaya, ihtilâflarınızı gidermeye, durumunuzu düzeltmeye bakın. Bunu başarırsanız aranızda ganîmetlerin paylaşımı da kolay olacaktır. O zaman kardeşine fazlası gittiği zaman, sana kötüsü geldiği zaman hiç fark etmeyecektir. Çünkü onun da senden bir parça olduğunu düşünecek, bunu çok rahatlıkla kabul edeceksiniz. Zayıfların, fakirlerin zaten korunduğu bir toplumda bu konuda hiç bir problem çıkmayacaktır. Onun için siz önce aranızı ıslah etmeye bakın. Birbirinize kardeşler olarak sıkı sıkıya bağlı bir ümmet olmaya ve her konuda Allah ve Resulüne itaat eder mü'minler olmaya bakın. Eğer gerçekten mü'minler iseniz, gerçekten Allah'a, cennete, Allah'ın sizlere vaadettiği mükâfatlara iman ediyorsanız.

2,3. "İnananlar ancak o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri titrer, âyetleri okunduğu zaman bu onların imanlarını artırır. Ve Rablerine güvenirler; namaz kılarlar; kendilerine verdiğimiz rızıktan yerli yerince sarf ederler."

Mü'minlerin, gerçek mü'minlerin özelliklerinin açıklandığı bir âyet. Gerçekten inanmış, tam anlamıyla iman etmiş, emniyet ve güvenlik içine girmiş, Rabbiyle tam bir diyalog halinde, rıza halinde olan, Allah'tan ve Ondan gelenlerin tümünden razı olmuş mü'minlerin özellikleri şunlardır:

Allah anıldığı zaman, Allah'ın esmâsından birisi gündeme gel-diği zaman, veya ef'ali, fiilleri, sıfatları, âyetleri gündeme getirildiği zaman, en büyük olarak Allah gündeme getirildiği zaman, Rab olarak, İlâh olarak, Melik olarak, Rahmân olarak gündeme getirildiği zaman kalpleri titreyen, kalplerinde bir hareket, bir depreniş, bir heyecan, bir arzu, bir saygı meydana gelen kimselerdir onlar.

Evet kalpler ancak Kur'an'la mutmain olur. Ancak Kur'an'la itminan bulur, ancak onunla yatışır ve sükûnete kavuşur. Çünkü kalp Allah'ın âyetlerini duydukça, tanıdıkça şüphe ve tereddütlerden kurtulup doyuma ve itminana ulaşacaktır.

Demek ki Allah'ın âyetleri okundukça, âyetlerle karşı karşıya geldikçe mü'minlerin kalpleri coşar, taşar, sanki kabına sığmaz hale gelir. Bu âyetin bize anlattığına göre kalplerin itminana kavuşmasının birinci yolu elimizdeki şu Kur'an âyetleridir. Bunun bir ikinci yolu da yine kitabımızın Bakara sûresinin beyanıyla meşhut âyetlerle olacaktır. Rabbimizin kâinata serpiştirdiği görsel âyetlerini gördükçe kalpler doyuma ulaşacaktır.

Allah'ın âyetleri kendilerine tilâvet olunduğu, duyuruldüğu, izlettirildiği zaman onların imanları artar. Gerek Allah'ın şu elimdeki kitabının âyetlerini okuyarak izlediği, veya gerekse âyetleri okuyan bir Müslüman kardeşinin kendisine duyurmasıyla izlediği zaman onların mânâsına nüfuz ederek, Rabbinin kendisinden istediklerinin bilincine ererek, farkına vararak dinlerler. İşte böyle ne dendiğini, ne istendiğini anlamaya, kavramaya çalışarak izleme onların imanlarını artırır. Çünkü böyle âyetler üzerinde kafa yorarak izleyenler görürler ve anlarlar ki tüm kâinatta Allah yasaları uygulanmaktadır. Çevrelerinde cereyan eden tüm hadiselerde bu Allah yasalarının uygulandığını gören mü'-minlerin imanları artacaktır.

İman aslında kalbin işidir. Ve iman için kişi Kur'an bilmek zo-rundadır. Önce bilecek kişi, inanacak ve sonra da onu amel haline getirecek. Bilmeden inanılmadığı gibi inanmadan da yapılmaz. Neye inanıyoruz? Bunu bileceğiz. Meselâ benim kaç tane sâlih amelim var-sa o kadar imanım var demektir. Meselâ benim yirmi tane sâlih amelim varsa yirmi tane imanım var demektir. Bunu çoğalttıkça benim imanım da çoğalacaktır. Öyleyse kitaptan iman birimlerini çoğaltmak, yâni tanıdığımız her bir âyetle imanlarımızı çoğaltmak ve buna oranla da sâlih amellerimizi çoğaltmak zorundayız.

Evet Allah'ın iman birimi âyetlerini tanıdıkça, öğrendikçe ki-şinin imanı artacaktır. Yâni Kur'an'da her bir iman konusu gündeme geldikçe bunu öğrenip iman eden mü'minlerin imanları, iman konuları artıverir. Öğrendiği her bir âyet karşısında Allah demişse doğrudur, Allah ne demişse kabulümdür diyerek Allah'ın âyetleriyle tanıştıkça kendisini, hayatını, bakışını, düşüncesini değiştiren kişinin imanı artacaktır. Zira her bir yeni âyeti tanıyıp inandıkça müminlerin imanları artmaktadır. Çünkü mü'min durağan değildir. Mümin sürekli imana, teslimiyete doğru bir gelişim içindedir. Öğrendiği her bir yeni âyete imanla, mü'minler taklitten çıkıp tahkike ulaşırlar.

Meselâ eğer şu ana kadar bu sûreyi bilmiyorsak şimdi iki âyet öğrendik, iman ettik ve iki âyetlik bir iman artışımız oldu, ya da iki iman birimi daha kazandık demektir. Öyleyse her yeni âyete inandıkça bir iman birimimiz daha oluyor demektir. O halde bizler de bugün Rabbimizin âyetlerini tanıyarak iman birimlerimizi artırmak zorundayız.

(Dinleyiciler arasından imanın artıp eksilmesiyle ilgili bir hadis soruldu.)

Ben aslında burada bu konuya girmek istemiyordum, ama arkadaşın sorusuna binaen birkaç söz söyleyelim inşallah: İman taat ve ibadetle artar, isyan ile de azalır. Selef âlimlerimiz bu konuda ittifak etmişlerdir. Kur'an'da imanın artmasına işte bu âyet delil gösterilmiştir. İbni Mübârek azalıp çoğalma ifadesi yerine üstünlük, kuvvetlilik ve zayıflık ifadesini kullanmıştır. İman için sadece dil ile ikrar ve kalp ile tasdikin yeterli olmadığını, aynı zamanda amellerle bizzat ortaya konarak gösterilmesi gerektiğini söyleyenler de olmuştur. Âlimlerimizden kimileri; imanın ameller cihetinden ziyadeleşmesi asr-ı saadete mahsustur. Zira asr-ı saadette İslâm ahkâmı yeni nâzil oluyordu. Her yeni gelen hükme inandıkça mü'minlerin imanları ziyadeleşiyordu. Ama devri saadetten sonra, yâni ahkâm tamamlandıktan sonra imanın ziyadeleşmesi artık mümkün değildir demişlerdir. Kimileri; iman adına söz konusu olan bu artış kemiyet itibariyle değil, keyfiyet itibariyledir derken, Fahrettin Râzî gibi kimi âlimlerimiz de; insan fıtraten zaten mü'min olarak doğar. Buna imanî fıtrî denir ve bu iman buluğ çağına kadar sürer. Bu çağdan sonra kişi iman-i istidlâlî ile Allah'ın varlığına, birliğine, peygamberine iman eder. İşte imanda ziyadeleşme budur der. Tıpkı; "ya Rabbi, ölüleri nasıl diriltti̇ğini görmek isti-yorum" diyen İbrahim aleyhisselâmın imanı gibi. Biz biliyoruz ki İbrahim aleyhisselâmın imanı tamdı, eksiksizdi. Onun imanı kendisine tâ-bi olanların tamamının imanından üstündü. Ama o Allah'tan imanı ko-nusunda daha da kemal istedi. İşlerin zuhurunu görerek imanına kuvvet kazandırmak istedi.

İşte ben meseleye bu yönden bakıyorum. Bu artma ve eksilmeyi İmanın eylemi ve aksiyonu olan amel açısından anlıyorum. Çünkü bakıyoruz meselâ nehy-i anil'münker hadisinde de aynı konu anlatılıyor. Hani; "sizden biriniz bir münker görürse onu eliyle düzeltsin, eğer buna gücü yetmezse diliyle, ona da gücü yetmezse kalbiyle düzeltsin" buyuruluyordu ya. İşte anlıyoruz ki birinin imanı güçlüdür. Derhal bu iman onu elle müdahaleye zorluyor. Güçlü olan imanı bu şekilde tezahür ediyor. Yani iman hemen aktif hale geliyor. Kalpte, batında iman ne ise zahirde de amel o ölçüde kendini gösteriyor. Ötekisinin imanı bu birinciye nispetle daha zayıf ki ancak dilini hareket ettirebiliyor. Ancak o kadar bir aktivite gösterebiliyor.

Yine kitabımızda ashab-ı sebt'in durumuna baktığımız zaman aynı durumu görebiliyoruz. Cumartesi günü balık tutma yasağını çiğneyen toplum üç grup oluyor. Bu konuyu A'râf sûresinde uzunca anlattık.

1- Yasağa uymayarak balık tutmaya devam edenler.

2- Cumartesi yasağına riayet edip, balık tutmaya gitmeyen, ancak bunu sadece kendi şahıslarında uygulayabilen, başkalarını da bu işten menetmeye imanları yetmeyenler. İmanları var, ama bu imanları onları başkalarını uyarmaya sevk edecek kadar güçlü değil.

3- Kendileri yasağa riayet etmekle birlikte, günahkârların yanlış hareketlerine iştirak etmemekle birlikte, aynı zamanda emr-i bil'-maruf ve nehy-i anil'münker dediğimiz sürekli hareketlilik ve dinamizm isteyen cihat ruhunu canlı tutanlar. İşte bu üçüncü grubun imanı kendilerini günahtan uzaklaştırdığı gibi, başkalarını da menetmeye yetecek kadar güçlü idi. Günahkârlarla iç içe yaşadıkları bir ortamda bu iman onları Allah'ın yakın bir azabından korkutuyordu. Hattâ kalplerindeki bu imanlarının dışa yansıyan maddi bir tezahürü olarak da bunlar günahkârlarla kendi evleri, mahalleleri arasına bir duvar çekip tedbir almışlardır. İşte bu imanın güçlülüğünün madde planında, amel planında, aksiyon planında açığa çıkışıydı. Tebuk seferinden geri kalan Kâb Bin Malik'in imanı da kendisi gibi aynı suçu işleyen ötekilerin imanından daha güçlüydü ki, o iman kendisine ötekiler gibi yalan söylemesine engel oldu.

Peki bir mü'min böyle üstün bir imanı nasıl kazanacak? Bu soruya da bir iki söz ettikten sonra inşallah sonraki âyete geçelim. Benim bildiğim, iman birimleri olan şu kitabı ve Resûl aleyhisselâmın hadislerini sürekli elimizde tutarak, Rabbimizi yakından tanımak, O'-nun esmasına, sıfatlarına, fiillerine muttali olmak, mutlak gücün, kuvvetin, kudretin sadece Allah'a ait olduğunu kavramaya çalışacağız. Bu, bizim Allah'a daha çok yaklaşmamızı sağlayacaktır. Zira Allah'tan başka hiçbir varlıkta kuvvet ve kudretin, yetkinin olmadığını bilmek O'na teslimiyeti iltizam edecektir. O'nun mülkün mutlak maliki olduğunu bilmemiz bizi O'nun dışındaki eşyaya, varlıklara bağımlı olmaktan kurtaracaktır. O zaman şu anda insanların putlaştırıp önünde eğildikleri teknik üstünlük, teknolojik farklılık, sayısal üstünlük vs vs gö-zümüzde küçülecek ve sadece Allah büyüyecektir. Kendilerinden kat kat fazla olan düşmanları karşısında Bedir'de zafer kazanan mü'min-lerin yaşadıkları durum işte buydu. Ama Huneyn de yaşanan durum bunun tamamen zıddıydı. Bedirde aslan kesilen ruh orada pörsüyü-verdi.

Evet, bu iman önünde Kızıl Deniz, arkasında dünyanın en büyük ordularının sahibi Firavun olduğu halde Allah'a güven ve teslimiyetinde zerre kadar bir sarsılma yaşamayan Hz. Musa'yı tanıyarak kazanılacaktır. Veya sizler yeryüzünde güç ve kuvvet iddiasında bulunan bir başka tâğut tarafından ateşe atılırken imanıyla dimdik ayakta duran İbrahim aleyhisselâmla tanışmadan onun imanını kazanmayı, ya da aynı tâğutların ateşlerinin sizleri de yakmamasını nasıl isteyeceksiniz? Bu

kitapta İsmail aleyhisselâmla tanışmadan onun teslimiyetini nasıl kazanacaksınız? Benim bu konuda diyebileceklerim bu kadardır. İnşallah konu anlaşılmıştır, artık başka soru olmasın da bundan sonraki âyeti tanımaya geçelim.

Ve onlar sadece Rablerine tevekkül ederler. İşlerini Rablerine havale ederler. Gerek kendisiyle ilişkilerinin düzenlenmesi konusunda, gerek kendi aralarındaki ilişkilerinin düzenlenmesi konusunda yasa koyma salahiyetini kesinlikle kendilerinde görmezler. Her konuda velileri, vekilleri Allah'tır. Kul olarak bizler bize düşenleri, gücümü-zün yetebileceklerini yaptıktan sonra sonucu Rabbimize havale edeceğiz. Rabbimizin bizden işte bu sûrede istediği gibi savaşa hazırlanacağız. Savaş için sadece maddî hazırlıklar değil, Rabbimizin bu konuda bize haber verdiği tüm yasalarına uygun hareket ederek savaş meydanına koşacağız. Karşımıza çıkan Allah düşmanları kaç kişi olurlarsa olsunlar, güçleri, kuvvetleri ne olursa olsun, isterse bizim on katımız olsunlar, onlarla savaşa hazır olacak ve gerisini Allah'a bırakacağız. Ve kesinlikle bileceğiz ki bizler yasalara teslim olup Rab-bimize güvendiğimiz sürece O bizim vekilimiz olarak bizi zafere ulaştıracak, bizim için hayırlı olanı bize lütfedecektir.

Onlar namazı ikame edenlerdir. Namazı ayağa kaldıranlardır onlar. Rabbimiz bize cihadı anlatacak, ama onu gündeme getirmeden önce mü'minlerin uymaları gereken yasaları, mü'minlerin sahip olmaları gereken özellikleri ortaya koyuyor. Çünkü bu özelliklere sahip olunmadan sadece silah ve sayısal güçle kâfirler karşısında galip gel-mek mümkün olmayacaktır. İşte bunun içindir ki Rabbimiz önce bu hazırlıkları gündeme getiriyor.

Onlar namazı ikame ederler. Salât aslında mü'minin tümüyle, tüm varlığıyla, içiyle dışıyla, kalbiyle bedeniyle Rabbine yönelişi demektir. Salât kişinin Allah'la diyalogu demektir. Allah'a yalvarış ve ya-karış halidir. İnsanın tüm varlığıyla, tüm hareketleriyle Rabbine gerçekleştirdiği bir dua, bir kıraat, bir secde, bir rüku, bir teslimiyet, bir yöneliştir, bir doğruluş, bir Allah için oluştur namaz. Tüm hayatı Allah'ın istediği gibi düzenlemektir namaz. Hayatın tümünü kapsayan Allah'a kulluğu herkesin görebileceği şekilde ayakta tutmak demektir namaz. Allah'ın istemediği her türlü hayatın, her türlü düşüncenin, her türlü anlayışın, her türlü putun, her türlü programın reddedilişini ortaya koyan, sadece Allah'a kulluğu abideleştiren bir eylemdir namaz. Tevhidin simgesi olarak ortaya dikilmiş bir ameldir.

Rasulullah efendimiz döneminde bunu çok hoş görürüz. Müslümanlar Kâbe'nin avlusunda namaz kıldılar ve bu namazlarıyla şu abideyi diktiler, şu reddiyeyi ortaya koydular. Biz bu namazımızla, biz bu tevhidimizle, bu pratik gösterimimizle Allah evindeki tüm putlarınızı, kafalarınızın içindeki tüm

putlarınızı, kalplerinizin içindeki tüm küfür ve şirk düşüncelerinizi reddediyoruz. Allah'tan kaynaklanmayan, Allah'a kulluk esasına dayanmayan tüm hayatınızı reddediyoruz. Sa-dece Allah'a kulluk edeceğimizi, sadece Allah huzurunda eğileceğimizi, sadece Allah'ı dinleyeceğimizi gösteriyoruz. Bakın, görün işte inancımızı diktik gözlerinizin önüne. Tevhidimizi serdik nazarlarınıza diyerek bir namaz ikame etmişlerdi.

Bir de o mü'minler kendilerine rızık olarak verdiklerimizi infak ederler. Kendilerine verilenleri Allah kullarıyla paylaşmanın kavgası içine girerler. Allah'ın verdiklerinden Allah kullarına bir delik açarlar. Hem de hiç kapanmayacak bir delik açarlar da oradan Allah kullarını hep istifade ettirirler. Onlar namazı ikameyle bedenlerinde Allah'ın söz sahibi olduğunu bildikleri gibi, mallarını da Allah yolunda infak ederek o mallarında Allah'ın söz sahipliğini ortaya koyarlar. Çünkü onlar bilirler ki o malları kendilerine lütfeden Rableridir.

Rızık çok genel bir ifadedir. Tüm hayat bizim için Rabbimizin lütfettiği bir rızıktır. Öyleyse elimizi, ayağımızı, gözümüzü, kulağımızı, kalbimizi, bedenimizi, malımızı, paramızı, bilgimizi, zamanımızı, imkânımızı, fırsatımızı, oğlumuzu, kızımızı, evimizi, arabamızı, her şeyimizi Allah'ın istediği yerde harcayıp infakta bulunacağız. Tüm hayatımızı Allah için yaşayarak infak edeceğiz. Allah'ın verdiği ilim rızkını insanlara ulaştıracağız. Allah'ın bize verdiği ilimden insanları istifade ettireceğiz. Ondan bir delik açıp insanlara akıtıp duracağız. İnsanların karşısında güzel bir Müslümanlık sergileyerek onlara infakta bulunacağız.

İşte böyle olduğumuz zaman, Allah'ın âyetleriyle tanışarak kalplerimiz doyuma ulaştığı, kalplerimiz yatıştığı, her an âyetlerle iman birimlerimiz arttığı; durağan, taklidi bir hayattan tahkiki bir hayata koştuğumuz, namazı ikame ettiğimiz, tüm bedenimizde Allah'ı söz sahibi bildiğimiz, tüm malımızda Allah'ı söz sahibi bildiğimiz zaman çok rahat cihad meydanlarına koşabilecek ve Allah yolunda bir savaşı göze alabileceğiz demektir. Çünkü cihad Allah için mal ve candan vazgeçebilmeyi gerektirir. Şu anda sahip olduğu şeylerde Allah'ın söz sahipliğini kabul edemeyen, Allah için onlardan bir delik açamayan, onların bir kısmını Allah için veremeyen insanlar cihada hazır olabilirler mi? Elbette olamayacaklardır.

4. "İşte gerçekten inanmış olanlar bunlardır. Onlara Rablerinin katında mertebeler, mağfiret ve cömertçe verilmiş rızıklar vardır."

İşte gerçek mü'minler bunlardır. Demek ki bir mü'min var, bir de gerçek mü'min vardır. İmanlarının eylemini gerçekleştirmiş, imanlarını iddia planından ispat planına dökmüş, hem dilleri, hem kalpleri ve hem de amelleriyle, hayatlarıyla

imanlarını ortaya koymuş insanlar bunlardır. İmanlarının gereklerini yerine getirmiş mü'minler bunlardır.

Öyleyse bir insan gerçek mü'min olmak istiyorsa kesinlikle bu özelliklere sahip olmak zorundadır. Kalbim temiz olduktan sonra namaz kılmasam da olur diyen bir kimse gerçek mü'min değildir. Namazını kıldığı halde onu ikame etmeyen, namazda Allah'tan hiç bir mesaj almayan, hayatıyla namazı doğru orantılı olmayan, namazı kendisini kimi kötülüklerden alıkoyamayan kimse gerçek mü'min değildir. Malında, bilgisinde, zamanında, hayatında ve tüm sahip olduklarında Allah'ın söz sahibi olduğunu bilmeyen, sahip olduklarını Allah kullarıyla paylaşma kavgası içine girmeyen bir kimse de gerçek mü'min değildir.

Evet bunlar gerçek müminlerdir ve onlar için Allah katında de-receler vardır, mağfiret vardır, Allah onların geçmişlerini sıfırlayacak, hatalarını bağışlayacak ve onlara Kerîm bir nîmet, değerli bir cennet lütfedecektir. Kesintisiz ve baş kakıntısı olmayan bir cennet vardır on-lar için. Evet Rabbimizin kitabından ve Resulünün Sünnetinden cenneti öğrenen bir kimsenin onu kaybettirecek bir hayatı yaşaması mümkün değildir.

Bu mukaddimeden sonra Rabbimiz savaş âyetlerini gündeme getirecek. Allah'ın sevgili elçisi ve beraberindeki mü'minler Mekke'de gerçekten çok mükemmel bir dâvet gerçekleştirdiler. Namazlarıyla, infaklarıyla, Allah için bir hayat yaşamalarıyla gerçekten çok güzel bir Müslümanlık sergilediler. Sonra Rabbimizin emriyle Medine'ye bir hic-ret gerçekleşti. Medine İslâm yurdunda Allah ve Resulü egemenliğinde özgürce bir hayata kavuştular. Tabii Müslümanların eğitilmeleri bu-rada da devam etti. Ve artık cihad zamanı gelmişti. Ama henüz yeni Müslüman olanlar içinde Rabbimizin burada anlattığı gibi bir takım olumsuzluklar da ortaya çıkabilmektedir. Bakın Rabbimiz onu şu şekilde dile getiriyor:
5,6. "Nitekim Rabbin seni hak uğrunda evinden savaş için çıkarmıştı, oysa Müslümanların bir takımı bundan hoşlanmamıştı. Sanki göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi, gerçek ortaya çıktıktan sonra bile seninle tartışıyorlardı."

Nitekim Rabbin seni evinden hak ile çıkardı. Buradaki ***"Ke-ma"*** ifadesi ilk âyete bir atıftır. İlk âyette ne demişti Rabbimiz? Ganîmetler Allah ve Resulüne aittir. Ganîmetlerin taksimi konusunda söz sahibi Allah ve Resulüdür. Tıpkı seni evinden hak ile çıkaranın Allah olduğu gibi. Veya tıpkı ganîmetlerin taksimi konusunda bir hoşnutsuzluk duydukları gibi senin evinden hak ile çıkarılman konusunda da hoşnutsuzluk duymuşlardı. Veya tıpkı senin hak ile, hakkı ikame

için, Allah dinini aziz kılmak için savaşa çıktığın gibi Allah da sana yardım ederek seni ve dinini aziz kılmıştır.

Evet ey peygamberim, Rabbin seni hak uğrunda, hak yolunda, hak ile evinden çıkardı. Çünkü Rasulullah efendimizin Allah'ın kendisinden istediği kulluğu gerçekleştirme çabası içinde yaşadığı tüm hayatı, tüm davranışları Hakka göre idi. Tüm hayatı kulluktu ve işte bu kulluğun bir parçası olarak cihad için de evinden çıkıyordu. Ama müminlerden bir grup bu işi kerih görüyorlar, isteksiz davranıyorlardı. Hak hususunda peygamberle mücâdele ediyorlardı. Yaşadıkları Müs-lümanca bir hayatın sonunda kendilerine verilen bir cihad emrine sıcak bakmıyorlardı. Hak hususunda peygamberle mücâdeleye tutuşuyorlardı. Hak açığa çıktığı halde, hak olan cihad yasası ortaya konduktan sonra, hak olan bir cihad emrine muhatap oldukları halde seninle bu hak konusunda mücâdele ediyorlardı.

Az evvel Rabbimizin özelliklerini saydığı gerçek müminlerden olmayan, tam yetişmemiş olan Müslümanlar Allah'ın cihad emri karşısında bir isteksizlik hali yaşıyorlar. Çünkü cihad gerçekten zor bir kulluktur. Allah dininin izzet ve şerefe ulaşması, Allah kullarının cennete kazandırılması adına bir kimsenin her şeyini bir tarafa bırakarak yola çıkması, cennete bilet alması demektir. Öyle değil mi? Adam ailesini, çocuklarını, sevdiklerini, malını, mülkünü geride bırakacak, dünyasını, memleketini terk edecek ve Allah için yola çıkacak. Savaş ortamına varıncaya kadar pek çok eziyetlere maruz kalacak. Savaş meydanında da eli kolu budanacak, canını kaybedecek, sevdiklerini kaybedecektir. İşte böyle bir durumla karşı karşıya kaldığı zaman henüz iman hazırlığını tamamlamamış, amel hazırlığını ikmal etmemiş, henüz gerçek mü'minler olabilme özelliğini kazanamamış mü'minler bundan bir isteksizlik halet-i ruhîyesi yaşayacaklardır.

Sanki göz göre göre ölüme doğru sürükleniyorlarmış gibi bir durum açığa çıkacaktır. Aslında şu anda hepimiz ölüme doğru sürükleniyoruz. Ancak ölümü kendimizden çok uzak hissettiğimizden dolayı ölümden etkilenmemiz söz konusu olmuyor. Her an ölüme doğru gidiyoruz ama insan kendisini ölüme yakın hissettiği durumlara giderken o zaman ölümün kendisi adına taşıdığı riskin farkına varabiliyor. İşte aynen bunun gibi öleceğini anlayan bir insan her şeyinin biteceğini, henüz cennete hazır olmadığını, bu haliyle cehenneme gidebileceğini düşünerek korkuların kendisini sardığını hisseder. İşte böyle bir ortamda kişinin ölümü hissetmesi aslında kendi durumunu değerlendirmesi anlamına geliyor.

Ama gerçekten ölümün kendisini cennete ulaştıracağı inancı, hazırlığı içinde olan bir mümin onun için öyle acele ediyor ki ağzındaki bir hurmayı yiyecek zamanı bile kayıp sayıp ölüme atılabiliyor. Çünkü artık onun için ölüm gerçekten

cenneti yakalama fırsatıdır. Tüm sıkıntılardan kurtulma fırsatıdır. Ebedî saadeti yudumlama, Rabbini görme, O'nun devletlerine erme zamanıdır. Zaten bu dünyada bir insanın peygamberlikten sonra ki -o kesbî değil, Vehbî'dir, yâni çalışılarak el-de edilen bir makam değil Allah'ın lütfettiği bir makamdır- elde edebileceği ikinci mertebe şehitliktir. Şehitlik en büyük bir kurtuluştur.

Evet bir insan imanıyla, ameliyle ölüme hazır değilse, ölümün kendisini cennete götüreceği konusunda tereddütleri varsa bu insanın ölüme koşması düşünülemez. İşte burada anlatılanlar da böyle kimselerdir. Sanki göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi bir ruh haleti içine düştüler. Halbuki Allah onları böyle bir cihad meydanında tertemiz hale getirmek istiyordu. Allah onları imanlarında ve teslimiyetlerinde kemale erdirmek istiyordu.

7,8. "Allah bu iki taifeden birini size vaadetmişti; siz, kuvvetsiz olanın size düşmesini istiyordunuz. Oysa, suçluların hoşuna gitmese de, hakkı ortaya çıkarmak ve bâtılı tepelemek için, Allah sözleriyle hakkı ortaya koymak ve inkârcıların kökünü kesmek istiyordu."

Hani Allah size iki gruptan birini vaadediyordu. İki gruptan birisi sizindir diyordu. Rabbimiz Müslümanların karşısına iki taife, iki grup çıkarıyor ve tercihlerini kendilerinin yapmalarını istiyor. Bakalım hangileri zor olanı, faziletli olanı, hangileri de kolay olanı tercih edecekler? Evet Rabbimiz bu konuda bize seçim yetkisi vererek bizi bize göstermek istiyor. Gönül dünyamızın nasıl olduğunu bize göstermek, bizi bizimle yüzleştirmek istiyor. Yanlışlarımızdan, kendi kıt bilgilerimizden vazgeçip bizim için nelerin hayırlı, nelerin hayırsız olduğunu tam bilen Rabbimizin arzularına teslim olalım istiyor. Kendisinin istediği şekilde Müslüman olalım istiyor.

Evet Allah size bu iki gruptan birisini vaadetmişti de sizler güçlü kuvvetli olmayan, fazla silahı ve silahşörleri olmayanın, yâni kervanın sizin için olmasını istiyordunuz. Evet Mekke'ye doğru yol alan Kureyş'e ait bir kervan, bir de o kervanın tehlikede olduğunu haber alarak yola koyulan müşrikler ordusu. Rabbimiz müminlere her ikisinden birini vaadetmişti. Yâni kervanın üzerine giderek tüm mallarıyla birlikte kervanı ele geçireceklerini de, kendilerine doğru gelmekte olan müşrikler ordusunun üstüne giderek, onlarla savaşarak muzaffer olacaklarını da vaadetmişti Allah onlara. İkisi de müyesser olacaktı onlar için ama onlar savaş ve zorluk riski olmayanı, kervanı tercih et-tiler. Allah Resulüne bir savaş için hazırlıklı olmadıklarını beyan ettiler. Ey Allah'ın Resulü, biz evlerimizden çıkarken kervan için çıktık. Bize bir orduyla savaşacağımız söylenmemişti dediler.

Ama Allah onlar için başka bir şey istiyordu. Ama Allah hakkı hak olarak yerleştirmek istiyordu. Allah doğru olan, gerçek olan, hak olan yasalarını gözler önüne sermek istiyordu. Allah vadinin hak olduğunu ispat etmek istiyordu. Müminlere zafer vadinin, kâfirlere azap vaiydinin hak olduğunu gözler önüne sermek ve göstermek istiyordu. Dostlarını galip, düşmanlarını mağlup kılmak istiyordu. Dininin, programının hak olduğunu göstermek istiyordu. Allah Bedirde sayısal ve güç yönünden zafer kazanmaları âdeta imkânsız olan mü'minleri ga-lip getirerek kıyâmete kadar hak yasalarının hak oluşunu insanlara göstermek istiyordu. Allah kelimeleriyle, ol emriyle bunu gerçekleştirmek istiyordu. Allah kıyâmete kadar bir yasa olarak kendilerinden çok daha fazla güç ve sayıya sahip olan kâfirler karşısında Müslümanlara desteğini göstererek onların imanlarını, cesaretlerini, şereflerini artırmayı dilemişti. Rabbin dinini üstün getirmeyi dilemişti, çünkü işlerin âkıbetini en iyi bilen Oydu.

Böylece kâfirlerin kökünü kesmek istiyordu Allah. Hakkı üstün getirmek, bâtılı da tepelemek, bâtılın defterini dürmek istiyordu. Allah dinini, sistemini, hayat programını üstün getirmek Ebu Cehilleri ve onların sistemlerini yok etmek istiyordu. Zira Ebu Cehil bâtıldı, Ebu Cehilin sistemi bâtıldı, Ebu Lehepler bâtıldı, Ebu Leheplerin yasaları bâtıldı, müşriklerin düşünceleri, müşriklerin hukukları, müşriklerin ekonomik anlayışları, müşriklerin Allah'tan kaynaklanmayan tüm hayatları bâtıldı. Allah bunları yok etmek, ortadan kaldırmak istiyordu. Onların düşüncelerine, hayatlarına, egemenliklerine son vermek istiyor-du. Allah'ın bu iradesi kıyâmete kadar geçerlidir. Rabbimiz ne zaman isterse hak karşısındaki bâtılları ortadan kaldırır. Bu vadini ne zaman isterse o zaman gerçekleştirir.

Suçlular istemese de, kâfirler hoş görmese de Allah onları ve sistemlerini yok edecektir. Mücrimler, günahkârlar, kâfirler ve zâlimler elbette mü'minlerin küfre karşı, şirke karşı galip gelmesini hiçbir zaman istemezler. Yine mü'minler içinde belli bir dereceyi tamamlayamamış olanlar da böyle bir şeyi ya zamanı değildir diye, veya biz şu anda güçsüzüz diye, veya küfre ve şirke karşı galip gelemeyiz diye, veya başka gerekçeler sebebiyle, başka zaaflar sebebiyle onlar da istemiyorlar.

Evet Rabbimiz bu âyetiyle buyuruyor ki, ey Müslümanlar, sizler basit menfaatler, basit dünya nîmetleri, basit hesaplar peşindeydiniz. Ama Allah sizin için yüksek menfaatler istiyordu. Dininin yücel-mesini, dinine sahip çıkan siz mü'minlerin izzet ve şerefe ulaşmanızı istiyordu. Allah sizin kâfirlerle savaşarak zafere ulaşmanızı istiyordu. Çünkü hak savaşsız ikame edilmediği gibi, bâtıllar da savaşsız yıkılmayacaktır.

9. "Rabbinizin yardımına sığınıyordunuz. O, "Ben size birbiri peşinden bin melekle yardım ederim" diye cevap vermişti."

Hani siz Rabbinizin yardımına sığınıyordunuz. Hoşlanılmayan bir durumdan kurtulmak için Rabbinizden yardım isteğinde bulunuyordunuz. Düşman karşısında sayısal azlığınızdan dolayı dua dua Rabbinize yöneliyor, O'ndan destek ve zafer bekliyordunuz. Sizin bu dua dua yalvarıp yakarmalarınıza karşılık Allah buyurdu ki: Ben size birbiri ardınca, peş peşe bin melekle imdat edeceğim.

Evet Bedirde mü'minlerin sayısı 310, kâfirlerin sayısı da 1000 kadardı. Böyle bir durumda güç kaynaklarını bilen müslümanlar Allah'tan yardım istiyorlardı. Demek imdat Allah'adır. Medet denilecek varlık sadece Allah'tır. İmdat ya Rab! Medet ya Rab! Yetiş ya Rab! diyerek sadece Allah'tan imdat isteyeceğiz. Çünkü bizi işitecek olan, bize icâbet edecek olan, bize ordularını gönderecek olan, kalbimize inşirah verecek olan, kalbimize kuvvet ve cesaret verecek olan gerçek imdat sahibi Allah'tır.

Bir de kitabımızın bu ve benzeri âyetlerinden anlıyoruz ki Rab-bimizin imdadı melekleriyle olmaktadır. Birileri birilerinin gönderildiğini iddia etmeye çalışsalar da Allah hep meleklerini gönderiyor. Şimdi karşılarında hiçbir gücün duramayacağı, hiçbir silahın işe yaramayacağı melekler desteğinde olan bir Müslümanın gücünü kuvvetini, izzetini ve şerefini bir düşünün. Kim galip gelebilir ona karşı? Kim ne yapabilir ona? Kim dokunabilir onun kılına? Şimdi bu âyetler gerçekten bizim zihnimizde iman olabilse, bu âyetlerle gerçekten bizim imanımız artsa hiç böyle bir zilletin mahkumu olur muyduk?

Evet Rabbimiz Bedirde mü'minlerin yardımına melekleriyle imdat ediyordu. Peş peşe bin melek. Peki ne gerek vardı buna? Yâni meleklerini göndermeden de Allah onları galip getiremez miydi? Veya bu kadar çok meleğe ne gerek vardı? Bir tek melekle bile yerin altını üstüne getiren Rabbimizin bununla muradı neydi?

10. "Allah bunu ancak bir müjde olması ve kalplerinizin yatışması için yapmıştı. Yardım ancak Allah katındandır. Doğrusu Allah güçlüdür, hakimdir."

Allah bunu ancak size bir müjde olsun diye yaptı. Sırf size bir destek olsun diye yaptı. Onlarla sizin kalpleriniz huzura kavuşsun, kalpleriniz yatışsın diye. Mü'minler insan sûretinde bu melekleri görüyorlar ve onlarla kalpleri yatışıyor, cesaretleri artıyordu. Evet sadece sizin kalpleriniz yatışsın, kalpleriniz güvenle dolsun diyedir. Tabii insan olarak Müslümanlar yanı başlarında kendileri gibi

savaşan insan sûretinde yardımcıları görünce kalpleri yatışacak ve güven duygusu içine gireceklerdi.

İşte Rabbimiz buyuruyor ki burada biz bunu sırf sizin kalpleriniz yatışsın diye yapıyoruz, değilse zafer, yardım, galibiyet sadece Azîz ve Hakîm olan Allah'a aittir. Zafer sadece Allah katındadır, Allah tarafındandır. O dilediği takdirde melekler göndermeden de düşmanlarını helâk, dostlarını muzaffer etmeye muktedirdir.

Gökleri ve yerleri iradesiyle kudret elinde tutan Rabbimiz ol deyivermekle her şeyi olduruverecektir. Tek başına bir ümmet tavrı sergilemiş bir tek mümini tüm dünyaya galip getirir. Bizler şu anda Rabbimizin istediği kaliteyi bir yakalayabilsek bizim önümüzde du-racak hiç bir güç ve kuvvet yoktur. Muhakkak ki Allah Azîzdir, O asla yenilmez, O hep galiptir.

Ancak Rabbimiz Firavunlara mühlet tanıyor. Kıyâmete kadar da onlara mühlet tanıyacaktır. Ama kesinlikle bilelim ki hâşâ bu Allah'ın âcizliğinden, onlarla başedemediğinden değildir. İman etmeleri için, gerçeği anlayıp teslim olmaları için fırsat tanıma hikmetinden merhametinden dolayıdır.

Ama bir gün helâk yasasına sıra geldiği zaman onların hiç bir tutanakları olmayacaktır. Onlar tıpkı Firavun gibi bir gün Allah yakalamasıyla karşı karşıya geldiği zaman yaşamış oldukları tüm hayatlarına, tüm inanışlarına ters düşen bir söz söylemekten kendilerini alamayacaklardır. Biz Allah'a inandık! Biz âlemlerin Rabbi olan Allah'a iman edip teslim olduk! demek zorunda kalacaklardır.

Çünkü Allah Azîzdir, Allah Kahhâr'dır, Allah göklerde ve yerde tek egemendir. İzzet ve şeref arayanlar, güç ve kuvvet arayanlar, iti-bar arayanlar bunu Allah katında aramak zorundadırlar. Allah yasalarına, Allah'ın kulluk programına teslimiyette aramak zorundadır. Allah'ın istediği gibi bir hayat yaşamakta aramak zorundadır. Allah Hakîmdir. Hüküm O'nundur, hâkimiyet O'nundur. Hikmet sahibi O'dur. Gerçek hükümran O'dur. Kâinatta cereyan eden O'nun yasalarıdır. Kâfirlerin, zâlimlerin, tâğutların yasaları da sadece O'nun müsaade etmesiyle vardır. İşte bu âyetlerde anlatılan savaş yasaları da en hik-metli yasalardır. Öyleyse hikmete ulaşmak isteyen, bilgin olmak, bilge olmak isteyenler de hikmeti Allah katında, Allah yasalarında aramak zorundadır.

Evet Rabbimiz mü'minleri savaşa hazırladı. Şimdi müslüman-lar savaş alanındalar. Rabbimiz hükmü ve hikmeti gereği mü'minleri zafere ulaştırmak istiyor. Böyle bir savaşta mü'minlerin çok yüksek bir morale, çok yüksek bir ruh

haline sahip olmaları gerekiyordu. Ve savaşı idare eden, her şeyi takdir ve tedbir eden Rabbimiz bir taraftan onların yardımına meleklerini gönderirken, diğer taraftan da onlara şu lütuflarda bulunuyordu:

11. "Allah kendi katından bir güven işareti olarak sizi hafif bir uykuya daldırmıştı. Sizi arıtmak, sizden şeytan vesvesesini gidermek, kalplerinizi pekiştirmek ve sebatınızı artırmak için gökten size su indirmişti."

Hani Allah kendisinden bir güven, bir emniyet olarak size uyuklamayı sardırıyordu. Savaş ortamında, savaş öncesi gecesi Allah tarafından Müslümanları bir uyku, bir uyuklama almıştı. Bu uyuklama Allah'tandı. Ne içindi bu uyku? Mü'minlerin kalplerindeki bir takım sı-kıntıların, korkuların kaldırılması, dinlenmeleri, yapacakları savaşa hazır olmaları için Rabbimiz o sıkıntılı, o telaşlı dönemlerinde onlara bir uyku lütfediyordu. Böyle bir emniyet duygusu veriyordu. Müslümanlar silahlarını bile bırakacak şekilde kendilerini emin hissedip uyuyorlardı. İşte bunlar içinizden Allah'a güvenleri tam olan, Allah'a tevekküllerinden ötürü cesaretlerini hiçbir zaman kaybetmeyen kimselerdi ki böylece Allah onların savaş ortamındaki korkularını kaldırıp yardım ve desteğini ulaştırmıştır.

Evet Rabbimizin müminlere lütfettiği bu uyku gaflet için değil, emniyet içindi. Korkudan çıkarıp dinlendirmek içindi. Bir de Allah üzerinize gökten su indiriyordu ki onunla sizi temizlesin, hadesten ve şeytanın ricsinden sizi temizlesin. Abdest ve gusül ihtiyacınızı gideresiniz diye ve de düşmanın sizden önce gelerek savaş alanındaki suları tutup sizin telef olacağınız konusunda, şeytanın size verdiği vesveseleri gidermek için. Hadesten ve necasetten temizlenememiş insanlar şehadet konusunda kendilerini rahatsız hissederler. Allah gökten su indirerek onların tertemiz temizlenmelerini sağlayıverdi. Bir de ayaklarınızı sağlam basasınız diye. Yâni mü'minler hem maddî hem de manevî yönden tam bir temizlik, tam bir hazırlık içinde savaşa girdiler.

Gökten Rabbimizin indirdiği o suyla bastıkları kumsal bölge sertleşti ve ayaklarını sağlam bastılar. Kalpleri sabır ve dirençle pekiştirildi ve böylece ayaklarını sağlam bastılar. Allah için giriştikleri bu savaşta Allah'ın açık lütuf ve desteklerine şâhit olarak düşman karşısında ayak direyip tabansızlık göstermediler, kaçmayı düşünmediler. Evet içleri temiz, dışları temiz, içlerinde ve dışlarında imandan başka bir şey bulunmadığı halde, kalplerinde Allah yolunda olabilmenin, Allah yolunda ölebilmenin en üst derecesini yaşar bir vaziyette ayaklarını sağlam bastılar. Bakın Rabbimiz bir başka şey gönderiyor onlara:

12. "Rabbin meleklere, "Ben sizinleyim, inananları destekleyin" diye vahy etti. "Ben inkâr edenlerin kalplerine korku salacağım, artık onların boyunlarını vurun parmaklarını doğrayın" dedi."

Rabbin, meleklere: Ben sizinle beraberim! Ben sizinleyim! Ben sizin arkanızda ve desteğinizdeyim! Sizler mü'minleri destekleyin! Mü'minlerin yardımında olun! diye vahy etti. Düşünebiliyor musunuz? Bir tek melek ki tek başına bir şehri, bir ülkeyi kanadıyla altüst edebilecek şekilde yaratılmışken, Rabbimizin arşını 8 melek taşıyorken onların güçlerini, kuvvetlerini düşünebilmemiz gerçekten mümkün de-ğildir. İşte böyle güçlü meleklerine bir de üstelik Rabbimiz siz yürü-yün! Ben sizinle beraberim! Ben sizin desteğinizdeyim! ifadesini kullanıyorsa meselenin ciddiyetini anlamaya çalışın.

Ey meleklerim, mü'minlerin yardımında olunuz! Mü'minlerin desteğinde olunuz! Müminlere cesaret ve sebat veriniz! Mü'minlerin gözlerine birer savaşçı bahadır olarak görünerek onlara moral kazandırın ki onlar kâfirler karşısında ayaklarını sağlam bassınlar! Onların kalplerinde karşılarındaki kâfirlere karşı en ufak bir korku, en ufak bir çekinme kalmasın. Onlar büyük bir cesaret, büyük bir heyecanla Bana doğru, cennete doğru, şehadete doğru koşsunlar. Benim yolumda ölüm onlar için oğul balı olsun. Şehadet gerçek hayat olsun. Cennetin kokusunu teneffüs edip koşar adımlarla ona doğru yönelsinler. Bir yarış içinde olsunlar buyurarak Rabbimiz meleklerini görevlendiriyor, gönderiyordu.

Ayrıca Rabbimiz Ben kâfirlerin kalbine korku salacağım bu-yuruyor. Bu da Müslümanlara ayrı bir desteğiydi Rabbimizin. Böyle bir durumda aslında neredeyse mü'minler hiçbir şey yapmasalar bile savaş mü'minlerin lehine sonuçlanacaktır. Müminlere büyük bir cesaret, kâfirlerin kalplerine de bir korku, bir ürkme, bir yılgınlık veriyor Rabbimiz. Daha önce hazırlanan şartlar zaten mü'minlerin lehine ve kâfirleri mahvedecek biçimde tezahür ediyordu. Mü'minler ayaklarını sağlam basarlarken, ne adına? Kim adına? Hangi neticeyi elde etme adına bir savaş verirlerken, sonunda cennet kazanacakları bir kavganın içine girerlerken, kâfirler ne adına savaştıklarının bile farkında değiller. Böyle bir karmaşa içinde, böyle bir korku ve tedirginlik içinde savaşa çıkan kâfirlerin ellerinde en modern silahları bile olsa hiç bir işe yaramayacaktır. Müslümanlar da bu kadar cesaretli ve nereye bastıklarının bilincinde iken kesinlikle bilelim ki cesaretin, kararlılığın karşısına çıkabilecek hiç bir silah yoktur. Rasulullah efendimizin bir hadislerinde bana bir aylık mesafeden düşmanlarımın kalbine korku ile yardım edildi buyurması da işte bunu anlatır.

Evet Müslümanların ayakları sapasağlam basarken kâfirlerin ayaklarının altı çamur haline gelmiş. Ne yaptıklarını, nereye bastıklarını bilemez olmuşlar. Kalplerinde hiçbir rabıta kalmamış. Çünkü Allah kalplerine bir korku, bir yılgınlık atmış ve şeytanın pislikleri her yönden onları kuşatıvermiş. İleride gelecek, şeytan onları bu savaşa teşvik etmiş. Ama tam savaşın başlayacağı bir sırada Müslümanların safında, Allah'ın meleklerini görünce ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım. Ben sizden beriyim. Vay bugün Müslümanlardan çekeceklerinize, diyerek onları yüzüstü bırakarak kaçıp gitmiş. İşte böyle bir ortamda pis olan kâfirler, zâlimler orada kaldılar.

Evet bütün bu yönlerden kıyaslandığı zaman İslâm ordusu küfür ordusu karşısında zafer kazanmaya lâyıktır. Bu durumda sadece sayısal bir azlığın çok fazla bir önemi olmayacaktır. Kendilerine yardımcı olarak gönderilen melekleri saymazsanız, Allah'ın bizzat kendi desteğini hesaba katmasanız görünüşte bir azlık söz konusudur. Ama işin iç yüzüne bakıldığı zaman böyle Allah ve melekleri desteğindeki bir iman ordusu karşısında durabilecek hiçbir küfür ordusu yoktur.

Ey meleklerim, onların boyunlarının üzerine vurun. Ve onların her parmağına vurun. Acaba melekler bu savaş içinde nasıl bir rol aldılar? Rabbimizin bu emirlerini nasıl gerçekleştirdiler? Bu konuda açık rivâyetler olmadığı için bunu net olarak bilemiyoruz. Şu kadarını söyleyebiliyoruz ki; onlar İslâm ordusunun kâfirlere yaptığı darbelerin tam İsâbet edip yerlerine gelmeleri anlamında bir yardımları mutlaka olmuştur. Ayrıca karşıdaki kâfirlerin sindirilmeleri, etkisiz hale getirilmeleri için bu melekler Allah'ın yardımıyla yapmaları gerekenleri yap-mıştır. Bu konuda kitabımızın başka bir yerinde ve Rasulullah efendimizin sünnetinde açık seçik bir bilgi ulaşmadığı için ancak bu kadar söyleyebiliyoruz.

Meleklerin kâfirlerin boyunlarının üzerine vurması bizzat onları öldürdü mü? Yoksa onları etkisiz hale getirdi de mü'minler mi öldürme işini tamamladı bunu bilmiyoruz.

Her parmaklarına vurunuz ifadesini de böyle anlıyoruz. Bir in-sanın boynunun üzerine vurulduğu zaman aslında o insan etkisiz hale gelir. Bir nevi baygınlık haline gelir. Parmakların üzerine vurulduğu zaman da, savaş esnasında en çok kullanılan parmaklar artık işe ya-ramaz hale gelir ki işte böylece melekler kâfirlerin tümüyle etkisiz hale getiriyorlardı. Tabii bu arada mü'minler mutlaka savaşa devam ettiler. Ama onlara düşen sadece armut toplamak türünde bir görevdi. Boyunlarına ve ellerine meleklerin vurdukları darbelerle etkisiz hale getirilmiş kâfirleri kesmek türünde bir görev yapmışlardır.

Tabii Rabbimiz zâhirde bunu böyle göstermedi. Niye? Çünkü mü'minler bu savaşta büyük bir kahramanlık gösterisinde bulunsunlar, gerçekten bir şeyler yaptıklarını görsünler de cesaretleri artsın diye. İşte burada Rabbimiz bize bu işin perde arkasını anlatıyor. Ama görünürde kâfirler mü'minlerin üzerine, mü'minler de kâfirlerin üzerine yürüyor ve savaş meydanında kıyasıya bir mücâdele sürüyordu. Ama Allah katında bu savaşın neticesi belliydi. Rabbimiz bu savaşın sonunda hakkı galip getirecek, İslâm'a ve Müslümanlara izzet ve şeref kazandıracaktı. Orada bir avuç Müslümanı helâk etmeyecekti. Onların nesillerinden kıyâmete kadar mü'minler gelecekti. Kâfirlerin de tamamı helâk edilmeyecekti. İçlerinden belli bir kısmı helâk edilecek geriye kalanlardan ileride Müslüman olanlar çıkacaktı.

Evet netice belliydi. Neticesi belli olan bir savaş yapılıyordu. Ve bu savaşta iki taraf vardı. Birisi Allah, diğeri de Allah düşmanı kâ-firler. Mü'minler de Allah safında yer almışlardı. Allah müminlerle bir-likte ordularını getirmişti. Niçin? Kâfirler kıyâmete kadar Allah'la savaşılamayacağını bilsinler diye. İşte görüyoruz ki bu savaşı bizzat Allah kendisi hazırladı. İki tarafı da savaş meydanına kendisi getirdi. Peki ne içindi bu?
13,14. "Bu, onların Allah'a ve peygamberlerine karşı koy-malarındandır. Kim Allah'a ve peygamberine karşı koyarsa, bilsin ki, Allah'ın cezası şiddetlidir. İşte bunu tadın, in-kâr edenlere cehennem azabı da vardır."

Allah ve Resulüne karşı düşman olmalarındandı. Allah ve Re-sulüne karşı başka bir şık, başka bir alternatif olmalarından, oluşturmalarındandır. Kim ki Allah ve Resulüne karşı bir şık, bir cephe, bir alternatif olursa hiç şüphesiz ki Allah ikabı, cezalandırması çok şedit olandır. Onun karşısında herhangi bir gücün durması, herhangi bir silahın dayanması mümkün değildir.

İşte böyle. Haydi tadın bakalım Allah'ın azabını. Varın bakalım Allah'ın azabının tadına. Bugüne kadar Allah'ın nîmetlerinin tadına baktınız hainler. Hep Allah'ın nîmetleriyle Allah'a kafa tutmaya alıştınız. Hep Allah'ın nîmetleriyle Allah kullarına düşmanlık yaptınız. Allah'ın arzında, Allah'ın mülkünde Allah'a hayat hakkı tanımadınız. Allah'ın mülkünde Allah yasalarına söz hakkı tanımadınız. Allah'ın arzında Allah'ın mü'min kullarına hayat hakkı tanımadınız. Allah kullarının Allah'a kulluk merkezi olan mescitlerini harap ettiniz. Kâbe'yi putlarla doldurup mü'minlerin oraya girmelerini yasakladınız. Rabbi-niz hep size lütuflarda bulunduğu halde siz O'na ve dinine karşı düş-manca bir tavır sergilediniz. Nîmetleriyle yaşadığınız Rabbinize iman ve şükür gereği duymadınız. Ama bu Allah aynı zamanda ikabı, azabı, yakalaması da çok şedit olandı. İntikam sahibi bir Allah'tı. Haydi şimdi bir de Allah'ın azabının tadına bakın bakalım. Hem

de küçümsediğiniz, değersiz gördüğünüz mü'minler eliyle böyle bir öldürülüşle öldürülerek tadın azabı.

Bu sizin dünyada tadacağınız azaptır. Ama unutmayın ki kâfir olarak yaşayıp da kâfir olarak ölenlerin bir nasipleri daha vardır. Tadına bakacakları bir azapları daha vardır ki o da kıyâmet günü görecekleri cehennem azabıdır. Evet işte Rabbimiz bu âyetlerini savaş meydanında hem müminlere gösterdi hem de kâfirlere gösterdi. Neden? Kâfir olmak isteyen bilerek kâfir olsun, mü'min olmak isteyen de bilerek mü'min olsun diye. Allah ve Resulüne şık olmak, şak olmak, ayrılmak, cephe olmak, muhalefet etmek, düşmanlık etmek ne demekmiş? Bunu herkes anlasın ve bilsin diye.

Evet yeryüzünde hiç kimse Allah'ın nîmetleriyle bir hayat yaşarken O'na düşmanlığı savunabilecek bir delil, bir mâzeret bulamaz. Allah'ın nîmetleriyle O'na kulluğu ön plana çıkaracağı yerde, O'na te-şekküre yöneleceği yerde, O'na düşmanlığa kalkışmanın hiçbir mantığı yoktur. Yâni kâfirliğin hiçbir tutarlı ve hayırlı yönü yoktur. Kâfirler ve müşrikler ne bu dünyada, ne de âhirette insana hiç bir kâr sağla-maz. Onun içindir ki bu kâfirlerin niçin kâfirliği tercih ettiklerini anlamak gerçekten mümkün değildir.

15. "Ey İnananlar! Savaş için ilerlerken, inkâr edenlerle toplu halde karşılaştığınızda onlara arkanızı dönmeyin."

Ey mü'minler, ağır ordular halinde kâfirlerle karşılaştığınız za-man, sizden sayıca üstün olarak karşınızda saf tutmuş olan kâfirlerle buluştuğunuz zaman, onlara asla arkanızı dönmeyin. Allah'ın değişmeyen yasalarından birisi de işte budur. Tarih boyunca hep böyle kâfirler sayısal yönden çok, mü'minler de hep az olagelmişlerdir. Allah safındaki mü'minler bazen kendilerinin beş katı, bazen on katı, bazen yirmi katı kâfir karşısında Allah'ın yardımıyla zafere nail olmuşlardır. Tarih bunun örnekleriyle doludur. Bu yasalarını Allah her devirde göstermiştir. Bir avuç Müslümana koskoca güçler karşısında, Allah zaferi tattırmıştır. İşte şu anda da yeryüzünün en güçlü ordusu denen Ruslar karşısında bir avuç Çeçenlerin zaferlerini görüyoruz. Rabbimiz kâfirlerin kalplerine atmış olduğu korkuyla, hiç savaşsız kâfirleri anlaşma masasına bile oturtmuştur.

İşte bütün bunları, bütün bu Allah desteklerini gören müslü-manlar hiç bir düşman ordusu karşısında arkasını dönüp kaçmamalıdır. Çünkü düşmanlarıyla savaşan bizzat Allah'tır. İman küfür savaşlarının iki tarafı, iki cephesi vardır. Bunlardan birisi Allah cephesi, ötekisi de kâfirler cephesi. Yâni savaşmak üzere Müslümanlarla karşı karşıya gelen kâfirler Müslümanlardan önce Allah'la karşı karşıya gelmektedirler. Mü'minler bu savaşta taraf değil, sadece Allah safında

bulunmaktadırlar. Yâni anlıyoruz ki kâfirler önce Allah'ı yenecekler sonra da mü'minleri yenecekler. Allah'ın mağlup edilmesi mümkün olmayacağına göre Allah yasalarına riayet eden mü'minlerin böyle bir savaşta yenilmeleri de mümkün olmayacaktır.

Evet Allah müminlerden bir tavır istemektedir. Rabbimizin mü'-minlerden istediği tavır şudur: Onlar kâfirler karşısında dimdik dura-caklar ve kendisine güvenecekler. İşte mü'minlerden bu istenmek-tedir. Ve işte Rabbimiz mü'minlerin sadece kendisine güvenip dayanarak bu savaşa girmelerini sağlamak için bazen iki tarafın sayılarını, sayısal güçlerini birbirlerine ters bir şekilde göstermektedir. Savaş başlamadan önce iki tarafın da savaşa böylece teşvik edildiğini görüyoruz. Yeter ki savaşa başlansın. Çünkü savaş başladıktan sonra zaten Müslümanlar lehine sonuçlanacak, zaten kazanılacaktır.

Eğer Allah safındaki, Allah desteğindeki mü'minler Allah'ın istediği şekilde bu savaşa girmişlerse, Rablerine güveniyorlarsa, savaşın sonucunu Allah'ın belirleyeceğine inanıyorlar ve düşman karşısında kaçmayı akıllarının ucundan bile geçirmeyerek sabırla şehadeti ve cenneti hedeflemiş olurlarsa, Allah'ın rızası adına ebedî dirilik olan ölüme, şehadete koşabilirlerse o zaman kesinlikle bilelim ki Allah on-lara zaferi nasip edecektir. Böyle bir iman ordusunun sayısı ne kadar da az olursa olsun, karşısında durabilecek hiç bir güç ve kuvvet yoktur.

Çünkü bu ordu sadece mü'minlerden ibaret değildir. Allah ve melekleri o ordunun safındadır. Allah'ın rüzgar, yağmur, yıldırım vs. tüm orduları o mü'min ordunun safında ve kâfirlerin karşısındadır. Kâ-firlerinse tek dostu şeytandır. Şeytanınsa mü'minlere verebileceği hiç bir zararı da, kâfirlere verebileceği hiç bir desteği yoktur. Bakın Rab-bimiz son derece açık ve net bir biçimde Mücâdele sûresinde şöyle buyurur:

"Allah, "Andolsun ki ben ve peygamberlerim üstün geleceğiz" diye yazmıştır. Doğrusu Allah kuvvetlidir. Güçlüdür."

(Mücâdele 21)

Evet bu bir yasadır. Yeryüzünde değişmeyen bir yasadır. Öy-leyse peygamber ve peygamber yolunun yolcuları Müslümanlar kâfirler karşısında sabredecekler, direnecekler, dayanacaklar, yılgınlık göstermeyecekler. Müslümanlar eğer düşmanları karşısında Allah'ın kendilerinden istediğini yerine getirirlerse kesinlikle bilelim ki Allah da onlara karşı yardımını gönderecektir. Ve sonunda zafere ulaşacak olanlar mü'minler ve helâk olacak olanlar da kâfirler ve müşrikler olacaktır.

16. "Tekrar savaşmak için bir tarafa çekilmek veya bir başka topluluğa katılmak maksadı dışında, o gün arkasını düşmana dönen kimse Allah'tan bir gazaba uğramış olur. Onun varacağı yer cehennemdir. Ne kötü bir dönüştür!"

Evet sayısal oran ne olursa olsun Müslümanlar asla kâfirler karşısında sırt dönüp kaçmayacaklar. Ancak bunun iki istisnası anlatılıyor burada. Hem böylece Müslümanlara bir savaş taktiği de öğretiliyor. Evet böyle neticesi belli olan, kesinlikle Müslümanlar lehine so-nuçlanacak bir savaş ortamında kişi, düşmânâ sırt dönüp kaçacak olursa ona verilecek cezayı da Rabbimiz âyetin sonunda anlatıyor. Ama önce kâfirler karşısında arka dönmenin iki istisnası gündeme getiriliyor.

Bunlardan birincisi savaş için bir taktik uygulayandır.
Şu anda Çeçenistan'daki kardeşlerimizin yaptığı gibi önce kaçar gibi, geri çekilir gibi yaparak düşmanı aldatan, düşmanı içeriye doğru çekerek vur kaç taktiği uygulayarak düşmanı darmadağın edenler bunun dışındadır. İşte bu ve buna benzer savaş taktikleri uygulamak üzere düşman karşısında geri çekilmek müstesnadır.

İkincisi de, başka bir savaş birliğine katılmak üzere hareket edenler de bunun dışındadır. Onlar da kaçıyor değillerdir. Meselâ bir birliktekilerin ekserisi doğrandı, çok az sayıda mücahit kaldı. O kalan Müslümanlar bir başka İslâm birliğine katılarak onlarla birlikte çarpışmak üzere, savaşa devam etmek üzere bir taktik uygulaması içine giriyorlarsa işte bu da müstesnadır.

Savaş alanında yana doğru, sağa sola doğru gitmek de bir savaş taktiği olarak bunun dışındadır. Yine savaşmaya devam etmektedirler. Zafere ulaşana veya şehadete ulaşana kadar oradadırlar. Yine savaş topluluğunun emiri, kumandanı nihaî emrini verinceye ka-dar ordunun içinden ayrılmayacaklardır. İşte bu savaş taktikleri hariç, kim de düşman karşısında yılgınlık gösterip, korkak davranıp sırt dönerek kaçarsa o Allah'tan bir gazaba uğramıştır.

Artık ben de Müslümanım diyen bir kimse için her hangi bir kurtuluş söz konusu olmayacaktır. Neden? Çünkü Allah'ın bizzat destek verdiği, meleklerin, yağmurun onlarla birlikte savaşa katıldığı bir savaş ortamından kaçıp gitmek gerçekten düşünülebilecek bir şey değildir. Allah ordusunun içinden kaçan bir kimsenin vebalini bir düşünün. Bu adam resmen: Ey Allah'ım! Sen bu kâfir ordu karşısında asla galip gelemezsin! Allah'ın yenilebileceğine itikat etmiş, imanını kaybetmiş ve Allah'ın gazabına maruz kalmış demektir bu kişi ve işte böyle bir kimsenin Me'vâsı, sığınağı, barınağı da cehennemden başka bir yer değildir. O ne kötü bir varış yeri? Ne kötü bir sığınaktır? Rabbimiz bu genel yasalarını ortaya

koyarken yine Bedir'de Müslümanlar lehine gerçekleşen ve Müslümanların göremediği bir takım yasaları da gündeme getirir.

17. "Onları siz öldürmediniz fakat Allah öldürdü. Attığın zaman da sen atmamıştın, fakat Allah atmıştı. Allah bunu, inananları güzel bir imtihana tâbi tutmak için yapmıştı. Doğrusu O işitir ve bilir."

Ey Müslümanlar, onları, o kâfirleri siz öldürmediniz. Fakat o kâfirleri Allah öldürdü. Gerçekten savaşın tüm şartları Allah tarafından hazırlanmışsa, Allah meleklerini göndererek Müslümanlara destek vermişse, müslümanların kalplerine cesaret ve sebat vermişse, yağmurla Müslümanların imdadına yetişmiş, böylece Müslümanları temizlemiş, kalplerine büyük bir rabıta vermiş, bu arada yine mü'minler le-hine kâfirlerin kalplerine de bir korku ve tedirginlik salmışsa, sonunda ortaya serilmiş şu kâfir leşleri Allah'ın bu lütufları sonucunda meydana gelmişse şimdi siz söyleyin onları Allah öldürmemiş de kim öldürmüştür? Gerçi kılıcı sallayanlar, okları atanlar zahirde Müslümanlardır ama öldüren Allah'tır.

Attığın zaman sen atmadın, lâkin Allah attı. Tefsirler savaşın başlangıcında Rasulullah efendimizin uzunca bir dua ederek eline bir avuç kum alıp kâfir ordunun üzerine attığını, o kumlardan her birinin bir kâfirin gözüne gittiğini anlatmışlar. Tabii Firavun ve ordusu karşısında Mûsâ (a.s) nın Asasını denize vurması gibi Rasulullah efendimizden de bir kulluk bekleniyordu. Ondan da bir hareket isteniyordu. Rasulullah efendimiz de işte bunu yaptı. Allah da gerisini tamamlayıverdi.

İşte sana atma emrini veren Allah'tı. Allah emretti, sen de attın. Attığını hedefine ulaştıran Allah'tı. Sizi galip getiren Allah'tı. Do-layısıyla size bu konuda bir şeref payesi yoktur. Yâni bir okun, bir kı-lıcın, bir silahın onu kullanan kimseye karşı durumu neyse, o Müslümanların Allah'a karşı durumu hattâ onun da altındadır. Kılıç, silah, ok nasıl onu kullananın emrindeyse Müslümanlar da Allah'ın emrindedirler. Öldüren silahtır, öldüren kılıçtır ama öldüren onu kullanandır değil mi? Savaşı şu kılıç kazandı. Düşmanı şu ok öldürdü demeyiz. Ben kazandım, biz öldürdük deriz. İşte aynen bunun gibi öldüren Müslüman'dır ama öldüren Allah'tır. Çünkü her şey Allah'ın dilemesi ve yaratmasıyla gerçekleşmektedir.

İşte Rabbimiz böylece Müslümanları güzel bir imtihanla im-tihan etmeyi murad etti. Onlara güzel bir zafer tecrübesi kazandırmak istedi. Belâ kelimesi hem

deneme, sınama anlamına, hem de daha güzel bir noktaya getirme anlamınadır. Rabbimiz böylece mü'minleri hem denedi, imtihan etti, hem de onları bulundukları durumdan çok daha güzel bir konuma getirdi. Evet Müslümanlar bu olayların tümünü orada yaşadılar. Allah'ın kendilerine olan lütuflarının bazısını gör-memiş olsalar bile ama Rablerinin bu lütuflarını hissettiler.

Tabii böyle bir savaş meydanında bulunulmadıkça o ortamda Allah âyetlerinin, Allah yasalarının nasıl hissedildiğini, gönüller üzerinde nasıl tesirler meydana getirdiğini anlamak da, anlatmak da mümkün değildir. Ancak bunu şöyle izah edebiliriz. Meselâ namaz kıl-mayan, namazı tanımayan bir insana namaz içerisinde insan gönlünün duyduğu, insan derisinin hissettiği, benliğinin yaşamış olduğu zevki anlatabilmek mümkün değildir. İşte Rabbimiz savaş meydanında kendi safında savaşan mü'minlere bu âyetlerinin, bu desteklerinin tamamını hissettirerek, gönüllerinde yaşatarak onların zaten Rablerine bağlı olan gönüllerini daha sıkı, bağlı bir hale getirdi.

Mü'minler gerçekten çok güzel sınavdan geçirildiler. Bu sınav onları daha güzel mü'minler haline getirdi. Allah'a İmanları arttı, güvenleri arttı, teslimiyetleri arttı, gönülleri Allah'a daha bağlı hale geldi. Ayaklar Allah yoluna gidebilmeye, eller Allah yolunda vurabilmeye, gözler cenneti daha güzel görebilmeye götürüldü. Meselâ gelip o Müslümanlardan birisi Rasulullah efendimize soruyordu. Ey Allah'ın Resulü, şimdi ben burada öldürülürsem karşılığında ne vardır? Resulü Ekrem buyuruyordu ki cennet. Efendisinden aldığı bu müjdeyle yerinde duramaz hale gelen o sahâbe de diyordu ki şu ağzımdaki hurmaları yiyecek zaman kadar bile cennetten uzak kalmamalıyım. Sonra ileri atılıp şehadet şerbetini içip, cennete uçuveriyordu.

Gerçekten orada onlar Allah'ı görmeseler bile görmüş gibi ol-dular. Veya en azından Allah'ın kendilerini görüp gözettiğini, rızasıyla, ihsanıyla kendileriyle beraber olduğunu yaşadılar, hissettiler. Cenneti görmemiş olsalar bile sanki görmüş gibi oldular, kokusunu duydular. Bizler de şu anda uzaktan o havayı teneffüs eder gibi oluyoruz değil mi? Böylece bizlerin de gönüllerimiz Rabbimize daha bir güven ve bağlılık kazanıyor. Bir de bunları bizzat yaşayanları düşünün. İşte on-lar için bunlar imtihanların en güzeliydi.

Muhakkak ki Allah işitendir, bilendir. Safındaki mü'minlerin du-alarını, kendisine yalvarıp yakarışlarını, zafer isteyişlerini, o anda, sa-vaş meydanında gönüllerde cereyan eden nice heyecanları, nice di-lekleri, dile getirilmeyen nice duyguları işitiyordu, biliyordu ve aynıyla onlara icâbet ediyordu. Mü'minlerin sığınmalarını, dualarını bilen ve işiten Allah, aynı zamanda azgın müşriklerin

söylediklerini de biliyor ve işitiyordu. Bazen onların söylediklerine karşı ne yapacaksa, nasıl bir mukabelede bulunacaksa yapıyordu. Yâni o andaki olup biten tüm ayrıntıları, gerek iki tarafça dile getirilen, gerekse dile getirilmeyip gönüllerde taşınanları, savaş öncesi hazırlıkları, savaş sonrası olup bitecekleri tüm ayrıntılarıyla bilen ve işitendi Allah. Her şey O'nun bil-gisi ve kontrolü altındaydı.
18. "İşte bu, Allah'ın inkârcıların düzenini zayıflatıp yok etmesidir."

İşte yasa böyledir. Allah yasası böyledir ve bu Allah yasasından asla kurtuluş yoktur. Allah kendi adına, kendi safında savaşan müminlerle beraberdir. Allah mü'minlerin desteğindedir. İşte Allah yasası böyledir. Allah kâfirlerin karşısındadır. Kâfirler Allah'ın düşma-nıdır.Kâfirler, müşrikler Allah'a karşı cephe açmış zavallı kimselerdir. Müminlerse gücün, kudretin, izzet ve şerefin, zafer ve galibiyetin Allah katında olduğuna inanmış ve bu inanç istikâmetinde bir hayat yaşa

yan bahtiyar ve şerefli insanlardır. İşte yasa böyledir. Bu Allah yasasını değiştirebilecek hiçbir güç ve kuvvet yoktur.

Allah kâfirlerin tüm tuzaklarını, tüm hilelerini, mü'minler aleyhine kurdukları tüm komplolarını, tüm plan ve programlarını bozacak, boşa çıkaracak, zayıflatacak, etkisiz hale getirecektir. Ama dikkat ederseniz Rabbimiz burada ve kitabımızın değişik yerlerindeki âyetlerinde onların hilelerini tamamen ortadan kaldıracağım, tamamen yok edeceğim demiyor da onlara vehim vereceğim, gevşeklik vereceğim diyor. Çünkü onların ellerini, kollarını kırarak, onları tamamen etkisiz hale getirerek biz Müslümanların onlar karşısında emin bir vaziyette bir kenarda oturan miskinler olmamızı istemiyor. Kâfirler karşısında elbette bizim de yapacağımız bir şeyler olacak ve böylece bizler de kendimizi diri ve canlı tutacağız.

Yâni Mûsâ (a.s) gibi bizler de elimizdeki asayı denize vurmak, veya Rasulullah efendimiz gibi yerden kum alıp onların üzerine atmak, esbaba tevessül etmek zorundayız. Cihad meydanına çıkmak ve onlar karşısında kılıç sallamak zorundayız. Bizim ortaya koyduğumuz bu hareketle onların tüm çabaları, tüm hazırlıkları, tüm plan ve programları Rabbimiz tarafından boşa çıkarılacaktır.
19. "Ey inkârcılar! "Zafer istiyorsanız, işte zafer geldi size; (Aleyhinize çıktı). Peygamberlere karşı gelmekten vazgeçerseniz sizin iyiliğinize olur, yok, tekrar dönerseniz biz de döneriz; topluluğunuz çok da olsa size hiçbir fayda vermez. Allah inananlarla beraberdir."

Ey kâfirler, eğer fetih, eğer zafer istiyor idiyseniz işte size fetih geldi. İş aleyhinize çıktı. Hani sizler bu savaşa çıkmadan önce Kâbe'nin avlusunda Kâbe'nin Rabbine dua dua yalvarmıştınız. Ey Kâbe'nin Rabbi, iki taraftan hangisi haklıysa, hangimiz haktaysak bu savaşta o tarafı galip getir de kimin haklı, kimin haksız olduğunu an-layalım diye yalvarıp yakarmıştınız. İşte şimdi Allah haklı tarafı galip getirdi. Fethetmeyi arzu ediyordunuz, işte fethedildiniz. Öldürmek istiyordunuz, işte öldürüldünüz. Galip gelmek istiyordunuz, işte mağlup oldunuz.

Rabbimiz burada gerçekten kâfirlerin aklını başına getirecek bir uyarıda bulunuyor. Alay vari bir uyarıda bulunuyor. Kâfirlerin Müslümanlar lehine dua ettiklerini ortaya koyuyor. Rabbimiz mü'minlerin galibiyeti için her şeyi, bütün yasalarını onlar lehine uyguladı. Halbuki kâfirler ya Rabbi yarın kim haklıysa ona yardım edip onu galip getir derlerken elbette kendilerinin haklı olduklarını ve Allah'ın kendilerine yardım etmesini, kendilerini galip getirmesini istiyorlardı. Ama madem ki bu işi Allah'a havale ettiler, o zaman anlamalıdırlar ki işte zafer Müslümanlara nasip edildiğine göre, haklı taraf Allah'a göre onlardır. Hakta olanlar Allah tarafında olan Müslümanlardır. Aslında kâfirler de farkında olmadan Müslümanların galibiyeti, kendilerinin mağlubiyetine dua ettiler.

İşte burada Rabbimiz onlara bunu hatırlatarak buyuruyor ki Ey kâfirler, sizler haklı taraf için fetih istiyordunuz ya, işte o fetih geldi. Haklı taraf galip gelsin diye dua ediyordunuz ya, işte haklı taraf galip geldi. Fetih bekliyordunuz, ama bu fetih istediğiniz gibi sizin beyinlerinizde patladı. Çünkü siz fethi haklı olan taraf için istemiştiniz. Haklı olan tarafın Müslümanlar olduğu ortaya çıktı. Kâfir ve müşrikler olarak da sizin haksız taraf olduğunuz anlaşıldı. Burada artık size akl edip, akıllarınızı kullanıp bu küfür ve şirklerinizden, Allah ve Resulüne cephe almaktan vazgeçmeniz düşmektedir. Bu inatlarınızdan vaz geçmeniz ve Müslüman olmanız gerekmektedir. Eğer vazgeçerseniz bu sizin iyiliğinize, sizin hayrınıza olacaktır. Yok eğer sizler bu gerçeği gözlerinizle görerek anladıktan sonra tekrar yine eski küfrünüze, şirkinize, Allah ve elçisine karşı cephe oluşturmaya dönerseniz kesinlikle bilesiniz ki Biz de döneriz.

Savaş öncesi dua dua yalvardıkları Allah gözlerinin önünde haklı tarafı galip getirdi. O zaman bu neyi gösterir? Demek ki haklı taraf müminlerdir. Tüm müşriklere gösterdi Allah bunu. Şimdi böyle bir durumda ne yapmaları gerekiyordu bu müşriklerin? Küfür ve şirklerine bir son verip, Allah ve Resulüne iman etmeleri gerekiyordu. İş-te Rabbimiz onlara bunu tavsiye ederek buyuruyor ki; eğer Allah ve Resulüne düşmanlıktan vazgeçerseniz bu sizin için hayırlı olacaktır. Rabbimiz her şeyi gözleriyle gördükleri bu savaşta ölmemiş olanlara rahmet kapılarının açık olduğunu müjdeliyor.

Ve işte bu uyarıyı alıp da Müslüman olanlar hariç tekrar küfür ve şirklerine, Allah ve Resulüne düşmanlıklarına dönenlere Allah'ta Uhut savaşında, Hendek savaşında ve diğer savaşlarda tekrar döndü de hepsi geberip gittiler. Demek ki Allah'la savaşılmaz. Bunu an-layanlar Müslüman oldular ve kurtuldular. En son Mekke'nin fethiyle tüm müşrikler Müslüman oldular.

Evet böylece anlıyoruz ki Rabbimizin savaşlarda şöyle bir yasası da vardır: Rabbimiz rahmeti gereği bir anda kâfirlerin tamamını helâk etmiyor. Zaman zaman âyetlerini gösteriyor onlara, yasalarını izlettiriyor. Niye? Bu âyetlerini gözleriyle görenler mü'min olsunlar, Allah ordusu safına katılsınlar diye. Rahmeti ve merhameti gereği daha çok insan cennete gitsin diye.
Sizin grubunuz, sizin topluluğunuz çok da olsa kesinlikle bi-lesiniz ki bu size hiç bir fayda sağlamayacaktır. Ve hiç şüphesiz ki Allah müminlerle beraberdir. Söyleyin Allah mü'minlerin desteğinde oldukça mü'minlerin karşısında hangi güç, hangi ordu durabilir? Evet Rabbimiz tekrar tekrar bunları kâfirlere hatırlatarak onlara karşı uyarısını sürdürüyor. Bizler de şu anda Rabbimizin bu âyetlerini kâfirlere duyurarak onları İslâm'a ve cennete kazandırma gayreti içinde olacağız. Rabbimiz tarihi böyle güzel bir şekilde yorumluyor. Öyleyse bizler de bu gerçeklerin herkese duyurulmasıyla yükümlüyüz. Evet Allah müminlerle beraberdir, Allah mü'minlerin desteğindedir, ama bir şartla tabii. Neymiş o?

20,21. "Ey İnananlar! Allah'a ve peygamberine itaat edin, Kuranı dinleyip dururken yüz çevirmeyin, dinlemedikleri halde "Dinledik" diyenler gibi olmayın."

Ey mü'minler Rabbinizin sizinle beraber olmasını, sizin desteğinizde olmasını istiyorsanız, böyle bir zaferin sizlere de müyesser olmasını istiyorsanız, diyerek şimdi de Rabbimiz sözü mü'minlere çeviriyor ve bu sûre içinde defalarca, sık sık ey iman edenler diyerek Rabbimiz Müslümanlara seslenişini sürdürecek görüyoruz. Bu hitap Rabbimize aittir. Rabbimiz bizzat kendi has kullarına sesleniyor. Bunun sebebi de kendisini bu hitabın muhatabı kabul eden herkes Allah'ın emirlerine koşsun ve herkes Allah'ın isteklerine göre kendilerini düzeltsin diyedir.

Ey mü'minler Allah'a itaat edin. Allah ne diyorsa tamam de-yin. Allah ne diyorsa doğrudur deyin. Allah ne istiyorsa kabulümdür deyin. Resulüne de itaat edin. Resul ne diyorsa, nasıl istiyorsa ona akıl vermeye kalkışmadan tamam deyin. Allah ve Resulüne itaat etmeden, Allah ve Resulünün istediği şekilde olmadan zaten Müslümanlık mümkün değildir. İşittiğiniz halde, Allah ve Resulünün

emirlerini, uyarılarını duyduğunuz halde tevellâ edenlerden olmayın. Yâni dönenlerden, yüz çevirenlerden, kendi bildiğini yapanlardan olmayın. Allah ve Resulünün buyruklarını duyup durduğunuz halde, bilip durduğunuz halde onları bir tarafa bırakıp sanki hiç duymamış gibi kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde bir hayat yaşamaya yönelenlerden olmayın. Kitabı ve sünneti duyduğunuz halde, işittiğiniz halde kendi bildikleri gibi yaşayanlardan olmayın. Kitap ve sünneti duyduğunuz halde kendi kuruntularınız peşinde gitmeyin. Kitap ve sünneti bildiğiniz halde toplumun istediği, âdetlerin istediği, tâğutların istediği bir hayata yönelmeyin. Bu âyetleri duyduğunuz halde, bu âyetlerin muhatabı olduğunuz halde bile bile kendinizi cehenneme atmayın.

İşitmedikleri halde işittik diyenler gibi olmayın. Demek ki bir kısım insanlar varmış ki onlar duymadıkları halde duyduk, işitmedikleri halde işittik diyorlarmış. Demek ki bir kısım insanlar varmış ki onlar kalplerini, gönüllerini, dikkatlerini vererek dinlemiyorlarmış. Dinler gibi görünüyorlar, kulak verir gibi görünüyorlar, bir takım harfler, bir takım kelimeler onların kulaklarına çalınıyor ama o kelimelerin mânâlarını anlamadıkları halde biz işittik diyorlar. Lâkin işittiklerinin, duyduklarının tamamen aksini yapmaya yöneliyorlar. Biz bildiğimizi yaparız di-yorlar. Böyle bir işitme Allah'a göre bir işitme değildir. Böyle anlamadan bir okuma da Allah'ın istediği bir okuma değildir. İnsan Allah'ın kitabını okurken, dinlerken can kulağıyla dinleyecek, okuyup dinlediğini anlamaya çalışacak, anlayamamışsa soracak, soruşturacak iyice anlayıp iman ettikten sonra da gereğini yerine getirmeye çalışacaktır.

22. "Allah katında, yeryüzündeki canlıların en kötüsü gerçeği akl etmeyen sağırlar ve dilsizlerdir."

Muhakkak ki Allah katında varlıkların en şerlisi, hayvanlar, sürüngenler, mikroplar da dahil canlıların en kötüsü sağır ve dilsiz olanlardır. Vahyi duymayanlar, vahye karşı sağır ve dilsiz kesilenler yaratıkların en şerlisidir. Aslında yarattığı tüm canlılar için Rabbimiz belli bir yasa koymuştur ve tüm varlıklar onları yerine getirmektedirler. Belki bu yaratıklardan kimilerinin kulakları da, dilleri de yoktur ama Rabbimizin kendilerine verdiği içgüdüleriyle hareket etmektedirler. Ki-tabımızın başka bir âyetinin beyanıyla her şeyin, her varlığın bir tes-bihi, bir salâtı vardır. Varlıkların tamamı Rablerinin kendilerine yüklediği o salâtlarını, o tesbihlerini yerine getirmektedirler. İşte tüm bu varlıklarla kıyas edildikleri zaman onların en kötüleri, en şerlileri, en kötü bir konumda olanları insanların sağır ve dilsiz olanlarıymış.

Kitap karşısında, peygamber karşısında, Allah'ın vahyi karşısında sağır ve dilsiz kesilenler, kulaklarını, dillerini, akıllarını kullanmak istemeyenlerdir.

Allah'ın vahyine hakkıyla kulak vermeyenler, verseler bile anlamaya yanaşmayanlar, anlamadan kulak verenler ve gereğini yerine getirmeyenlerdir. Yâni Allah'ın vahyini nasıl duyması, nasıl işitmesi gerekiyorsa öylece duyup işitmeyen insanlar. Tıpkı bir hayvan gibi işitip anlamamak, anlamadan duymak insana yakışan bir özellik değildir.

Veya duyduğu, işittiği ve anladığı bir şeyi sanki hiç duymamış gibi davranan, duyduğunun gereğini yapmayan, yaşamayan kimse de onu hakkıyla duymuş sayılmayacaktır. Böyle bir kimse sağır ve dilsizdir. Onun ağzından çıkan sözler Allah sözleri değildir, vahiy değildir. Tamamen boş ve bâtıl sözlerdir. İnsan vahye mutâbık değerli şeyler söylediği zaman, kelime-i tevhidi, Allah'a imanı söylediği zaman söz söylemiş olur. Dilini Allah'ın istediği yerde kullanmayan kimsenin dili yoktur.

Bunlar, böyleleri akıllarını da kullanmayan insanlardır. Akılda bir bağlanma, bir bağlılık ifadesi vardır. Hani deveni sağlam bağla ve Allah'a tevekkül et buyuruyordu ya Allah'ın Resulü. Deve bağlandığı zaman bağlanmış oluyor. Öyleyse Rabbimiz istiyor ki insan akl edecek, aklını kullanacak, aklını bağlayacak hidâyete. Hidâyete tâbi olacak, hidâyet kaynağı olan kitabın âyetlerini anlamaya, kavramaya ça-lışacak, Allah'ın kendisine gönderdiği bu âyetlerin kendisine ne dediğini, kendisinden ne istediğini anlamaya çalışacak ve bu âyetler istikâmetinde kendisini ıslah etmeye, düzeltmeye gayret edecektir. Allah'ın kendisine verdiği akılla belli bir çizgiye, belli bir özelliğe, insan olma vasfına sahip olmaya çalışacaktır.

Türkçe'deki uslanmak ifadesi de bu anlamadır. Allah'ın kendisine verdiği aklını kullanmaya yanaşmayan kişi hem kendisine, hem de çevresine zulmediyor demektir. Hem kendisine, hem de etrafın-dakilere zararlı oluyor demektir. Aklını kullanmayan kimse duyduğu ve söylediği şeylerin ne anlama geldiğini bilmeyen kimsedir. Kulağına neyin gittiğinin, ağzından neyin çıktığının farkında olmayan kimsedir. Akıllarını, kulaklarını ve dillerini Allah'ın istediği şekilde kullanmayan insanlar, kör bir taklitten yana tavır alan maymunlar gibidirler. Bu insanların akılları başkalarının cebinde olduğu için Allah'tan başka kim ne demişse ona tâbi olurlar.

23. "Allah onlarda bir iyilik görseydi onlara işittirirdi. Onlara işittirmiş olsaydı yine de yüz çevirirlerdi, zaten dönektirler."

Vahye karşı, Allah'ın kitabına ve Resulünün sünnetine karşı akıllarını, duyularını kullanmak istemeyen, tüm kapılarını, pencerelerini kapamış olan bu

insanlarda zerre kadar hayır yoktur. Eğer Allah onlarda bir hayır olduğunu bilseydi, onlarda zerre kadar bir adam olma emaresi görseydi elbette onlara da işittirirdi. Rabbimizin ezelî ilmine göre demek ki onlarda hiçbir hayır mevcut olmadığı için onlara işittirmiyor. Şâyet Rabbimiz onlara işittirecek olsaydı yine işitmemiş gibi, hiç duymamış gibi işittiklerinden yüz çevirip bildikleri gibi bir hayat yaşamaya yönelirlerdi. Yine kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde yanlışlarına dönerlerdi. Burada münâfık tipli insanlar anlatılıyor. Allah'ın vahyini duydukları halde yan çize çize duymazlıktan, anlamaz-lıktan gelerek kendi bildikleri hayatı yaşamaya yönelen kimselerin münâfıklıkları ortaya konuyor.

Tamam duyduk, tamam anladık canım, sağır değiliz ya diyerek duydukları vahyin tamamen aksine bir hayata, burunlarının doğrusuna giden insanlar anlatılıyor. İşte bunlar mahlukât içerisinde en şerli, en kötü durumda olmayı isteyen kimselerdir. Allah'ın kendisine yüklediği kulluğu yerine getiren bir sivrisinek bile bunlardan çok üstündür. Çünkü bu adamlar yaratıcılarına, rızık vericilerine karşı hiçbir görevlerini yerine getirmemektedirler. Allah'ı hayatlarına karıştırmıyorlar. İşte bu durum, insan adındaki, insan görümündeki o varlığı tüm varlıkların en şerlisi konumuna düşürmektedir.

24. "Ey inananlar! Allah ve Peygamber, sizi, hayat verecek şeye çağırdığı zaman icâbet edin. Allah'ın kişi ile kalbi arasına girdiğini ve sonunda O' nun katında toplanacağınızı bilin."

Ey mü'minler. Ey Gönlünü ve tüm hayatını Allah'a vererek, Allah'ın tüm yasalarını kabul ederek, tasdik ederek ebedî güveni hakketmiş kullarım. Ey Allah denilince, Allah buyuruyor denilince kalpleri yatışmış olan kullarım. İnandığınız Allah ve Resulüne icâbet ediniz. Allah ve Resulü sizi, size hayat verecek şeylere çağırdığı zaman hemen icâbet edin. Anlıyoruz Allah ve Resulünün çağırdığı şeylerin tamamı bize hayat veren şeylerdir ve onlardan mahrum olanlar da ölüdür. Yine biliyoruz ki Kur'an'ın bir adı da ruhtur ve bu ruhla ilişkisi kesilmiş insan ölüdür. Zaten irtidat eden, Kur'an'dan irtibatını kesen kişi ruh hakkını, hayatiyet hakkını kaybettiği için İslâm'da ölümü hakketmiş insandır.

Evet dünyaya karışmak üzere, hayata karışmak üzere, kul-larının hayatına karışmak üzere, kullarına hayat kazandırmak, kul-larını gerçek hayat olan cennete ulaştırmak üzere gönderdiği tüm emirlerine icâbet edin.

Müslümanlar olarak bizler Rabbimizin ve Resulünün tüm çağrılarına icâbet etmek zorundayız. Meselâ bakın Rasulullah efendimiz sahâbeden birini namazdayken çağırır, o kişi de namazını tamamlamadan Rasulullah'ın dâvetine icâbet etmez. Bunun üzerine Allah'ın Resulü bu âyet-i kerîmeyi okur, veya bu olay

üzerine âyet iner. Ama sebeb-i nüzûl âyetin genel mânâsını sınırlandırmaz. Bu tefsirde genel bir yasadır.

Hangi konuda olursa olsun Allah ve Resulü sizi neye çağır-mışsa, neleri emretmiş, neleri yasaklamışsa tümüne icâbet etmek ve baş üstüne demek zorundayız. Eğer Allah ve Resulü bu kitabın istediği bir hayatı yaşamaya çağırıyorsa hemen icâbet ediniz. Allah ve Resulü savaşa çağırıyorsa hemen hiç beklemeden icâbet ediniz. Allah ve Resulü infaka çağırıyorsa, sahip olduklarınızı Allah kullarıyla paylaşmaya çağırıyorsa hemen icâbet ediniz. Allah ve Resulü neyi beğenmişse, sizler de hemen onu beğenin. Allah ve Resulü nelerden uzaklaşmanızı istemişse hemen onlardan uzaklaşın. Allah ve Resulü kitap ve sünnet karşısında dilsiz ve sağırlar kesilmeyin demişse hemen bu tavrınızı değiştirin. Allah ve Resulü vahyi işitmedikleri halde işittik diyenlerden olmayın demişse, olmayın. Allah ve Resulü kitap ve sünnete karşı vurdum duymaz bir tavır takınanları mahlukâtın en şerlileri olarak vasf etmişlerse, onlar gibi olmayın. Allah ve Resulüyle muvafakat halinde bulunun. Allah ve Resulü neyi sevmişse siz de onu sevin, neye düşman olmuşsa siz de ona düşman olun. Allah ve Resulünün razı olduklarından razı olup gazap ettiklerine gazap edin... İşte Allah ve Resulüne icâbet budur.

Şimdi böyle yaptığımız zaman, böyle yaşadığımız zaman bunun menfaati kime dokunur? Allah ve Resulü mü? Hayır. Rabbimiz buyuruyor ki:

Sizi diriltecek, size hayat verecek, sizi yaşatacak, sizi Allah'ın istediği ebedî diriliğe ulaştıracak buyuruyor. Sizi gerçek dirilik hayatı cennete ulaştıracak. Öyleyse bunun sonunda menfaatlenecek olanlar bizleriz.

Şunu da kesinlikle bilin ki, iman etmek ve amele dönüştürmek üzere bilin ki; Allah kişi ile kalbi arasına havl yapar. Allah kişi ile kalbi arasına engel olur. Çünkü Allah kişiye kendi kalbinden daha yakındır. Allah insan ile kalbi arasına engel olur. Allah sadece insanın kendisiyle başkaları arasına değil onun bizzat kendisi ile kalbi arasına girer de insanı bir anda kalbindeki niyetlerinden ve amellerinden mahrum bırakır. Bir anda insanın iradesini bozup tersyüz eder. İnsanın düşüncelerini, kanaatlerini, zevklerini, hedeflerini değiştiriverir. Aklını, şuurunu yok ediverir. Kendi kendini duymaz ve anlamaz hale getiriverir.

Allah, ***Mukallib el Gulûptur***. Kalpleri değiştiren, kalplere hükmedendir. Bir kimse Allah ve Resulünün kendisine hayat kazandıracak, kendisini diriltecek dâvetlerine hemen icâbet etmez, Allah ve Resulünün çağrılarına uyma duygusunu yitirir ve nefsinin, hevâ ve heveslerinin çağrılarına, başkalarının çağrılarına icâbet etme eğilimi gösterirse, başkalarının hayat programlarına, başkalarının yasalarına evet demeye yönelirse Rabbimiz de onun kalbi üzerinde etkisini kuruverir ve artık şerri, küfrü, şirki, pisliği, murdarlığı yazıverir de onların kalplerini bunları sever bir

hale gelir. Artık bir daha hakkı, doğruyu, İslâm'ı, imanı sevmez ve asla bunlara dönemez hale gelir. Çünkü Allah, ***Muhavvil el Gulûbdur***. Kalplere egemen olan, onlara söz geçiren, onları evirip çevirip dilediği hale sokandır.

Hani Rabbimiz kitabımızın bir başka âyetinde şöyle buyuruyordu: "***Ey peygamberim, sen yeryüzündekilerin tamamını infak edip harcasaydın onların kalplerinin arasını telif edemezdin***." O birbirlerini yemeye çalışan insanları sahâbe-i kirâm olarak tek bir üm-met haline getiremezdin. İşte aynen burada olduğu gibi Rabbimiz Allah ve Resulüne iman etmeye çalışan, Allah ve Resulünün dâvetlerine icâbet etmeye yönelen o topluluğun kalpleriyle kendileri arasına girmiş ve onların kalplerindeki tüm kini, düşmanlığı, yanlış duyguları kaldırıp onları ümmet içinde en şerefli mü'minler haline getirivermiştir.

Burada Rasulullah efendimizin bir duasını da hatırlayalım. Bizler Rabbimizin ve Resulünün istediği bir takım eylemleri yapmaya çalışmakla birlikte sürekli bu duayı yapalım inşallah. ***"Ey kalpleri evirip çeviren Allah'ım! Sebbit galbi ala diynik. Benim kalbimi dinin üzerine sabit kıl"*** İnşallah bu duayı sürekli bizler de yapalım. Çünkü gönüllerimiz nelere bağlı değil ki? Meselâ bir namazımız var, onda bile kalbimiz tümüyle Allah'a bağlı değil. Bir orucumuz var, onda da tamamiyle Allah'a bağlı değiliz. Onun için biz de tıpkı Rasulullah efendimizin istediği gibi Rabbimizden kalplerimizi dinine bağlamasını isteyelim. Kalbimizle irtibatımız kesilmeden önce, canımız elimizden alınmadan önce, fırsat elimizde iken Allah ve Resulünün dâvetine icâbet edelim.

Tirmîzi'nin rivâyetinde Rasulullah efendimizin az evvel okuduğu duasını duyan sahâbe-i kirâm efendilerimiz buyurdular ki: Ey Allah'ın Resulü, biz sana getirdiğin mesaja inandığımız halde bizim için korkuyor musunuz? diye sorunca şöyle buyurdu:

"Evet, kalpler şanı yüce Allah'ın iki parmağı arasındadır, onları evirip çevirir."

Ve unutmayın ki sonunda O'na haşir olacak, O'nun huzuruna getirileceksiniz. Hesabı O'na ödeyeceksiniz. Öyleyse faturayı kendisine ödeyeceğiniz Rabbinizin istediği gibi küfürden, şirkten, nifaktan, ihlassızlıktan, dünyaya bağlılıktan kurtulmuş tertemiz bir kalple Rab-binizin huzuruna gitmeye bakın. İşte ancak o zaman hesabınızın kolay olacağını düşünebilirsiniz. Eğer düşüncemiz, itikadımız, imanımız, amelimiz ve kalbimiz bir uygunluk ifade ediyorsa işte o zaman kurtuluş söz konusu olacaktır. Değilse bilesiniz ki sadece kalp temizliği de yetmeyecektir. Öyle değil mi? Âyetin başında Rabbimiz Allah ve

Resulüne icâbet edin buyurdu. Allah ve Resulü ne istemişse öylece uygulayın, böylece dirilik kazanacaksınız .

25. "Aranızdan yalnız zâlimlere erişmekle kalmayacak fitneden sakının, Allah'ın azabının şiddetli olduğunu bilin."

Öyle bir fitneden sakının, öyle bir fitneden korkun, ürkün ki o aranızda sadece zâlimlere, zulmü, küfrü ve şirki yürütenlere erişmekle kalmayacaktır. Yaş kuru demeden, günahkâr günahsız demeden hepinizi saracaktır. Şunu kesinlikle bilesiniz ki Allah ikabı, azabı, yakalaması çok şiddetli olandır.

Öyleyse kesinlikle bilelim ki Müslümanlar olarak sadece kendimizi kurtarmamız, sadece kendi dirlik ve düzenimizi sağlamamız bi-ze yetmeyecektir. Sadece sâlihler olmamız yetmeyecektir, muslihler olmadıkça. Sadece kendimizi diriltmemiz yetmeyecektir başkalarını da dirilticiler olmadıkça. Tıpkı Rasulullah efendimizin yaptığı gibi ken-dimizi dirilttiğimiz gibi, bu âyetleri kendimize duyurduğumuz gibi insanlara da götürmek zorundayız. Allah'ın kitabından ve Resulünün sünnetinden habersiz oldukları için gerek kendilerine karşı, gerek ailelerine, gerek çevrelerine karşı zulüm içinde bir hayat yaşayan insanlara karşı emr-i bil'maruf ve nehy-i anil'münker görevimizi yerine getirmek zorundayız.

Şunu kesinlikle bilelim ki eğer biz onlara karşı bu görevimizi yapmazsak, o zâlimlere İsâbet edecek zulümlerinden bize de mutlaka bir pay ayrılacaktır. Bu pay ne kadar olacak? Bunu Rabbimiz bizim kalbimize, eylemlerimize veya ihmallerimize, vurdumduymazlığımıza göre ayarlayacaktır. Kötülüğü sineye çekmiş, günahkârlara karşı en ufak bir tavır alamamış insanlar onlara gelecek azaba hazır olsunlar. Eğer bir toplum içinde kötülük taraftarları kötülüklerini açıktan açığa işleyecek kadar cesaret bulabilmişler ve mü'minler de onları baskı altında tutabilecek cesareti gösteremiyorlarsa o zaman zaten yeterli belâ onlara gelmiş demektir. Kötülerin kötülüğü, ahlâksızların ahlâksızlığı o toplum içinde yayılmış ve berikileri de sarmış demektir. Böyle bir durumda Allah'ın azabı genelleşecektir. İşte görüyoruz, hal dilden daha iyi anlatıyor.

26. "Yeryüzünde az sayıda olduğunuz ve zayıf sayıldığınız için insanların sizi esir alıp götürmesinden korktuğunuz zamanları, hatırlayın. Allah, şükredesiniz diye sizi barındırmış, yardımıyla desteklemiş, temiz şeylerle rızıklandır-mıştır."

Hatırlayın. Hani sizler çok azdınız, yeryüzünde müs'taz'afdı-nız, aşağılanıyor, horlanıyordunuz. İnsanlar, müstekbirler sizi zaafa düşürüyorlardı. İnsanlar sizi zayıf görüyorlardı. Zâlimlerin, kâfirlerin baskıları altında bir takım fonksiyonlarınızı icra edemiyordunuz.

Mekke, zulüm ortamında kâfirler tarafından mü'minlerin düşürüldükleri durum anlatılıyor. Mekke'de kâfirler tüm güçleriyle mü'min-lerin üzerine yükleniyorlar, onları bir kaşık suda boğmaya çalışıyorlardı. Bazen bir yerlere hapsediyorlar, ekonomik ambargolar uygulu-yorlar, bazen öldürüyorlar, bazen işkenceler altında inim inim inletiyorlardı. İşte ey Müslümanlar, o ortamı bir hatırlayın. Kimi görevlerinizi icra edemiyordunuz. İnsanların sizi esir alıp götürmelerinden korkuyordunuz. Bana imanlarınızı gündeme getiremiyor, Benim yüceliğimi açıktan açığa haykıramıyor, ilân edemiyordunuz. İnandığınız gibi bir hayat yaşayamıyordunuz. Kızgın kumlar üzerinde sürükleniyordunuz. İnsanların sizi kapıvermesinden korku içindeydiniz...

Böyle bir zulüm ortamındayken, Allah şükredesiniz diye, kendisine, kendisinin istediği gibi kulluk edesiniz diye sizi oradan kurtarmış, Medine'de, dar'ul İslâm'da barındırmış ve zaferiyle sizi teyit etmiştir. Sizi Allah ve Resulü egemenliğinde Medine özgür ortamına ka-vuşturmuştur. Medine'de size güzel güzel rızıklar lütfetmiştir. Tabii o gün için bu âyetin muhatabı o Müslümanlardı, ama kıyâmete kadar her bir dönem Müslümanları bu âyetin muhatabıdırlar. Her çağın az olan, azınlıkta olan Müslümanları Rabbimiz tarafından aynen onlar gibi desteklenmekte, az iken, mus'taz'af iken, insanlar sizi kapıverecekler, boğuverecekler, tanklarıyla üzerlerinize yürüyüverecekler diye tir tir titrerken sizi onların elinden kurtaran, size güvenlik yurtları nasip eden de Rabbinizdir.

Öyleyse Allah'ın üzerinizdeki bu büyük lütuflarını unutmayın. Bunu sürekli gündemde tutarak Rabbinize şükredin. Rabbinizin verdiği nîmetleri O'nun istediği yerde kullanın. O'nun verdiği hayatı O'-nun için yaşayın. Hayatı Allah için yaşamak zorunda olduğunuzu hep gündemde tutun. Bunu sürekli gündemde tutuş kişinin Allah'la bağını artıracaktır. Evet sürekli Rabbinizin size olan ihsanlarını gündemde tutun.

Çünkü O Allah sizi hoş şeylerden, tayyibattan rızıklandırmış-tır. Yedikleriniz, içtikleriniz, giydikleriniz, hanımlarınız, kocalarınız, çocuklarınız, bilginiz, imanınız, hidâyetiniz, ömrünüz, hayatınız, geceniz, gündüzünüz, havanız, suyunuz her şeyiniz birer rızıktır ve unutmayın ki onların tamamını size veren Allah'tır. Tüm bunları Allah yolunda ve Allah'ın istediği gibi kullanın. O zaman umulur ki şükür makamına erişmiş olursunuz. Yâni eğer bu makama ulaşırsanız o zaman Allah yolunda başınıza gelen bir takım problemleri problem etmekten çıkarırsınız. Ya Rabbi, ben her an sana şükretme makamındayım diyebilme özelliğini elde edersiniz. O zaman Allah yolunda başınıza gelen bir takım felâketlere sabredebilme, dayanabilme gücünü, sabrını elde etmiş olursunuz. Çünkü

Rahmânın büyük nîmetlerini düşünebilen kişi, onların yokluğu anında da şükretmesini, sabretmesini becerebilecektir.
27. “Ey inananlar! Allah'a ve Peygambere karşı hainlik etmeyin, size güvenilen şeylere, bile bile ihanet etmiş olursunuz.”

Ey iman edenler. Ey buraya kadar anlatılanlara inandım diyenler. Bakın Rabbimiz her bir emrini beyan buyururken, sizden her bir kulluğu isterken tekrar tekrar bu ifadeyi kullanıyor. Anlıyoruz ki Rab-bimiz kendisine çok değer verdiği kulunu hep karşısında görmek is-tiyor. Kulunu hep muhatap almak istiyor. Mü’minler için bundan daha büyük bir şeref düşünülemez. Öyleyse bizler, bize böylece hitap ederek bizi izzetlerin en büyüğüne lâyık gören Rabbimizi dinlerken doğrudan O’na muhatap olarak dinleyeceğiz. Rabbimizin muhatabı olarak kulak vereceğiz. Buyur ya Rabbi! Emret ya Rabbi! Dediklerini dinlemeye ve uygulamaya hazırım ya Rabbi! diyecek ve öylece dinleyeceğiz.

Ey mü’minler, Allah ve Resulüne sakın ihanette bulunmayın. Allah ve Resulüne hainlik yapmayın. Allah’ın size verdiği emânetlere karşı hain davranmayın. Değil mi ki siz bu emânetleri yüklendiniz. Dağların, taşların, semavat ve arzın yüklenmekten kaçındığı bu emânetlere siz kabul dediniz...

Nedir bu emânet? Bu emânet en genel anlamıyla Rabbimizin insan fıtratına koyduğu, ya da insan fıtratına uygun olarak indirdiği kitabı ve Resulünün sünnetidir. Yâni insan fıtratıyla, Allah’ın indirdiği kitap ve sünnet tam bir uygunluk içindedir. Kitap ve sünnet bize Allah’ın emânetidir. Ezelde, ya da Müslüman olduğumuz gün Rabbimi-ze verdiğimiz söz bize emânettir. Din emânettir, Kur’an emânettir, peygamber emânettir, hidâyet emânettir, akıl emânettir, bilgi emânettir, zaman emânettir, çocuklarımız emânettir, emânettir. Tüm bu emâ-netlerle ilişkimizi emânetin sahibinin istediği gibi ayarlamak zorundayız. Rabbimiz bunları bize ne için vermişse onları o istikâmette kullanmak zorundayız. Bu emânetlerle Allah’ın istemediği bir ilişki içine girer, emânetlere hıyanet edersek Allah’a hain olmuş oluruz.

Rabbimiz buruyor ki ey Müslümanlar, bunu bile bile böyle yapmayın. Allah’ın emânetlerini, Allah’ın yasalarını bile bile onlara hain davranmayın. Eğer Allah ve Resulüne karşı onların emir ve ne-hiylerine, size hayat verecek dâvetlerine ihanette bulunursanız, Allah ve Resulünün isteklerine saygısızlık yaparsanız, kitap ve sünnete karşı ilgisiz bir tavır takınırsanız kesinlikle bilesiniz ki Rabbinizin size: Ey Müslümanlar! şeklindeki hitabının muhatabı olma şerefinden mahrum kalırsınız.

Burada, sûrenin başına gidiyoruz. Ne demişti Rabbimiz? Ganîmetler Allah ve Resulüne aittir buyurmuştu. Öyleyse ey Müslümanlar, ganîmetler konusunda, ganîmetlerin paylaşımı konusunda Allah ve Resulüne karşı haince bir tutum içine girmeyin. Ganîmetler konusunda Allah ve Resulünün taksimine itiraz ederek, ganîmetleri hakkınız olmadığı halde zimmetinize geçirerek hıyanette bulunmayın. Bu konuda ve her konuda Allah ve Resulüne ihanette bulunursanız, ha-ince bir tutum içine girerseniz o zaman kendi emânetlerinize de haince davranır ve birbirinize düşersiniz. Aranızdaki tüm kardeşlik bağları çözülüverir. Bile bile, Allah'ın bu konudaki yasalarını duya duya böyle bir şeye tevessül etmeyin. Ancak belki bu bir hata sonucu, bir gaflet sonucu olabilir. Önceki uygulamalar sebebiyle böyle bir şeyi düşünebilirsiniz. Ama bu konuda Allah'ın yasalarını bildiğiniz, duyduğunuz andan itibaren yapmayın. Çünkü mal mülk konusunda insan niye sapar? Çoluk-çocuk derdi, evlâd-u ıyal derdi değil mi? Ama iyi bilin ki:

28. "Mallarınızın ve çocuklarınızın, aslında bir sınama olduğunu ve büyük ecrin Allah katında bulunduğunu bilin."

Mallarınız ve çoluk-çocuğunuz sizin için bir fitnedir, bir denenmedir. Bilesiniz ki ecirlerin en büyüğü, en büyük mükafat Allah katındadır. Dikkat edin mallarınız ve çocuklarınız sizi meftun edip Al-lah yolundan saptırmasınlar. Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah ve Resulüne karşı hain davranmaya itmesinler. Bunlar sizin için birer imtihan sebebidir. Onlarla ilişkilerinizi Allah'ın istediği şekilde mi ayar-lıyorsunuz? Değil mi? Denenmekte olduğunuzu unutmayın. Öyleyse onlarla ilişkilerinizi Allah'ın istediği şekilde ayarlayın da imtihanı kaybetmeyin. Aman ha! Mal tutkunuz, çoluk-çocuk derdiniz sizi Allah'a kulluktan ayırmasın.

Fitne: Herhangi bir madeni içindeki katkı maddeleri, cürufları ayrılsın diye potaya atmak ve eritmek ve arıtmak demektir. Demek ki bizler çoluk-çocuk sahibi olmakla, mal-mülk sahibi olmakla bir potadan geçiriliyoruz. Bunlar konusunda Allah'ın yasalarına, bunların hukukuna riâyet edip etmeyeceğimiz konusunda denenmekteyiz. Madem ki bunlar bizim için bir imtihan konusudur, öyleyse bunlara hiç sahip olmayalım da imtihanda başarılı çıkalım demeye, Allah'ın imtihanından kaçmaya da hakkımız yoktur. Bunlarla birlikte bu hayatı yaşamamız da bir Allah yasasıdır. Yâni müslüman helâl bir şekilde rızık peşinde, evlâd-u ıyal peşinde olacaktır.

Kitabımızın başka bir âyetinde de eşlerimizin ve çoluk çocuklarımızın bize düşman oldukları vurgulanır. Ve sonunda da buyurulur ki ey kullarım, dikkat edin sakın, bunlar sebebiyle sapmayın. Bunlar sebebiyle kulluğunuzu aksatmayın.

Unutmayın ki ecirlerin en büyüğü Rabbinizin katındadır; hanımlarınızın, çocuklarınızın, mallarınızın yanında değil buyuruyor. Peki madem ki mallarımız, hanımlarımız, evlâtlarımız bizim için bir imtihan konusuysa, o zaman ne yapalım? Hemen tüm mallarımızı elimizden çıkaralım mı? Evlâtlarımızı evlâtlıktan reddedip, hanımlarımızı boşayalım mı? Biz bunlarsız yaşayamayız. Rabbimiz bir başka yasası gereği bunlarla birlikte olmamızı istiyor. Evlilik yasasını koyan, kadını erkeğe, erkeği kadına muhtaç yaratan Allah'tır. Koyduğu bu evlilik yasasının sonunda çoluk-çocuğa ulaşılıyor. Mal-mülk de böyledir. Allah vermeseydi bütün bunlara ulaşma imkânımız da yoktur. Yâni böyle bir yasa koyan Allah, bunların bizim için fitne konusu olduğunu haber vererek bizi uyarısını şöyle anlamaya çalışıyoruz.

Eğer mallarımız, eşlerimiz ve çocuklarımız bizi Allah'a kulluk yolundan alıkoyuyorlarsa, kulluğumuza engel olabilecek bir noktaya gelmişlerse, onlar yüzünden kulluğumuz engelleniyor ve cenneti kay-betmeye doğru gidiyorsak işte o andan itibaren anlıyoruz ki onlar bi-zim düşmanımız olmaya başlamışlardır. Eğer kadınsak kocamız, ko-caysak karımız, babaysak evlâdımız, evlâtsak babamız bizi Rabbi-mize kulluktan, bizi cennete gitmekten engelleyecek bir noktaya gel-mişlerse kesinlikle bilelim ki onlar bizim düşmanımızdırlar. Eğer bizi cehenneme doğru götürmeye başlamışlarsa kesinlikle bilelim ki onlar bizim düşmanımızdırlar. Onlar için bu böyle olduğu gibi, eğer biz ken-di kendimizi hayırdan şerre, kulluktan isyana, cennetten cehenneme doğru götürmeye başlamışsak kesinlikle bilelim ki biz kendi kendimizin de düşmanı olmaya başlamışız demektir.

İşte görüyoruz. Allah'a kulluk yolunda yürüyen mü'min bir ko-caya, aksi istikâmette yürüyen karısı ve çocukları; veya Allah'a itaate yönelmiş mü'mine bir kadına, aksi istikâmette yürüyen kocası ve çocukları büyük engeller ve problemler çıkarabilmektedir. Genellikle Allah'a kulluğu birinci plana almış, dünyayı, dünya ikballerini, dünya zevk-ü sefasını ikinci plana atmış bir erkeğe karşı, hanımı ve çocukları büyük bir talihsizlik olarak bakarlar. Öyle ki kocalarını, babalarını cehenneme gönderme pahasına da olsa bu dünyada kendilerine refah ve zenginlik içinde bir dünya sunmasını beklerler. Yine Allah'a kulluğu birinci plana çıkarmış pek çok mü'mine hanımın, kocaları ve çocukları onların hayatlarını zindan ettiklerini görüyoruz. Evet Allah için bir cihada çıkacak kocaların önünde en büyük engel hanım ve çocuklardır.

Bir de tâbi bizim emânetimize verilmiş, bizim için bir imtihan konusu yapılmış mallarımızla, hanımlarımızla, çocuklarımızla ilişkilerimizi Allah'ın istediği gibi ayarlayıp ayarlamadığımız konusunda, onların hukuklarına Allah'ın istediği gibi riâyet edip etmediğimiz konusunda imtihana çekileceğiz. Eğer bizler

onları Allah çizgisine çekmeye çalışır, onları Allah'ın istediği gibi Müslümanca eğitir, onları inandığımız yolumuza, kendi kulluk programımıza çekmeye çalışır, onları Allah'ın kitabı ve Resulünün sünnetiyle tanıştırır, barıştırır, Allah'la aralarını düzeltirsek, onları Allah'a iyi kullar, cennete iyi aboneler yapabilirsek, bunun kavgasını verebilirsek bu imtihandan başarıyla çıkmış olacağız. O zaman inşallah Rabbimiz hem bizi, hem de haklarında imtihana tâbi tutulduğumuz yakınlarımızı bağışlayacaktır.

Varlığıyla yokluğuyla, azlığıyla çokluğuyla bilelim ki mallarımız, mülklerimiz, oğullarımız, kızlarımız bir denemedir, bir imtihandır. Rab-bimiz bu verdikleriyle bizi sürekli denemektedir. Mallarımız mülklerimiz konusunda, oğullarımız-kızlarımız konusunda cennete gidebilmenin hesabını güzel yapmak zorundayız. Eğer bir imtihan sebebiyle bize verilen mallarımız ve çocuklarımızla ilişkilerimizi Allah'ın istediği biçimde ayarlayamaz ve onların altında ezilirsek, dünya bize hakim olursa, bu sahip olduklarımız bize Allah'ı, âhireti, Allah'ın hesabını unutturursa, Allah korusun bu imtihanı kaybettik demektir.

Rabbimizin bize verdiklerini imtihan sebebi bilmez de mutlak gaye olarak görmeye başlarsak kaybetmişiz demektir. Ama bütün bu sahip olduklarımızı bize bir imtihan sorusu olarak Allah'ın verdiğinin bilinci içinde, onları Allah'a kullukta kullanmayı becerebilirsek, eşimizi, oğlumuzu, kızımızı Allah'ın istediği bir yöne yönlendirebilirsek işte o zaman imtihanı kazanmışız demektir. Eşimizle, malımızla, oğlumuzla, kızımızla Allah'a itaate ve cennet kazanmaya yönelebilirsek unutmayalım ki Allah'ın öbür taraftaki mükafatı çok büyük olacaktır.

Ama eğer biz onlara karşı görevlerimizi yapar da buna rağ-men onlar adam olmazlarsa, o zaman elbette biz onlardan sorumlu tutulmayacağız. Meselâ bir Nuh (a.s) oğlu ile imtihana tâbi tutuldu. Allah'ın elçisi oğlunu Müslümanlaştırabilmek için çok uğraştı, ama olmayınca Rabbimiz Onu bu konuda hesaba çekmeyecek.

29. "Ey inananlar! Allah'tan sakınırsanız, O size iyiyi kötüden ayırt edecek bir anlayış verir, kötülüklerinizi örter sizi bağışlar. Allah büyük, bol nîmet sahibidir."

Ey iman edenler, eğer muttaki olursanız, eğer Allah için bir hayat yaşar, Allah'ın dediğini yapma çabası içinde olursanız, Allah'ın size verdiği emânetlere karşı haince davranmaktan sakınırsanız, yolunuzu Allah'la bulmaya çalışır, Allah yasalarına ters düşmekten çekinirseniz bilesiniz ki Allah size bir Furkân verecektir. Size ayırıcı, fark edici bir özellik verecektir. Doğruyu yanlıştan, iyiyi kötüden, hakkı bâtıldan ayıracak, fark ettirecek bir nîmet lütfedecektir size. Size böyle belirgin bir özellik kazandırarak, sizi diğer insanlardan ayıracaktır.

Ya da düşmanlarıyla dostları arasında ayırım günleri, ayırım işaretleri lütfedecektir Rabbimiz. Yâni dostlarına kurtuluş, zafer ve hidâyet yollarını gösterecektir. Böylece mü'minler kendilerinin kâfirlerden farklı olduklarını anlayacaklar, kâfirler de kendilerinin mü'min-lerden farklı olduklarını anlayacaklardır. Sizi tıpkı Ömer el Faruk gibi yapacaktır. Tüm problemlerinizi çözecek, çözüm yollarını gösterecek ve hayatınızı düzlüğe çıkaracaktır. Sizin kötülüklerinizi, kusurlarınız, hatalarınızı örtecek, size mağfiret edecektir. Sizi ebedî bir lütufla nîmetlerinin en büyüğü olan cennetine ulaştıracaktır.

Evet gerek dünya hayatında gerekse âhiret hayatında mü'-minler kâfirlerden farklı olacaklar. Ama Rabbimizin bu va'di gerçek-leşirken elbette kâfirler de kendilerine düşeni yapmaya devam ede-cekler. Nasıl? İşte bundan sonraki âyetinde Rabbimiz Resulünün şah-sında onu bize şöylece anlatıyor:
30. "İnkar edenler, seni bağlayıp bir yere kapamak veya öldürmek yada sürmek için düzen kuruyorlardı. Onlar düzen kurarken, Allah da düzenlerini bozuyordu. Allah düzen yapanların en iyisidir."

Hani kâfirler sana karşı komplolar hazırlıyorlar, dolaplar çe-viriyorlardı. Tabii Allah düşmanlarının, Allah elçisine karşı açıkça, mertçe yapabilecekleri bir şeyleri olmadığı için elbette karanlık işler çevireceklerdi. Sinsice, kancıkça dalavereler çevirmenin ötesinde zaten onların yapacakları bir şey yoktur.

Seni durdurmak, hapsetmek, bir yere bağlamak, susturmak istiyorlardı. İşte kâfirlerin bir Müslümana yapabilecekleri ilk şey budur. İslâmî hareketi, İslâmî hareketi götüren dâvetçiyi durdurmak, hapsetmek, susturmak, etkisiz hale getirmek. Dâvetçinin insanlara ulaşmasını önlemek, ya da dâvetçiyle insanların ilgisini, iletişimini kesmek, koparmak. İşin en kolay yönü, en risksiz olanı işte budur. Dâvetçiyle insanların arasına engeller koyarlar. Dâvetçiyi durdurabilmek, susturabilmek için ellerinden gelen her şeyi yaparlar. Gerekirse para, makam, koltuk, kadın her şeyi onun ayağının altına sererler. Ya da onu kodese atarak susturmaya, halkın gözünden gizlemeye çalışırlar. İşte Rasulullah efendimiz için bunları düşünüyorlardı.

Veya seni durdurabilmek için uzak bir yerlere, insanların ku-laklarından, gözlerinden ırak bir yerlere sürmeyi düşünüyorlardı. Eğer bu da olmazsa senin vücudunu ortadan kaldırmayı planlıyorlardı. Şahsını ortadan kaldırırsak mesajı da yok olur gider diyorlardı. Rasu-lullah efendimizi öldürmeyi planlıyorlardı.

Onlar tuzak kuruyorlar, dolap çeviriyorlar, Allah da onların tuzaklarına karşı bir eylem, bir fiil içerisindedir. Onların bir hesabı var-sa elbette Allah'ın da bir hesabı vardı. Onlar Allah'ın elçisine tuzak-lar kurmak istediler, hile yapmak istediler, Ama Allah da onlara bir tuzak kuruyordu. Allah'ın kurduğu tuzağın yanında elbette onların tuzakları başarılı olamayacak, neticeye ulaşamayacaktı. Allah'ın kur-duğu tuzaklar geçerli olacaktı. Çünkü hiç kimse O'na karşı koyama-yacaktı. Onların tuzaklarının tümüne Allah muttali iken, Allah'ın ilmi onları kuşatmışken, onlar Allah'ın tuzaklarından gafildirler. Onun içindir ki Allah, elçisine karşı kurdukları tüm tuzakları, tasarladıkları tüm komploları boşa çıkaracak veya kendi başlarına geçirecektir.

Çünkü Allah makîrinin en hayırlısı idi. Yâni Allah onlara öyle bir tuzak kuracak ki bu tuzak onlar için mahza hayır olacaktır. Herkes için hayır murad eder Rabbimiz. Rabbimizin tuzakları mü'minler için de hayırlıdır, kâfirler için de. Çünkü Allah'ın kurduğu tuzak sinsice, al-çakça bir tuzak değildir. Rabbimizin tuzakları zulüm unsurlarını, küfür ve şirk unsurlarını kaldırmaya yönelik mahza hikmete dayalı bir tuzaktır. Kâfirler peygamberi öldürmeye yönelik bu eylemlerinden ötürü, aslında ölümü hak etmelerine rağmen Rabbimiz onları öldürmeyecek, ama peygamberini de onların elinden sağ salim kurtarıp Medine'ye ulaştıracaktı. Medine'de ona devlet nasip edecek ve o devlet eliyle bu kâfirlerin dirilişini hazırlayacaktı. Çok az kâfir hariç tüm Mekkeli müşrikler Mekke'nin fethiyle birlikte sonunda hakkı bulacaklar, kurtuluşa ereceklerdi. Ne kadar da hayırlı bir tuzak değil mi Rabbimizin mekri? Zulmün ortadan kaldırılışı da hayırdır, peygamberin ve peygamber yolunun yolcularını zulümden kurtarılmaları da.

Evet işte kâfirlerin Müslümanlar karşısında yapabilecekleri bunlardır. Durdurmak, yolunu kesmek, asmak, kesmek, sürmek, kodese atmak. Bugün de kâfirler Müslümanlara karşı bunları işletecekler. Ama Rasulullah efendimizi korkutmadığı gibi ölüm bizi de asla korkutmayacak. Mûsâ (a.s) karşısında Firavunlar ölümü gündeme ge-tirince, Rabbimiz hayır buyurdu, ölümden asla korkma ey Mûsâ. Kesinlikle bilesin ki onlar senin kılına bile dokunamazlar. Ama sürgün olabilecek, hicret olabilecek. Zaten muhacirlik mü'minin kaderinde vardır. Allah'ın istediği kulluğu icra etmekte sıkıntı çektiğimiz bir ortamdan rahat icra edebileceğimiz bir ortama gidecek ve sağ oldukça her yerde Allah'ın bizden istediği kulluğa devam edeceğiz.

Dün böyle olduğu gibi, bugün de, yarın da bu böyle olacaktır. Şu anda da kâfirler Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'ın elçisine, Allah elçisinin yolunu takip eden Müslümanlara tuzaklar kurmaya çalışıyorlar. Hayatı, ekonomiyi, eğitimi, hukuku, kılık kıyafeti, vitrinleri, sokakları Allah'a kulluğun aksine düzenleyerek

tuzaklar kurmaya çalışıyorlar. Kendilerine göre din kitapları oluşturarak, işte din budur diye insanlara sunarak, Allah'ın dinini bozarak tuzaklar kurmaya çalışıyorlar. Din eğitimini yasaklayarak, İmâm Hatipleri kapatarak, Kur'an kurslarını bi-tirerek, Allah kullarının Allah dinine ulaşma yollarını kapatarak Allah dinine tuzaklar kurmaya çalışıyorlar. Kendi âyetlerinin gündemde kal-ması adına Allah'ın âyetlerini toplumun gündeminden düşürmeye çalı-şıyorlar. Allah'ın elçisine hayat hakkı tanımamaya çalışıyorlar. Al-lah'ın elçisinin örnekliliğini bitirmeye çalışıyorlar.

Böylece Allah elçisini öldürmeye çalışıyorlar. Allah'a ve Onun elçisine, Allah ve elçisi yolunun yolcularına çeşit çeşit tuzaklar kurmaya çalışıyorlar. Müslümanların çocuklarının beyinlerini orada Kur'an ve sünnete yer kalmasın diye, çok lüzumsuz bilgilerle doldurarak tuzaklar kuruyorlar. Allah'a kulluğa zamanları kalmasın diye insanların hayatlarını eğlencelerle, kendi vahiyleriyle, kendi oluşturdukları gündemlerle doldurarak tuzaklar kuruyorlar.

Ama ne yazık ki günümüz kâfirleri de tıpkı dünün kâfirleri gibi Allah'tan gafildirler. Kime tuzak kurduklarının, kiminle savaşa tutuştuklarının farkında değiller. Halbuki tüm tuzaklar Allah'a aittir. Tüm düzenleri bozmak Allah'a aittir.

Öyle değil mi? Kâfirler Allah'ın sistemine karşı, Allah'ın âyetlerine karşı, Allah'ın elçisine karşı ne kadar tuzak kurabilecekler? Üstelik onların tuzaklarının tümünü Allah biliyorken. Allah onların tuzaklarının tümünü bilir, ama onlar Rabbinin tuzaklarını bilmezler, bilemezler. Rabbin onların kurdukları tuzakların nereye kadar gideceğini bilmektedir, ama onlar Rablerinin kendilerine karşı neler hazırladığını asla bilmemektedirler. Ama onlar gözlerinin önündeki çukuru bile gö-rememektedirler. Elbette Allah'la, Allah'ın elçileriyle, Allah'ın mü'min kullarıyla girecekleri bir savaşta mağlup olanlar onlar olacaktır, galip olanlar da Allah desteğinde olan mü'minler olacaktır. Çünkü Allah on-ların kendisine karşı, kendi âyetlerine ve siz Müslümanlara karşı tüm niyetlerini, tüm komplolarını bildiği için unutmayın ki sizi onların komplolarından koruyacaktır. Onların kurdukları tuzaklar konusunda sizi bilgilendirecek ve korunma yollarını gösterecektir.

Gerçi bundan sonra vahiy gelmeyecek ama Rabbimiz önce gönderdiği o vahiyleriyle Müslümanlara öyle bir basiret, öyle bir feraset kazandırmıştır ki kendilerine nereden nasıl bir tehlike geleceğini müminler bilmektedirler.

Şu anda irtica-mirtica hikâyeleriyle Müslümanları yok etmeye soyunanlar, Allah'la, Allah'ın âyetleriyle, Allah'ın sistemiyle savaşa tutuşanlar kiminle savaştıklarının farkında değildirler. Kiminle savaştığını dahi bilmeyen zavallı

insanlardır bunlar. Zannediyorlar ki Müslümanlar zayıftır. Zannediyorlar ki Müslümanlar yalnız ve yardımcısızdırlar. Onların safında Allah'ın bulunduğunun farkında olmayan bu iman yoksunları yakında nasıl bir inkılapla sarsıldıklarını görecekler.

Evet Mekke kâfirleri Allah'ın elçisini yok etmek için harekete geçtiler. Peygamberi öldürüp, peygamberin maddî ve manevî varlığını, örnekliliğini bitirip keyiflerine göre bir hayat yaşayacaklardı. Ama Allah buna izin vermedi.
31. "Âyetlerimiz onlara okunduğu zaman, "İşittik, işittik! İstesek biz de aynını söyleyebiliriz; bu sadece eskilerin masallarıdır" derlerdi."

Âyetlerimiz kendilerine okunduğu zaman, âyetlerimiz kendilerine izlettirildiği zaman derler ki tamam biz bunları işittik. Anladık! Ne demek istediğiniz anlaşılmıştır. Şâyet istesek bunun aynısını biz de söyleyebiliriz. Ama bir türlü istemezler hainler. Veya Allah'ın âyetleri karşısında müstekbirce bir tavır takınıp bunlar basit şeyler demeye çalışıyorlar. İstersek insanlar için biz de bunun gibi yasalar koyarız. İstesek bizler de bu âyetlerden daha iyi nazariyeler geliştirebiliriz. Kur'an'ın ortaya koyduğu gibi bir hayat tarzı, bir hukuk sistemi, bir ekonomik yapı, bir siyasal düzenleme, bir eğitim yapılanması biz de ortaya koyabiliriz. Diyorlar bunu ama ortaya koyabildikleri hiçbir şeyleri yoktur. Allah kitabının sağladığı neticeyi sağlayabilecek hiçbir şey yapabilmiş değillerdir. İnsanlara hidâyeti, insanlara hakkı, cenneti, dünya ve âhiret mutluluğunu sağlayabilecek, insanlara ruh ve beden dengesi kurabilecek hiçbir şey ortaya koyabilmiş değillerdir. Sözleri, iddiaları sadece bir reklamdan başka bir şey değildir.

İşte görüyoruz, bu Allah tanımazlar yüzünden tüm toplum ha-yatımız bozuktur. Allah'tan ve Allah'ın kitabından ve elçisinin hayat programından habersiz yasa yapmaya çalışan toplumun tüm hayatı, bâtıllarla doludur. Aile hayatımız bozuktur, ticârî hayatımız bozuktur, sosyal hayatımız bozuktur, ekonomik hayatımız bozuktur, insanlarla ilişkilerimiz, çevremizle münâsebetlerimiz bozuktur, hâsılı tüm hayatımız bozuk ve bâtıllarla doludur.

Şu anda tıpkı Mekke kâfirleri gibi Allah'ın kitabına, Allah'ın âyetlerine, Allah'ın yasalarına, Allah'ın hayat programına bedel getireceklerini, Allah'ın koyduğu yasaların aynısını koyabileceklerini iddia eden günümüz kâfirleri de dalâlette kalmış, çölün ortasında yolsuz, yordamsız, çözümsüz olarak ne yapacaklarını bilemez bir vaziyette bocalayan insanlardır. Binlerce yol vardır karşılarında, ama bu yollardan hangisinin kendilerini sahil-i selâmete çıkaracağını

bilememektedirler. Binlerce alternatif vardır hayatlarında, ama hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğunu bilememektedirler.

Bir yasa yaparlar, onunla problemlerini çözeceklerini zannederler, ama üç gün geçmeden değiştirmek zorunda kalırlar onu. Yaptıkları yasalar üç gün bile gitmiyor. Yaptıklarının hiç birisi sadırlarına şifa olmuyor. Yaptıklarının hiç birisi problemlerini çözmesi ve hayatlarına huzur getirmesi şöyle dursun, her yaptıkları yasa başka huzursuzluklara, başka sıkıntılara dâvetiye çıkarıyor. Tam doğruyu bulduk dedikleri anda farklı bir batağa saplandıklarını görüyorlar. Allah yasalarına dönecekleri ana kadar daha çok çekecekler, çok çektirecekler hainler.

Yine Allah âyetleri kendilerine duyurulduğu zaman derler ki bu kâfirler, bu ancak eskilerin masallarıdır. Bu eskilerin masallarından, eskilerin Üstûrelerinden başka bir şey değildir.

Bunlar eskilerin yazdıkları, eskilerin uydurdukları, eskilerin uy-guladıkları satırlardır. Bunlar çok eski şeyler, modası geçmiş, günü-müzde geçerliliği olmayan şeylerdir. Bunlar çağdaş şeyler değildir. Bunlar mitolojik şeyler. Efsaneden ibarettir bunlar. Bunlar bugün ya-şanmaz şeyler. Belki bir zamanlar, eski zamanlarda bunları uygulamak mümkündü, ama bu devirde kesinlikle yaşanacak şeyler değildir bunlar.

Hem masal diyorlar, hem de insanları bundan, bu kitaptan engellemeye çalışıyorlar. Madem ki masal öyleyse niye korkuyorsunuz bu kadar bu kitaptan? Niye yasaklıyorsunuz bu kitabın okunup öğrenilmesini? Madem ki masal, bırakın dinlesin insanlar bu kitabı. Madem ki bu kitap bir mitolojidir, öyleyse bırakın öğrensinler insanlar kitaplarını. Niye ödünüz kopuyor bu kitaptan? Niye barikatlar koyuyorsunuz bu kitapla insanların arasına? Niye ürküyorsunuz bu kitabın gündeme getirilmesinden? Masal okuyan, masal dinleyen başka kimse yok mu? Hikâye okuyan başka insan yok mu piyasada? Bırakın birileri de bu masalları okusunlar. Hayır hayır, masal diyorlar, hikâye diyorlar ama buna kendileri de inanmıyorlar. Masal dedikleri bu kitabın serbestçe okunması, anlaşılması sonunda hem kendilerine hem de çevrelerindeki insanlara tesir edeceğinden korkuyorlar da onun için yasaklamaya çalışıyorlar hainler.

32. "Allah'ımız! Eğer bu Kitap, gerçekten Senin katından ise bize gökten taş yağdır veya can yakıcı bir azap ver" demişlerdi."

Bakın ey Allah'ımız diyorlar. Ey Allah'ımız diyerek, bizzat bil-dikleri, tanıdıkları Rabbimizin ismiyle hitap ederek, darda kaldıkları zaman hatırladıkları, işleri bitince de unuttukları Rabbimizin adıyla hitap ederek diyorlar ki, eğer

gerçekten bu kitap, bu peygamber se-nin katından bir hak ise, gerçek ise haydi bize gökten taşlar yağdır. Yahut da bize elim bir azap gönder. Ey Allah'ım! Eğer bu kitap senin tarafından gelmiş hak bir kitapsa, eğer bu Muhammed doğru söy-lüyorsa hemen üzerimize gökten taşlar veya acıklı bir azap gönder diyorlardı.

"Bize, bizi tanrılarımızdan alıkoymak için mi geldin? Doğru sözlülerden isen, bizi tehdit ettiğin şeyi başımıza getir" dediler.
(Ahkâf 22)

Ey Hud, eğer bu söylediklerin konusunda sâdıksan haydi ne getireceksen getir de görelim diyorlardı. Allah'ın elçisini peşinen red-dediyorlardı bu sözleriyle. Hud (a.s) un getirdiklerinin Allah'tan olma-dığını kendisinin uydurduğunu söylemeye çalışıyorlardı. İşte burada da Mekke müşriklerinin sözleri anlatılıyor. Ondan önce de, ondan sonra da insanların söyleye geldikleri sözlerdir bu sözler. Yâni her dö-nemde kâfirin karakteristik bir özelliğidir bu. Bugün de aynı şeyleri söylüyor kâfirler. Ey Müslümanlar, eğer doğru söylüyorsanız, eğer kı-yâmet varsa, eğer öldükten sonra dirilme varsa, eğer bir azap, bir ikap, bir hesap kitap varsa hadi ne gelecekse geliversin de görelim bakalım. İşte böyle bir tavrı, böyle bir kâfir tavrını Rabbimiz burada sorguluyor.

Yâni gerçekten çok korkunç bir şey. Bir insanın Allah'a karşı söyleyebileceği en feci bir söz. Muhtaç oldukları nîmetleri konusunda daima Allah'a yalvarıp yakaran insanların aynı Allah'ın dinini kabul, peygamberine iman söz konusu olduğu zaman Ondan azap istediklerine şahit oluyoruz. Bu tip müşrik insanların ne kadar çapraz bir şahsiyet sergilediklerine şaşmamak elden gelmiyor. Yâni başka bir şey isteseler, meselâ hayır isteseler, mal mülk isteseler, Ebrehe'nin ordusu karşısında korunma isteseler bütün bunların Allah katından olduğunu biliyorlar, hak olduğunu biliyorlar. Keşke bir de bunu biliverseler ve Rablerine teslimiyet gösteriverseler elbette Rablerinin kendilerine ne hayırlar açacağını müşahede edecekler.

İşte gözlerinin önünde öldürmek istedikleri, sürmek, susturmak istedikleri Ebu Talibin yetimi Allah tarafından korunuyor ve adım adım zafere doğru yürüyor. Bunu gözleriyle göre göre onun haklılığı konusunda Allah'tan daha başka ne bekliyorlar bu hainler? Bakın Rabbimiz onların bu azap isteklerine karşılık şöyle buyuruyordu:
33. "Oysa, sen içlerinde iken Allah onlara azap etmez. Onlar bağışlanma dilerken de elbette Allah azap edecek değildir."

Evet Rabbimiz onlara karşı, insanlara karşı, onların kendileri hakkında düşünemeyecekleri kadar merhametli idi. Rabbimiz hiç um-mayacakları kadar onlara rahmet kapıları açmaya devam edecekti. Bakın işte burada rahmeti gereği bir yasasını gündeme getiriyor. Peygamberim, onlar istedikleri kadar farkında olmadan, cahilce kendileri hakkında azap istesinler. İstedikleri kadar azaplarına, helâklerine dua etsinler. Sen onların arasında olduğun sürece Rabbin asla onlara azap edecek değildir. Çünkü bu kâfirliklerinden, bu zâlimliklerinden ötürü onlar toptan helâk edilseler Rasulullah efendimizin gönderiliş hikmeti ortadan kalkmış olacaktı. Çünkü o tüm âlemlere rahmet olarak gönderilmişti. İnsanlar Müslüman olsunlar, insanlar hidâ-

yeti bulsunlar, küfür ve şirkten tevhide yükselsinler diye gönderilmişti o şerefli peygamber.

Yıllar sonra da olsa şu anda ne yaptıklarını bilmeyen bu in-sanların tamamı Müslüman olacaklardı. Onun içindir ki sen onların içindeyken onlara azap edecek değilim diyor Rabbimiz. Çünkü peygamber onların arasında tebliğini sürdürdüğü sürece, bir toplum içinde hakkı tavsiye edenler olduğu müddetçe o topluma bir azap gön-dermiyor Rabbimiz. Çünkü bir toplum, içinde hakkı tebliğ edenler ol-duğu sürece Allah o toplum üyeleri içinden adam olacakların adam olmasına imkân tanıyor. Yâni o toplum içinde dâvetçiyi dinleyip düzelme süreci içine girenler, istiğfar edenler olduğu müddetçe Allah o toplumu helâk etmiyor.

Veya o toplum içinde ileride istiğfar edecekler çıkacaksa Rab-bimiz onlara azap göndermiyor. Tabii burada istiğfarı da anlamak zorundayız. Bir insan susamayınca su istemez değil mi? Önce susayacak, suyu bilecek, suyu isteyecek, suya muhatap olmayı isteyecek. İstiğfarda da böyle bir mânâ vardır. Yâni bir adam günah işlediğini, günahkâr olduğunu bilecek, anlayacak, pişman olacak ve ya Rabbi beni bağışla diye Allah'tan mağfiret isteyecek, günahlarının örtülmesini, kusurlarının kale alınmamasını talep edecek.

Evet böyle aralarında elçilerin bulunduğu ve istiğfar edenler olduğu veya istiğfar edecekler olabileceği bir toplumu toptan helâk etmiyor Rabbimiz. Onun içindir ki tarihte hiçbir toplum peygamberler aralarından çekip alınmadıkça toptan helâk edilmemiştir. Evet peygamber ve peygamber yolunun yolcusu tebliğcilerin varlığı bir toplum için rahmet sebebidir. Peki Rasulullah Mekke'yi terk edip onların arasından ayrılışından sonra ne olacak? Bakın şimdi de bu yasayı anlatıyor Rabbimiz:

34. "Yoksa Mescid-i Haram'a girmekten men ederlerken Allah onlara niçin azap etmesin? Hem de O'nun dostu değiller; O'nun dostları ancak karşı gelmekten sakınanlardır. Fakat çoğu bunu bilmiyorlar."

Ne oluyor onlara? Yâni ne hakları var onların? Nelerine gü-veniyorlar ki Allah onlara azap etmeyecek? Ne güvenleri, ne ruçha-niyetleri var ki Allah onlara helâkini göndermeyecek? Onlar hiç bir velâyet hakları olmadığı halde o dokunulmaz mescide Müslümanları sokmuyorlarken, Müslümanların ibadet özgürlüklerini ellerinden alıp dururlarken, Allah onlara niye azap etmesin? Üstelik de o mescidin evliyası da değiller. O mescit üzerinde hiçbir hakları ve liyâkatleri yoktur onların. Çünkü onlar o mescide de, o mescidin Rabbi olan Allah'a da inanmıyorlar. O mescidin gerçek sahibi muttakilerdir. Allah'a inanan, Allah'la yol bulan, hayatlarını Allah için yaşayanlardır. Allah'ın mescitlerine liyâkat şerefi muttaki mü'minlerin hakkıdır. Mescitleri küfür gibi, şirk gibi, putlar gibi manevî pisliklerden, necaset gibi maddî pisliklerden temizleme yetkisi mü'minlere aittir.

Orada bir çok putları büyütüp onlara hamd edip, yalnız bunlar büyüktür, ancak Lat ve Menat büyüktür diyerek Allah'ın mescidini putlarla doldurup Allah'ın Resulü'nü ve Rabbim Allah diyen Müslümanları oraya sokmamaya çalışan siz müşriklerin o mescitle hiçbir ilginiz kalmamıştır. Orada, Allah'ın mescidinde Allah'tan başka ne kadar tanrıça, tanrı taslağı varsa bunların hepsinin adının anılmasına müsaade edip Allahu Teâlânın adının zikredilmesine müsaade etmeyenlerin, Müslümanları oraya sokmamaya, orada namaz kılmalarına engel olmaya çalışanların oranın sahipleri, oranın yöneticileri olması mümkün değildir.

Hem sizler İbrahim'in yolunda olduğunuzu, Kâbe'nin sahibi olduğunuzu iddia edeceksiniz, hem de orada putları yücelteceksiniz. Bu mu Kâbe'ye sahiplik? Kâbe'de putlara egemenlik tanıyıp Allah'ı unutacaksınız. Bu mu Kâbe'ye sahip olmak? Bu mu İbrahim'in yolunda olmak? Böyle mi yapmıştı İbrahim? Bir ömür boyu putlarla savaşan bir İbrahim'in yolunda olmak bu mu olmalıydı? Hayır hayır sizler ne İbrahim (a.s)ın yolundasınız, ne de Kâbe'nin velilerisiniz. Kâbe'nin velileri, sahipleri ancak İbrahim (a.s) in tevhid dinini sürdüren muttaki müminlerdir diyor Rabbimiz.

Ancak onlardan pek çoğu bunu bilmezler. Şu anda da bakıyoruz kâfirler, müşrikler buna ehil olmadıkları halde, buna liyakatleri olmadığı halde tüm dünya mescitlerinde, tüm arz mescidinde egemenliklerini kurmuşlar, şirk sistemlerini kurmuşlar ve dünya mescidi üzerinde Müslümanların Allah'a kulluklarına, Allah'ı yüceltmelerine, Allah'ın istediği bir hayatı yaşamalarına engel olmaya çalışıyorlar. Allah'ın yasalarını uygulamalarına engel olmaya çalışıyorlar. İnsanları Allah

yasalarından başka yasalara teslim etmek için, put yasalarını egemen kılmak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.
35. "Kâbe'deki tapınmaları sadece ıslık çalmak ve el çırpmaktan başka bir şey değildir. İnkârınıza karşılık artık azabı tadın."

Evet onların Beyt yanındaki salâtları, duaları, namazları, Allah'a yönelişleri, ya da bunların yerine koydukları şeyler sadece ıslık çalmak, alkış tutmak, horon tepmek, müzik çalmak, el çırpmak ve hoplayıp zıplamaktan başka bir şey değildir. Allah'a, Allah'ın istediği şekilde kulluk yaparak O'na hamd etmek, Allah'ı, Allah'ın âyetlerini gündemde tutmak tamamiyle ortadan kalkmış, Allah'ın iradesine ters eylemler geliştirilmiş. Halbuki Allah'a Allah'ın istediği biçimde kulluk yapılır. Allah'a Allah'ı belirlediği kurallarla yaklaşılır. Adamlar Allah'a sormadan kendi kendilerine kulluk modelleri, tapını usulleri geliştiriyorlar ve güya Allah'a kulluk yapıyoruz derken, Onunla çatışmaya, O'na düşmanlık yapmaya ve şirke düşüyorlar. Allah'a yaklaşacağız diye Allah'ın beytinin içini putlarla dolduruyorlar, Allah'a yapılması gerekenleri bu putlara yaparak güya Allah'a kulluk yaptıklarını zannediyorlar.

Öyle değil mi? Bu âyetleri hayatın tümüne indirgeyecek olursak müşriklerin hayatın tümünde kendini gösteren bu özelliklerinin yayıldığını görürüz. Rabbimiz buyuruyor ki bu yaptığınız kâfirliklerden dolayı tadın Allah'ın azabını. Alçaklar, sizler Allah'tan başkalarına çığlık attınız. Allah'tan başkalarına bağırıp çağırdınız. Allah'tan başkalarından medetler umdunuz. Allah'tan başkalarını ulûhiyet makamına oturtup onlara bel bağladınız.. İnsanlara Allah'ı unutturabilmek için elinizden ne geliyorsa yaptınız.

36,37. "Doğrusu inkâr edenler mallarını Allah'ın yolundan insanları alıkoymak için sarf ederler ve daha da sarf edeceklerdir; ama sonra içleri yanacak, hem de mağlup olacaklardır. Bu Allah'ın, temizi murdardan ayırması ve murdarları üst üste koyup hepsini yığarak cehenneme yerleştirmesi içindir; inkâr edenler cehenneme toplanacaklardır. İşte onlar mahvolanlardır."

Mallarınızı insanları Allah yolundan alıkoymak için sarf ettiniz. Kâfirler insanları Allah yolundan alıkoymak için mal sarf ederler. Ellerinde avuçlarında neleri varsa harcayacaklardır. Niçin? Yeter ki insanlar Allah'a kulluğu düşünmesinler. Yeter ki insanlar Allah'ın kitabından uzaklaşsınlar. Yeter ki Allah, kitap, peygamber, Kâbe insanların gündeminde olmasın. Yeter ki Allah'ın dini gündemde olmasın. Yeter ki

insanlar Kâbe'ye değil de başka taraflara dönsünler. Yeter ki insanlar moda tanrılarına, oyun eğlence tanrılarına yönelsinler. Bunun için yığın yığın mallar harcayacaklar, müesseseler kuracaklar kâfirler. Peki ne olacak sonunda? Muvaffak olabilecekler mi bu konuda? Hayır:

Sonra yaptıkları bu harcamalardan ötürü onların içi yanacak, mağlup olacaklar ve ulaşmak istedikleri neticeye asla ulaşamayacaklar diyor Rabbimiz. Evet yenilecekler ve hasret içine düşecekler. Alçaklar zaten insanların mallarını, mülklerini gasp ederek Allah yoluna engel olabilmek için harcama yapıyorlardı.

Ey Müslümanlar, şunu kesinlikle bilesiniz ki Allah düşmanlarının dünya hayatındaki harcamaları, size karşı askeri ve siyasal güce ulaşmak için yaptıkları harcamalar, sizi yok etmek için, sizi yeryüzünden silmek için yaptıkları harcamalar, kurdukları düzenler, hazırladıkları komplolar hiç bir işe yaramayacaktır. Onların sizi yok etmek için yaptıkları harcamaları, askeri ve savaş yatırımları tıpkı bir rüzgara, bir rüzgar ortamına benzetiliyor. Son derece yakıcı, kavurucu bir rüzgar, bir toplumun ekinine İsâbet eder ve tüm ekinlerini, tüm zenginliklerini, tüm ekonomik varlıklarını altüst ediverir.

İşte kâfirlerin dünyadaki tüm harcamaları buna benzer. Bir gece ayazıyla meyveye durması beklenen tüm çiçeklerin bir anda sararıp, solup dökülmesi gibi, kâfirlerin harcamaları da, Müslümanları yok etmek üzere tüm yapıp ettikleri de savrulup yok olacak ve dünyada elleri boşa çıkacaktır. Allah onların tüm planlarını, tüm komplolarını bozacak, neticesiz bırakacaktır.

İşte bu âyetleriyle Rabbimiz kâfirlerin yaptıkları harcamalarla Müslümanlar karşısındaki bir yenilgilerini gündeme getirerek bu savaş çerçevesinde hem kıyâmete kadar gelecek Müslümanlara, hem de onların karşılarında yer alan kâfirlere mesajlar sunmaktadır. Kâfirlerin Allah'la girişecekleri bir savaşta ne mallarının, ne evlâtlarının, ne ekonomik güçlerinin ne de askeri ve siyasal güçlerinin kendilerine hiç bir fayda sağlamayacağı, Allah'a karşı bunların bir işe yaramayacağı,

kâfirlerin Müslümanlar karşısında hiçbir güç ve kuvvetlerinin olmadığı, Müslümanlar karşısında hiçbir zaman zafere, başarıya ulaşma imkânlarının olmadığı anlatılmaktadır.

Böylece bu savaş çerçevesinde yaptığı bu değerlendirmeleri, bu açıklamalarıyla Rabbimiz istiyor ki Müslümanlar bu gerçeği iyi anlasınlar. Savaşı bu âyetlerle değerlendirsinler. O günden itibaren kıyâmete kadar yapılacak tüm

iman küfür savaşlarında bu âyetler Müslümanlara güç olsun, ışık olsun, yol göstersin.

Öyleyse Müslümanlar kıyâmete kadar Allah düşmanı kâfir-lerle giriştikleri bir savaşta sadece Allah'a güvensinler, sadece Allah'ı vekil bilsinler ve zinhar zaferi Allah'tan beklesinler. Allah'ın yardımı olmadan zafer kazanmalarının kesinlikle mümkün olmadığını bilsinler. Karşılarındaki kâfirler ne kadar da sayısal ve ekonomik yönden kendilerinden çok fazla, çok güçlü, ne kadar da teknolojik yönden kendilerinden üstün olurlarsa olsunlar, sonuçta zaferin, galibiyetin Allah'a ait olduğunu, göklerde ve yerde hiç bir gücün Allah'la baş edemeyece-ğini anlasınlar, bilsinler, böylece inansınlar. İşte Rabbimiz bu âyetleriyle bunu anlatıyor.

Tabii Müslümanlar açısından böyle olduğu gibi onların karşılarında saf tutan kâfirler açısından da bu böyledir. Rabbimiz bu âyetleriyle kâfirlere de diyor ki: Ey kâfirler, sizler kiminle savaştığınızın farkında mısınız? Bu iman küfür savaşında, bu hak bâtıl savaşında karşınızda kimin bulunduğunu anlayamadınız mı? Unutmayın ki Müslümanlarla giriştiğiniz bir savaşta karşınızda onlardan önce Beni bulacaksınız. Müslümanları yok edebilmek, onlara karşı galip gelebilmek için önce beni yenmek, beni diskalifiye etmek zorundasınız. Ben varken onların kılına bile dokunamazsınız buyurarak, Allah'la savaşta ısrarlı olmamalarını, Allah'a teslim olup Müslüman olmalarını istemektedir.

Evet habis olanı hoş olandan, güzel olanı pisten ayırmak için, habis olanları üst üste yığarak cehenneme atması için Rabbimizin koyduğu bir yasasıdır. Rabbimiz pisle temizi elbette bir tutmayacak, onların arasını ayıracaktır. Onun içindir ki hiç bir kâfirin, hiç bir müşrikin, hiç bir pisin, hiç bir Firavunun, hiç bir Ebu Cehilin Allah'ın bu yasasına itiraz etme hakkı yoktur. İsterse itiraz etsinler, bu yasayı değiştirme güçleri yoktur.

İşte görüyoruz tüm insanlar bile; habisi tayipten ayırmakta-dırlar. Kimse pisle temizi bir tutmuyor. Müminiyle kâfiriyle insanlar bile habis olanları, pis olanları atıp temiz olanları almaya çalışıyorlarken, Allah niye habisle tayibi ayırmasın ? Kendinize tanıdığınız bu hakkı Allah'a niye tanımamaya çalışıyorsunuz? Aklınız yok mu sizin? Yemeğin içine düşen kılı, necaseti niye atıyorsunuz? Öyleyse akıllarınızı başlarınıza alın da Allah'ın yasalarının güzelliğini görmeye çalışın. Allah'ın size lütfettiği rızıkları hatırlayın da Ona karşı isyan gibi, küfür gibi, şirk gibi pislikleri üzerinizden atmaya bakın. İşte bunun içindir ki Peygamber ve peygamber misyonunu üslenip sizi bunlarla uyaranlar aranızda olduğu sürece Rabbiniz size bir azap göndermeyerek fırsat tanımaktadır.

Değilse siz bilirsiniz. Unutmayın ki yarın Allah pisleri, kâfirleri üst üste koyarak, pestil yaparak, yoğunlaştırarak hepsini cehennemine atacaktır. İşe yaramayan pislerin âkıbeti işte budur. Akıllarını, duyularını, hayatlarını, sermayelerini boşa harcayanlar, kendilerini bozuk para gibi harcayanlar bunlardır. Cenneti kaybedenler bunlardır. Gerçekten en büyük kayıp, en büyük zarar budur. Öyleyse yeryüzünde kâfir olanlar, kâfirlerin peşinden gidenler, kâfirlerin hayatlarına imrenenler, kâfirlerin egemenliği altında bir hayata razı olanlar neyi kaybettiklerini iyi düşünmek zorundadırlar. Bakın kullarına karşı sonsuz merhamet sahibi olan Rabbimiz kâfirlere tekrar tekrar sesleniyor:
38. "İnkar edenlere, eğer savaştan vazgeçerlerse, geçmişlerini bağışlayacağını ve tekrar başlarlarsa evvelkilerin hükmünün uygulanacağını söyle."

Rabbimiz bu dünyada kâfirlere kurtuluş yollarını göstermeye, onları uyarmaya devam ediyor. Peygamberim, kâfirlere de ki, eğer küfürlerinizden, şirklerinizden, zulümlerinizden, Benimle savaştan, mü'minlerle savaştan, mü'minleri Benim yolumdan engellemekten vazgeçerseniz; kesinlikle bilesiniz ki yaptıklarınızın tamamı bağışlanacaktır. Ben sizin tüm geçmişinizi mağfiret edeceğim. Ama yok eğer tekrar eski küfürlerinize, eski zulümlerinize dönerseniz kesinlikle bilesiniz ki size aynen ilklerin, öncekilerin sünneti uygulanacaktır. Onların âkıbetlerinden sizler de kurtulamayacaksınız.

Görüyor musunuz? Rabbimiz bir taraftan müjdelerken diğer taraftan da onları, öncekilerin başlarına gelenlerle korkutuyor. Beşîr ve Nezîr olarak gönderdiği peygamberinin nasıl hareket etmesi gerektiğini anlatıyor. Rasulullah efendimiz de aynen Rabbimizin buyurduğu gibi yapmıştır. Kâfirlerin tüm düşmanlıklarına karşılık, her türlü durdurma, öldürme, sürme eylemlerine karşılık o yine onları mükafat ve azapla uyarmaya devam etmiştir.

Eğer şu anda bizim için de kâfirler aynı şeyleri düşünmüşlerse, aynı tedbirlere başvurmuşlarsa kesinlikle bilelim ki bizler de peygamber yolundayız, bizler de bir şeyler yapıyoruz demektir. Yâni bizi de durdurmayı, hapsetmeyi, sürgün etmeyi düşünmüşlerse biz de Rasulullah'ın yolundayız demektir. Ama şu ana kadar bizim için ne ölüm, ne sürgün, ne de hapis, yargılanma söz konusu olmamışsa biz yatıyoruz demektir. Kırk yıldır kürsülerde vaaz ediyorum, ama elhamdülillah hiç bir polisle başım derde girmedi diyen adam gibi, biz peygamber sünneti peşinde değiliz demektir. Tüm peygamberlerin hayat programına sahip çıkacağız. Tüm peygamberlerin dâvet anlayışına sahip çıkacağız. İnsanları Allah'ın dinine dâvet için gayret sarf edeceğiz. Hattâ dâvet de yetmeyecek inancımız uğrunda Allah için bir savaşı da göze alacağız. Yâni tüm bu uğraşılarımızın

sonunda en son yapmamız gereken şeyi de yapmaya hazır olacağız da sonra da; ya şehadet, ya da ganîmetlere ulaşacağız Allah'ın izniyle.

Tabii dâvetten önce savaşı düşünmemek gerekir. İnsanlar Allah'ın istediği gibi Allah yoluna dâvet edilecek, edilecek, söz anlamadıkları zaman âkıbetleri açık ve net bir şekilde kendilerine duyuru-lacaktır. Allah'ın azabı, cehennemle karşı karşıya getirilecekler, teslim oldukları takdirde tüm yaptıklarının affedileceği müjdelenecek, teslim olmadıkları takdirde öncekilerin âkıbetleriyle uyarılacaklardır. Bu uyarı sürecinde tarih gündemlerine getirilecek, tarih içinde uyarıdan nasiplenmedikleri için yerin dibine batırılanlar anlatılacak. Ad, Semûd, Firavunlar gözlerinin önüne serilecek, buna rağmen yine de küfür ve şirklerine devam ediyorlarsa, kendilerine hakkı anlatanları öldürmeyi, dur-durmayı düşünüyorlarsa o zaman da Rabbimizin yardımına güvenerek savaşa girişeceğiz. Neyimiz varsa Allah yolunda fedâ etmeye yöneleceğiz. Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz savaşımızın hedefini de şöylece ortaya koyuyor:
39. "Fitne kalmayıp, yalnız Allah'ın dini kalana kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse bilsinler ki Allah onların işlediklerini şüphesiz görür."

Evet ey mü'minler! Onlarla savaşın. Tâ ki yeryüzünde fitne kalmayıncaya ve din, sistem, hayat programı sadece Allah'ın oluncaya kadar. Yâni yeryüzünde egemenlik sadece Allah'ın oluncaya, sadece Allah'ın dini yeryüzünde hükümran oluncaya kadar. İşte İslâm'ın savaşı bu gerçekleşinceye kadar sürecektir.

Fitne, küfür ve şirk demektir. Fitne yeryüzünde Allah'a isyan bayrağının çekilmesi demektir. Fitne yeryüzünde Allah'a kulluğu yasaklayıp, Allah'a kulluğa geçit vermeyip onun yerine şirki, küfrü yaymaya çalışmak, Allah'ın dinini ve yasaların çiğnemek, mü'minleri zorla dinlerinden döndürüp onları kâfirleştirmek için programlar yapmak demektir. İslâm'a girmiş insanları zorla dinlerinden döndürebilmek için çeşitli yollar, çeşitli işkenceler denemektir. Fitne şiddete başvurarak zorla, zorbayla bir fikri, bir inancı ortadan kaldırmaya çalışmak demektir. Kan dökmek çok kötü bir şey olmasına rağmen, insanları dinlerinden, inançlarından zorla vazgeçirerek, ezerek, bellerini ve gururlarını kırarak onları kendi inançlarını benimsemeye zorlamak demektir ki; Rabbimiz Bakara sûresinde ölümden çok daha beter bir şey olduğunu ifade eder.

Kâfirlerin Allah'ı inkârları, Allah'a şirk koşmaları, insanları Al-lah yolundan alıkoymaları, İslâm eğitiminden mahrum bırakarak in-sanları cehenneme doğru sevk etmeleri, onları İslâm'dan onları küfre çevirmeye çalışmaları ölümden çok daha beter bir suçtur. Çünkü fitne dine tecavüzdür, dinin tebliğini yasaklamak demektir. İnsanların Allah dinine ulaşmalarını engellemek demektir. Materyalizmi,

dinsizlik öğretimini teşvik ederek din eğitimini, din hürriyetini yasaklamak demektir fitne.

İşte yeryüzünde fitne kalmayıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar savaşın onlarla diyor âyet-i kerîme. Yâni hayatın tümünde din yalnız Allah'ın oluncaya ve yeryüzünde Allah'ın kullarının Allah'ın dinine ulaşmalarını engelleyen, din eğitimini engelleyen, Allah'ın dinini tercih etmiş kişileri dinlerinden döndürebilmek için yapılan tüm fitneler, tüm barikatlar ve tüm engeller kalkıncaya kadar savaşın. Yeryüzünde küfür ve şirkten eser kalmayıncaya kadar Müslümanların savaşı sürecektir öyleyse. İnsanların inançlarına saygı göstermek yerine vahşi gücü seçen, insanlara zorla kendi inançlarını dayatanlarla yeryüzünde savaşmak mü'minlerin en büyük görevlerinden birisidir. Mü'minler böyleleriyle savaşmalılar ki yeryüzünde Allah'ın dini hakim olsun. Savaşmalılar ki din yalnız Allah'a ait olsun.

Din hayat tarzı demektir. Din bir toplumun uymak zorunda olduğu kurallar, kanunlar manzumesi ve hayat tarzı demektir. Bu mânâda dinsiz bir toplum düşünülemez. Kanunsuz, kuralsız, sitemsiz bir toplum düşünülemez. Her toplumun mutlaka uymak zorunda olduğu bir dini, bir sistemi ve kanunları vardır. Ancak dinler, sistemler iki türlüdür. Allah tarafından belirlenmiş hak dinler, Hakka dayanan sitemler, bir de insanlar tarafından geliştirilmiş, ortaya atılmış bâtıl dinler, bâtıl sistemler. Bu mânâda komünizm bir dindir, Kapitalizm bir dindir, diğer sistemler, diğer hayat programları da birer dindir. Çünkü bunlar da toplumun uyması gereken sistemler, kanunlar manzumesidir. Ve tarih boyunca gelen tüm peygamberler insanlar tarafından ortaya atılmış bu bâtıl dinlerle, bu bâtıl sitemlerle mücâdele ederek onları kaldırıp, yerine Allah'ın sistemini ikame etmeye ve böylece Allah'ın kullarını kulların sistemlerine ve dinlerine uyarak onlara kulluk etmekten kurtarıp yalnız Allah'ın dinine, Allah'ın sitemine kul olmaya çağırmışlardır.

Evet demek ki yeryüzünde bir tek kâfir kalmayıncaya kadar değil, yeryüzünde bir tek Müslüman kalmayıncaya kadar bizim savaşımız sürecek diyorlar. Biz öyle demiyoruz. Biz yeryüzünde bir tek kâfir kalmayıncaya kadar bizim savaşımız sürecek demiyoruz. Ne diyoruz? Yeryüzünde fitne kalmayıncaya, herkes beğendiği inancını yaşayabileceği bir özgürlük ortamına ulaşıncaya, kimsenin kimseye dayatma yapamayacağı ana kadar ve din yalnız Allah'ın oluncaya ka-dar savaşımız sürecektir diyoruz.

Evet demek ki yeryüzünde bu gerçekleşinceye kadar savaş da bitmeyecektir. Kâfirler suni bir barıştan söz etseler de, yeni dünya düzeninden söz etseler de, savaşsız bir dünya yutturmacısından dem vursalar da, bunlar gerçekleşmedikçe

yeryüzünde asla savaşlar bitmeyecektir. Çünkü işte bu yasayı Allah koyuyor. Allah yasasını değiştirecek de yoktur.

Eğer bu işe bir son verirlerse, fitne durumlarına bir son verirlerse, küfürlerinden, şirklerinden vazgeçerler, Allah, Resulü ve Müslümanlarla savaşlarına bir son verirler ve iradelerini Allah iradesine mahkum ederlerse, kesinlikle bilsinler ki hiç şüphesiz Allah onların yapmakta olduklarını görendir, bilendir. Yâni şüphesiz Müslüman ol-duktan sonra da bu insanların işleri bitmeyecektir. Nasıl ki mü'minler insanların dirilişi için tüm imkânlarını, tüm hayatlarını ortaya koymuşlarsa onlar da artık Allah'ın dininin egemenliği için yapmaları gerekenleri yapacaklardır. Yâni şu anda biz onların dirilişi için ne yapıyorsak onlar da kendileri gibilerin dirilişi için yapmaları gerekenleri yapacaklardır. Bizim için şu anda Allah'ın emirlerine riâyet, haramlarından kaçınmak neyse onlar için de aynısı olacaktır. Değilse Müslüman ol-duktan sonra onlar bizim sömürgemiz, bizim mahkumumuz değillerdir. Onlar da bizler gibi aynı haklara sahip, aynı yasalara tâbi insanlardır.

40. "Eğer yüz çevirirlerse Allah'ın sizin dostunuz olduğunu bilin; O ne güzel dost, ne güzel yardımcıdır!"

Eğer yüz çevirir bildiklerine göre bir hayat yaşamaya yönelir-lerse, kendi kafalarına göre takılmaya kalkışırlarsa bilesiniz ki Allah sizin Mevlâ'nızdır. Yâni onlar sizinle verdikleri bir savaşın sonunda sizden korkarak biz de Müslüman olduk derler, sizi kandırırlar ama yine eski bildiklerine, eski kâfirliklerine dönerlerse kesinlikle bilesiniz ki sizin Mevlâ'nız, sizin dostunuz, sizin koruyucunuz Allah'tır. Onlardan korkmanıza, çekinmenize hiç de gerek yoktur. Medine'de aynı şey yaşanmıştır. Rasulullah efendimizin Medine'ye hicretinden sonra orada yaşayan insanlardan kimileri korktukları için biz de Müslüman olduk dediler. İman etmedikleri halde münâfıklar olarak İslâm cema-atinin içine katıldılar. Bazen kendilerini kurtarabilmek için namaz kıl-dılar, savaşa iştirak ettiler. Maskeleri düşmesin diye Müslümanca gö-rüntüler sergilediler. İslâm devletini yıkmaya çalıştılar. Çevrelerindeki

Yahudilerle, Mekke kâfirleriyle ilişkiler kurarak Müslümanları arkalarından hançerlemeye çalıştılar.

İşte böyle kimseler için Rabbimiz Müslümanlara buyuruyordu ki, ey Müslümanlar, hiç korkmayın onlardan. Allah sizin velinizdir, Al-lah sizin dostunuzdur. Allah sizi onların komplolarından koruyacaktır. Mevlâ'nız olan Allah size onların sahip olmadıkları silahlarını, meleklerini, ordularını gönderir. O Allah ne güzel Mevlâ, ne güzel yardımcı-dır. İşte mü'minler böylece dua edecekler. Bundan sonra Rabbimiz ta sûrenin başında sözünü ettiği ganîmetlerin taksimini anlatacak. Bakın şöyle buyuruyor:
41. "Eğer Allah'a ve hakkı bâtıldan ayıran o günde, iki topluluğun karşılaştığı günde kulumuz Muhammed'e indirdiğimize inanıyorsanız bilin ki ele geçirdiğiniz ganîmetin beşte biri Allah'ın, Peygamberin ve yakınlarının, yetimlerin, düşkünlerin ve yolcularındır. Allah her şeye Kadirdir."
Evet ey Müslümanlar, ey ganîmetler konusunda tartışmalara giren Müslümanlar, eğer Allah'a ve o hakkı bâtıldan ayıran o Bedir gününde elçiniz Muhammed'e indirdiğimize inanıyorsanız bilesiniz ki ganîmetlerin taksimi şöyle olacaktır diye yol tarif ediyor Rabbimiz.

Rabbimiz ganîmetlerden nîmet olarak, Allah lütfu olarak söz etmiş ve bu ganîmetlere ulaşabilmek için mü'minlerde bulunması gereken özelliklerden bahsetmişti.

Ey Müslümanlar! Ey Allah ne demişse tamam diyenler! Bilesiniz ki ganîmet olarak elinize ne geçirmişseniz onun beşte biri Allah ve Resulü içindir. Akrabalar içindir. Başta Peygamberin yakınları, akrabalarıdır ki onlar bu ganîmetlerin beşte birinden nasip dar edileceklerdir. Sonra yine bu beşte bir yetimler, yoksullar, yolda kalmışlar içindir. Eğer Allah'a iman etmişseniz. Eğer Furkân günü Allah'ın peygamberine indirdiği âyetlere iman etmişseniz. Eğer iki grubun, hayırlı ve hayırsız, tayip ve habis grubun karşılaştığı, ayrıldığı, ayrıştırıldığı günde Rabbinizin size gönderdiği ordularına, âyetlerine, yardımlarına, zaferine iman etmişseniz işte bu taksimat bu şekilde olacaktır. Evet fıkhen bu ganîmetlerin taksimi işini böylece anlamalı ve kabul etmelisiniz. tâbi ben burada bu işin detayına girmiyorum. Detayını öğrenmek isteyenler fıkıh kitaplarına müracaat ederler.

Sadece şu kadar bir inceliğe dikkatlerinizi çekeyim: Genelde cihada katılanlar güçlü olan, kuvvetli olan, cihada katılabilecek kapasitede insanlardır. Ancak onlar Allah için bir cihada gittikleri zaman geride kalan akrabalar, yetimler, yoksullar, yolda kalmışların da bu ganîmetten payları vardır. Çünkü onlar da katılmak istemişler ama imkân bulamamışlar, giden kardeşlerine zafer için dua etmişlerdir. Çünkü İslâm ümmeti top yekun bir ümmettir. Tıpkı şu anda Allah'ın bize verdiklerini verilmeyenlere de ulaştırma kavgası içine girmek zo-

runda olduğumuz gibi, savaş ganîmetlerinden onları da istifade ettir-meye çalışacağız. Rabbimiz burada bize bunu anlatıyor.

Daha önceki âyetlerinde eğer biz muttaki olursak bize Furkan vereceğini vaad etmişti Rabbimiz. Burada da Furkân gününden söz ediyor. Müminlerle kâfirlerin karşılaştıkları o güne, Bedir gününe Fur-kân günü diyor Rabbimiz. Mü'minler o güne kadar yapmaları gerekenleri yapmışlar, kâfirler de yapmışlardır ve nihâyet o gün orada ay-rılış noktasına gelmişlerdi. Allah, dostlarına, mü'minlere yardımını göndermiş, meleklerini göndermiş, mü'minlerin kalplerine cesaret vermiş, inşirah vermiş, yağmur yağdırarak ayaklarına sebat vermiştir. Karşılarındaki Allah düşmanlarına da onlara yaptıklarının tam tersini yapmış, morallerini bozmuş, yardımcısız bırakmış, yağdırdığı yağmurla ayaklarının altını kaygan yapmış ve böylece dostlarıyla düşmanlarının arasını ayırmıştır. Dostlarına zafer, düşmanlarına da hezimet tattırmıştır. Öyleyse o günkü neticeyi Allah indirmiştir.

Öyleyse bizzat Allah'ın gerçekleştirdiği bu zaferin sonunda ulaştığınız ganîmetlerin taksimi konusunda şükrâne olarak Allah dinlenmelidir. Çünkü bu Furkân'ı veren Allah'tır. Bu ayrılışı gerçekleş-tiren Allah'tır. Belki bundan önce insanlar hangi safta yer alacakları konusunda net bir tavır sergileyememiş olabilirlerdi. Mü'min oldukları halde müşrik, müşrik oldukları halde mü'min görünmeye çalışanlar ol-muştu. İşte bugün saflar tamamen ayrılmıştır. Artık bundan sonra kâ-firlerin safı arasında yer alan hiçbir kimseye mümin gözüyle bakılmayacaktır.

42. "Siz vadiye en yakın ve onlar da en uzak yamaçta idiler; kervanın süvarileri sizden daha aşağıdaydı. Savaş için buluşmak üzere söyleşmeye kalksaydınız, vaktini tayinden anlaşmazlığa düşerdiniz; fakat Allah mahvolan, apaçık belgeden ötürü mahvolsun; yaşayan da apaçık belgeden ötürü yaşasın diye olacak işi yaptı. Doğrusu Allah işitir ve bilir."

Hani siz o gün aşağı yamaçta, vadiye yakın olan, Medine'ye yakın olan bir yamaçta bulunuyordunuz. Onlar da en uzak yamaçta idiler. Yâni kâfir ordusu Medine'ye nisbetle uzak bir yamaçta bulunuyordu. Kervan ise sizden aşağıda bulunuyordu. Kervan sahil kıyısından Mekke'ye doğru yol tutturmuş gidiyordu. Eğer sizler vaatleşecek olsaydınız, müşriklerle bu savaş konusunda randevulaşacak olsaydınız, falan yerde karşılaşalım, falan yerde hesaplaşalım diye bir sözleşmede bulunmuş olsaydınız kesinlikle o randevu vakti konusunda ihtilâf ederdiniz. Yâni vaatleştiğiniz günde, vaatleştiğiniz yerde bir araya gelmeniz ve böyle bir savaşın gerçekleşmesi asla mümkün olmazdı. Muhakkak ki savaşın vaktini ve yerini tayin hususunda ihtilâf ederdiniz. Sizin sayısal azlığınız cesaretinizi kıracak, onların kervanlarının sağ salim kurtulmuş olması da onları savaştan vazgeçirecekti.

Halbuki siz iradenizin dışında Allah'ın takdiriyle bir anda düş-manla karşı karşıya gelmiş oldunuz. Allah işlenmesi mukadder olan bir işi yerine getirmek için bunu yaptı. Dinini üstün ve aziz kılmak, kelimesini yüceltmek, dostlarını muzaffer, düşmanlarını zelil ve peri-şan etmek için bunu yaptı. Böylece helâk olan apaçık bir delil üzerine helâk olsun da kâfirin Allah'a karşı savunabilecek bir haklılık delili kalmasın. Aynı şekilde Müslümanın da teslimiyeti kesin bilgiye da-yansın diye bunu böylece yapmıştır.

Evet o gün o iki orduyu oraya getiren Allah'tır. Her iki ordunun da oraya gelmesinin sebeplerini ortaya koyan Allah'tır. Çağımızda cereyan eden savaşların tümünü de biz aynı şekilde değerlendirmek zorundayız. Mü'minler Allah'ın istediği gibi mü'min olma yoluna girerlerse Rabbimiz her an onların hayrına olabilecek bir sürükleniş içine sokacaktır onları. Rabbimiz mü'minleri yönetecek, yönlendirecektir. Tıpkı şu anda Çeçenistan'da olduğu gibi. Mü'minleri Mısır'ı terk etmeye doğru yürütecek, Firavunları arkalarından denizde boğulmaya doğru sevk edecek, çekecek ve orada onları boğacaktır. Yâni bir ayrılış vaktini mutlaka gerçekleştirecektir Allah. Rabbimiz mü'minleri böylece cennete doğru sürüklerken, kâfirleri de cehenneme doğru sürükleyecektir.

İşte bizim bilmediğimiz Rabbimizin bildiği pek çok hikmetlerle Rabbimiz bizi istemediğimiz bir savaş alanına sürüklerse o zaman sabretmemiz, savaşa devam etmemiz gerekecektir. Çünkü giriştiğimiz o savaşın sonucu zaten Allah katında bellidir. Rabbimiz sanki yapılmış bitmiş gibi olan bir işi mutlaka neticeye ulaştıracaktır. İsterse işte Bedirde olduğu gibi şartlar tümüyle Müslümanların aleyhine olsun. Tüm şartları Rabbimiz Müslümanların lehine çevirecektir. Niçin? Helâk olan bir beyyineden dolayı helâk olsun, yaşayan da bir beyyi-neden dolayı yaşamış olsun. Yâni kâfirliği tercih eden bir delilden sonra kâfirliği tercih etsin, mü'min olan da Allah tarafından indirilen âyetleri görsün, Allah'ın mü'min kullarına gönderdiği yardımlarını görsün de ona göre mü'min olsun. Ne kâfirin ne de mü'minin yolu konusunda bir şüphesi kalmasın diye.

Kâfirler de haklı tarafa yardım etmesi için dua ettikleri Allah'ın, kime yardım edip galip getirdiğini bizzat gördüler. Her iki taraf da bu âyetleri gözlerinin önünde yaşadılar. Rasulullah efendimizin gerçekten Allah'ın elçisi olduğunu anladılar. İşte bunların tamamı beyyiney-di. Yâni açık ve net olarak bu dinin, bu kitabın, bu peygamberin Allah'tan gelme bir hak olduğunu bildiler. Bütün bu beyyineler sabit ol-du.

Elbette Beyyine'ye ulaştıktan sonra küfür ve şirkini sürdüren insanların helâkten kurtulmaları mümkün olmayacaktır. Yaşayan da Beyyine ile

yaşayacaktır artık. Yâni bu Beyyine'leri gören mü'minler de Allah âyetlerinin hak olduğunu daima hatırlarında canlı tutarak ya-şasınlar. Bu Beyyinelerle Allah'a imanları bir kat daha artsın da gerçek mü'minler olarak hayatiyet özellikleri, dirilikleri artsın. Bundan sonra kâfirlerle bir daha karşılaştıkları zaman hep korkak değil ileri atılan, kâfirlerin egemenliğini kabul değil onlara egemen olan birer diri topluluk olsunlar.

Evet Bedirde kâfirlerin yenilmesiyle bir Ebu Cehil sistemi temelinden sarsıldı. Allah sistemini reddeden bir beşer sisteminin sallandığını Rabbimiz tüm dünyaya göstermiş oldu. Muhakkak ki Allah işitendir, bilendir. Yaptığımız tüm eylemlerimizi, dualarımızı, niyetlerimizi bilen ve işitendir. İşte bizim böyle bir Allah'la velâyet ilişkimiz vardır. Allah her an bizimle beraberdir.

Bakın Rabbimiz bundan sonraki âyetlerinde bizimle bu beraberliğine, bizim velîmiz oluşuna, kendisinin ve bizim düşmanlarımıza karşı hep bizi desteklediğine dair bir örnek sunacak:
43. "Allah onları uykunda sana az gösteriyordu. Çok göstermiş olsaydı, yılacak ve bu hususta çekişmeye başlayacaktınız, fakat Allah sizi kurtardı; çünkü O kalplerde olanı bilir."

Hani, hatırlasana ey peygamberim, Allah sana rüyanda onları az gösteriyordu. Rasulullah efendimiz daha Medine'den Bedir'e hareket ettiğinde rüyasında, Allah ona müşriklerin ordusunu az gösterdi. Rasulullah efendimiz de rüyasını mü'minlere anlatmış, bu da onlara cesaret vermişti. Eğer Allah sana onları oldukları gibi, ya da çok gösterseydi elbette yılgınlık gösterecek, gevşeyecek, münakaşa edecek, bu iş hakkında tartışmalara girecek, birbirinize düşecek, aranızda görüş ayrılığı çıkacak, gücünüz, moraliniz azalacak ve başarısızlık ortaya çıkacaktı. Fakat böyle yaparak Allah size selâmeti verdi, size selâmet yollarını açıverdi, İslâm'ın zaferini gösteriverdi, sizin için

daru's selâm olan cennetin yollarını açıverdi. Çünkü Allah göğüslerde, kalplerde olanın özünü bilendir.

Yâni böyle bir durumda ne yapılacak? Nasıl davranılacak? Cesaret mi gösterilecek? Korkaklık mı sergilenecek? İleri mi atılı nacak? Yılgınlık mı gösterilecek? Allah bunu çok iyi bilendir. Yâni gönüllerde ne var, ne yok bunu en iyi bilen Allah'tır. Yâni gerçekten o topluluk niçin oradaydı? Bunu bilen Allah'tır. Mü'minler kervan için mi yola çıkmışlardı? Ganîmete ulaşmak için mi oradaydılar? Bunu çok iyi bilen Rabbimiz dikkat ederseniz sûrenin ilk âyetlerinde hemen ganîmet taksimi konusuna girmedi. Mü'minlerin kalplerini bu işe hazırladı, içlerindeki niyetlerini temizledi, değiştirdi, onların kalplerindeki ganîmet sevgisini kaldırdı, ganîmete ulaşmak için savaşa çıkmanın yanlışlığını onlara anlattı, gösterdi, yaşattı, duyurdu, hissettirdi. Allah için orada bulunmaları

gerektiğini onlara kabul ettirdi, cennetin kokusunu duyurdu ve gerçekten Allah'a lika arzusuyla onları dolup taşırdı.

İşte o savaş meydanında kimin kalbinde ne varsa, bunlardan başka ne yüce duygular varsa bunların tamamını biliyordu Allah. Kalplerindekilere lâyık olarak Rabbimiz de onlara, Bedir zaferini lütfetti. Onları Bedir ashabı yaptı ve onların günahlarını bağışladım müjdesiyle onları sevinçlerin en büyüğüne nail kıldı. Eğer gerçekten bizler de şu anda onların izindeysek, onların gittiği yere gitme çabası için-deysek, kendilerini ihsan ile takibe yönelmişlersek o zaman bizler de onlar gibi olmak, onlar gibi yaşamak, onları her yönüyle örnek almak zorundayız. Eğer bizler onların örnekliliğini yakalayabilir, onlar gibi bir hayat yaşayabilirsek kesinlikle bilelim ki Rabbimiz aynı zaferleri bize de lütfedecek demektir. Bunu hiç bir zaman hatırımızdan çıkarma-yalım.

Orada rüyadaki bir gösterim anlatılırken bundan sonraki âyetinde de bizzat uyanık halinde gösterilen bir gösterimden söz ediliyor. Bakın Rabbimiz o hususu da şöyle anlatıyor:

44. "Karşılaştığınızda, olacak işi oldurmak için, onları gözlerinize az gösteriyor ve sizi de onların gözünde azaltıyordu. Bütün işler dönüp Allah'a varır."

Düşmanla karşı karşıya geldiğinizde Allah onları size az gösteriyordu. Ve onların gözlerine de sizi az gösteriyordu. İki tarafa da karşılarındakileri az gösteriyordu. Karşı tarafa Müslümanları az gösteriyordu ki, onlar cesarete gelip savaştan vazgeçmesinler, ve az gördükleri mü'minleri ezip geçeceklerini zannetsinler. Mü'minlere de onları az gösteriyordu ki onlar da bu savaşta sebat göstersinler. Rivâyetlere göre İbni Mesud efendimiz yanındaki bir sahâbeye soruyordu. Karşıdaki düşmanı ne kadar görüyorsun? diye, o sahâbe de diyordu ki vallahi ben onları yaklaşık yüz kişi kadar görüyorum. Ebu cehil de Müslümanların sayıları hakkında bir lokma kadarlar diyordu. Böylece iki ordu vuruşsun da Allah intikam alacağı taraftan intikamını alsın, galip getireceği tarafın da üzerine nîmetlerini tamamlayıp galip getirsin. Çünkü Allah dilediğine hükmeder ve neye hükmetmişse onu uygular. Çünkü bütün işler sonunda Allah'a dönüp varır.

Evet işte böylece mü'minler az gördükleri kâfirlere saldırıyorlar, kâfirler de az gördükleri mü'minlerin üzerine yürüyorlar. Netice Allah'ın zaten verilmiş bir kararını, yapılmış bir işini, verilmiş bir emrini gerçekleştirmek. Bunu gerçekleştirmek, savaşın devamını sağlamak için Rabbimiz âyetlerini böylece

gösteriyordu. Rüyada gösteriyordu, bizzat uyanıkken gösteriyordu. Böylece iş aynen Allah'ın istediği, planladığı gibi cereyan ediyordu. Çünkü bütün işler Allah'a döndürülür. Emreden O'dur, takdir eden, gerçekleştiren O'dur. Rüyada O gösterir, şartları O hazırlar, meleklerini O gönderir ve işler O'nun istediği şekilde gerçekleşir.

Peki bu durumda mü'minlere düşen nedir? Mü'minler Cenâb-ı Hakkın bu mûcize diyebileceğimiz âyetlerini beklemekten ziyâde Allah'a, Allah'ın istediği kulluğa yönelmelidir. Yâni mü'mine düşen kendisinin yapması gerekenleri yapmaktır, Allah da kendisine düşeni elbette yapacaktır. Ama işin başında, ama ortasında, ama sonunda. İşte orada da yaptı Rabbimiz yapacağını.

Savaşın başında her iki tarafı da birbirine az gösteren Rab-bimiz yine Âl-i İmrân sûresinin beyanıyla savaşın başlamasıyla bir-likte mü'minleri kâfirlerin sayılarının, güçlerinin iki katı gösteriveriyor. Sayısal ve güç yönünden çok azınlıkta olan mü'minler kâfirlerin gö-zünde iki katı gösteriliyor ve Müslümanlara da o kâfirleri mevcut sa-yılarından ve güçlerinden çok daha az gösteriliyor. Böylece Rabbimiz istediklerini az, istediklerini çok göstererek mü'minleri güçlendiriyor, kâfirlerin cesaretlerini kırıyor.

45,46. "Ey inananlar! Bir toplulukla karşılaşırsanız dayanın; başarıya erişebilmeniz için Allah'ı çok anın. Allah'a ve peygamberine itaat edin; çekişmeyin yoksa korkar başarısızlığa düşersiniz ve kuvvetiniz gider. Sabredin, doğrusu Allah sabredenlerle beraberdir."

Ey Allah'ın istediği gibi iman edenler. Ey Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'ın âyetlerine, Allah'ın yasalarına, Allah'ın velâyetine, tarih içinde hep Allah'ın yasalarının üstün olup uygulandığına iman edenler. Öyleyse bu imanınızın gereği olarak bir toplulukla karşı karşıya gelirseniz sebat edin, dayanın, direnin, dişinizi sıkın. Ayaklarınız yerlerinden kaymasın. Ayağınız sağlam bassın. İmanlarınızla, teslimiyetlerinizle, tevekküllerinizle sabit olun. Geri adım atmamak, kaçmamak üzere yerlerinizde çakılıp kalın. Gönlünüz Rabbinize bağlansın. Yolunuzda, dâvânızda, imanınızda, Allah'ın yardımı konusunda şüpheniz, tereddüdünüz olmasın.

Kesinlikle bilesiniz ki Allah sizinle beraberdir, Allah sizin desteğinizdedir, Allah size yardımını ulaştıracaktır. Bu Allah'ın va'didir, bu Allah'ın bir yasasıdır ve Allah yasalarında asla bir değişiklik olmaz

Kâinatta işleyen yasaların tamamı Allah yasasıdır. İşte Bedir. Müslümanlar çok az. Böyle bir durumda Müslümanların kendilerinden çok fazla güce sahip olan kâfirler karşısında galip gelmeleri normal yasalar dahilinde âdeta mümkün değil gibi görünmektedir. Ama elbette Allah orada bizzat kendi

emrini gündeme getirecek, meleklerini göndererek mü'minlere va'dini gerçekleştirecektir. Şartları tamamen mü'minlerin lehine değiştirecektir. Çünkü zaferin tamamıyla Allah ka-tından olduğunu önceki âyetlerde bildirmişti Rabbimiz. Öyleyse mü'-minlere düşen sadece kâfirler karşısında, o kâfirler kendilerinden ne kadar da fazla olurlarsa olsunlar sabretmek, Allah'ın istediği gibi davranmaktır. Daima ileriye doğru yürümek ve asla kaçmayı düşünmemektir. İleri gittikçe Rabbinin rızasını ve Cennetin kokusunu duymaktır. Böyle yapınca şehit olsa da, kazansa da galip olacaktır Müslüman.

Evet savaşta sabredin ve felaha, başarıya ulaşabilmek için Allah'ı çokça zikredin. Zafere ulaşabilmek için Allah'ı çokça gündeme alın. Savaş esnasında bile, ölüm kalım ortamında bile Allah'ı zikirlerin en büyüğü olan namazlarınızı terk etmeyin. Allah'ın hayatınızın ve ölümünüzün sahibi olduğunu unutmayın. Sonunda Rabbinize kavuşacağınızı, O'nun rızasına ve cennetine doğru gittiğinizi aklınızda canlı tutun. Allah için bir savaş verdiğinizi asla unutmayın. Allah'a ve Resulüne gönülden itaat edin. Allah ve Resulünün emir ve yasaklarına riâyet edin. Allah ve Resulü sizin nasıl davranmanızı istiyorsa öylece davranın. Yapılacak iş belli iken, Allah ve Resulünün istedikleri açıkken çekişme içine girmeyin, tartışma içine düşmeyin, çözülmeyin, birbirinizle ihtilâflara düşmeyin. Çok kötü bir durumda olsanız bile kontrolü kaybetmeyin. Yoksa gevşer, yılgınlık gösterir ve gücünüz kuvvetiniz gider ve sonunda başarısızlığa düşersiniz. Sabredin doğrusu Allah sabredenlerle beraberdir.

Peki Müslümanlar arasında hiç ihtilâf olmaz mı? Hiç görüş ay-rılığı olmaz mı? Olabilecektir elbette ama, Şûrâ vardır gerek devlet iş-lerinde, gerek askeri işlerde. Elbette Şûrâda bu meseleleri görüşmek, tartışmak, danışmak ayrı şeydir, parçalanıp birbirine düşmek ayrı şeydir. Bir konu Şûrâda karara bağlanmışsa, Emîr'ul Mü'minîn neye karar vermişse artık iş bitmiştir. Artık o emre itaat Allah'a itaat demektir. İslâm'daki itaat mekânizmalarını biliyoruz. Allah ve Resulüne mutlak itaat, emir sahiplerine de Allah ve Resulünün istediklerini emrettikleri sürece itaat edilecektir. Emir çevresindekilerle istişare sonucu bir karar vermişse artık öteki Müslümanların ayaklarını geri atmalarına imkân kalmamıştır. Allah ve Resulünün arzularına ters düşmeyecek bir biçimde emirin aldığı kararı uygulamak zorundadır Müslümanlar. Değilse emir bir tarafa, öteki Müslümanlar da başka bir tarafa çekecek olurlarsa ne cihadımız, ne devlet işimiz başarıya ulaşır, ne de kâ-firlere karşı bir kuvvet gösterisi içinde olabiliriz.

İşte Rabbimiz buyuruyor ki gevşersiniz, gücünüz, kuvvetiniz gider, havanız kaybolur, egemenliğiniz yok olur. Kâfirler için onları bizden korkutacak bir güce, bir havaya sahip olmak zorundayız. Peki acaba şu anda kâfirler üzerinde hiç bir havamız, hiç bir gücümüz, etkinliğimiz var mı? Yok değil mi? Müslümanca bir kimliğimiz, bir şahsiyetimiz var mı? Yok değil mi? Neden? Çünkü Müslümanlar olarak ümmet olma şuurunu kaybettik. Birbirimiz için

canımızı fedâ edecek kadar birbirimizle bir kardeşliğimiz kalmadı da ondan. Şu anda Filistin'deki kardeşlerimiz, Çeçenistan'daki kardeşlerimiz, dünyanın çeşitli coğrafyalarındaki kardeşlerimizle bir kardeşlik ilişkimiz var da onları öldürenlerin bu kardeşlerden bir çekincemeleri yok değil mi? Bırakalım çok uzaktakileri, şu anda bu ülkede birileri bir grup Müslümanı yok etmeye çalışırken öteki Müslümanlardan zerre kadar bir çekincemesi yoktur.

Halbuki Medine'de bir Müslüman kadının örtüsüne el uzatan bir Yahudi karşısında öteki kardeşlerinin nasıl davrandıklarını biliyoruz. Bir Müslüman kardeşleri için savaşa karar veren Müslümanların bu kardeşlik bağını gören Yahudi korkmaz mı Müslümanlardan? Çekinmez mi bir Müslümana ilişmekten? Ama işte şu anda kâfirler ta-rafından Müslümanların kanları dökülürken, ırzları, namusları kirletilirken diğer Müslümanların seyirci kalmaları, kıllarının bile kıpırdamayışı, hattâ kimilerinin oh olmuş, onlar şunlardandı, onlar bizden değildi gibi İslâm dışı bir tavır sergilemeleri kâfirleri cesaretlendiriyor ve Müslümanların onlar üzerinde en ufak bir etkilerinin kalmadığını gösteriyor. Böyle bir durumda ne fert olarak ne de toplum olarak zerre kadar bir Müslüman şahsiyetimiz kalmayacaktır.

İşte Rabbimizin yasaları gözlerimizin önündedir. Eğer böyle parça parça değil de top yekun Allah ve Resulünün emirlerine itaat eden, birbirleriyle çekişmeyen mü'minler olabilirsek peşinen bir çok savaşı kazanmış olabileceğiz demektir. Çünkü hayatı seven kâfirler o zaman asla şu anda olduğu gibi bizler karşısında savaşı göze alamayacaklardır. Ama eğer bizler Allah ve Resulüne itaat halinde değilsek, kitap ve sünnet etrafında toplanarak kardeşler olamamışsak, birbirleriyle çekişmeyen, birbirleriyle kenetlenmiş bir ümmet olamamışsak bizdeki bu zaafı gören kâfirler hep bize saldıracaklar ve galip geleceklerdir. Öyleyse sabredin ey mü'minler. Kendinizi Allah ve Resulünün istediği yerde tutun. Allah ve Resulüne itaat makamında tutun. Bilesiniz ki Allah sabredenlerle beraberdir.

47. "Yurtlarından böbürlenerek, insanlara gösteriş yaparak çıkan ve Allah yolundan menedenler gibi olmayın. Allah onların işlediklerini her yönüyle Bilendir."

Şunlar gibi de olmayın ki; onlar yurtlarından böbürlenerek, insanlara gösteriş yaparak çıkmışlardır. İnsanları Allah yolundan men ederek çıkmışlar. Kâfirler debdebe ve alayiş içinde, yanlarına şarkıcı, eğlendirici kadınları da alarak, çalgı, çığırtı unsurlarıyla birlikte, tüm ziynetlerini takınmışlar, Müslümanlara hava atmak, Müslümanları Al-lah yolundan engellemek, inanları sindirebilmek, o bölgede sahip oldukları egemenliklerini daha bir güçlendirmek için insanlara gözdağı vererek çıkmışlardı. Sakın sizler onlar gibi olmayın diyor Rabbimiz mü'minlere.

Bunların asıl amacı yeryüzünde insanları Allah'a kulluktan alıkoymaktır. Allah dininin gelişiyle, Allah Resulünün gelişiyle menfa-atleri sarsılmış, konumlarını, egemenliklerini kaybetmişler. Onun için Rasulullah'a düşman kesiliyorlardı. Onun için Allah'ın Resulünü öldür-me, sürme, hapsetme planları peşindeydiler. Asıl amaçları hakkı yok etmek, hakkı susturmak, hakkı sindirmek, Hak olan Resul etrafındaki Müslümanları ortadan kaldırmaktı. Yâni asıl düşmanlıkları Allah düşmanlığıydı. Allah'ın hayata karışmasına karşıydılar. Ama:

48. "Şeytan onlara işlediklerini güzel gösterir ve "Bugün insanlardan sizi yenecek kimse yoktur; doğrusu ben de size yardımcıyım" dedi. İki ordu karşılaşınca da, geri dönüp, "Benim sizinle ilgim yok; doğrusu sizin görmediğinizi ben görüyorum ve şüphesiz Allah'tan korkuyorum, Allah'ın azabı şiddetlidir" dedi"

Bir tek dostları var kâfirlerin. O da şeytan. Allah'la savaşın içindelerken şeytan onlara bu yaptıklarını süslü gösteriyordu. Şeytan onlara amellerini süslü ve mantıklı gösterdiği için ne yaptıklarının farkında değillerdi alçaklar. Şeytan kendilerine gelip cesaret vererek, destek va'dinde bulunarak diyordu ki, bugün insanlardan size galip gelebilecek kimse yoktur. Sizin karşınızda durabilecek hiç bir güç yoktur. Derdi neydi şeytanın? Tüm derdi onları Müslümanlarla savaştırıp Müslümanlara bir yenilgi tattırmak. Çünkü Allah dostlarının ezelî düşmanıdır şeytan.

Bakın kâfirlere doğrusu ben size yardımcıyım, ben size müzâhirim, size destek vereceğim. Ama ne zaman ki iki ordu karşı karşıya geldi, şeytan hemen ökçeleri üzerinde gerisin geriye dönerek kaçarken şöyle diyordu: Ben sizden beriyim. Ben sizden uzağım. Benim sizinle bir ilgim yoktur. Çünkü ben sizin görmediklerinizi görüyorum. Ben Cebrâil'i görüyorum. İçinde Cebrâil'in bulunduğu bir orduyla sa-vaşılmaz. Bu orduyla baş edilmez. Böyle bir ordunun karşısında durmaktan Allah'a sınırım. Ben Allah'tan korkarım zira Allah'ın azabı çok şedittir.

Dikkat ediyor musunuz? Bu sözleri kim söylüyor? Şeytan. Ben Allah'tan korkarım diyor. Vay bugün Müslümanlardan başınıza geleceklere diyor. İşte böyledir şeytan. İşte kâfirlerin dostu bu kadardır. Teşvik eder, cesaret verir, dürtükler, oraya kadar getirir, sonra da dostlarını terk ederek kaçıp gider. Tabii bizzat bir insan sûretinde mi geldi onlara? yoksa bu vesveseleri kâfirlerin gönlüne mi attı? bunu bilemiyoruz. Bu âyetler bize şunu söylüyor: Ey Müslümanlar, işte kâfirlerin destekçisi bu kadardır. Eğer sizler bir kâfir ordu karşısında sabreder, direnir, dayanır ve yılgınlık göstermezseniz onların kalplerine geçici bir cesaret veren şeytanları onları terk edecek, mutlaka onların kalplerini korku dolduracak ve Rabbiniz desteğiyle sizi galip getirecektir.

Kâfirlerin dostları sahtedir, sizin dostunuz Allah'tır bunu hiçbir zaman hatırınızdan çıkarmayın.

Tabii bu kâfirlerin başka dostları, başka destekçileri de vardır. Sözde destekçiler. Bakın onları da Rabbimiz bundan sonraki âyetinde şöylece anlatıyor:
49. "İki yüzlüler ve kalplerinde hastalık bulunanlar "Müslümanları dinleri aldattı" diyorlardı; oysa kim Allah'a güvenirse bilmelidir ki Allah güçlüdür, hakimdir."

Evet kâfirlerin ikinci sahte dostları olan münâfıklar, kalplerinde nifak hastalığı bulunanlar da diyorlar ki, bu Müslümanları dinleri aldatmış, dinleri gözlerini döndürmüş, akıllarını başlarından almıştır. Aklı yok bu Müslümanların. Şu küçücük hallerine bakmadan güçlü, kuvvetli Kureyş ordusuyla savaşma çılgınlığına kapılıyorlar. Dinleri bu adamları körleştirmiş olmalı ki böyle bir şeye cüret edebiliyorlar. Evet zâhirde bu böyleydi. Kâfirler görünüşte Müslümanların üç katıydı. Böyle güçlü kuvvetli bir ordunun karşısında durabilmek zâhiren mümkün değildi. Bu adamlar çok büyük bir felâketle karşılaşacaklar diyordu münâfıklar.

Peki hangi münâfıklardı bunu söyleyenler? Bunlar ya Medine'de inanmadıkları halde iman iddiasında bulunan Medine münâfıklarıydı, yahut da Mekke'de iman ettikleri halde, inandık dedikleri halde henüz kalplerine iman oturmamış, hâlâ bir takım şüpheleri bulunan kimselerdi. Bunlar müşrik orduyla birlikte Bedir'e kadar sürüklenip gelmiş insanlardı. Şu hesabın içindeydiler: Eğer orada Müslümanlar güçlüyse onlara katılırız, yok eğer müşrik ordu güçlüyse onların içinde kalırız niyetiyle gelmişlerdi. Şimdi Bedirde Müslümanları çok zayıf görünce de böyle diyorlardı. Dinleri bu adamları kandırmış.

Bunlar aslında kendi menfaatlerinden başka bir şey görmeyen kimselerdir. Sadece dünyayı görebilen insanlar. Uğrunda savaşabilecekleri her hangi bir düşünceleri, dâvâları olmayan insanlar. Kitabımızın pek çok âyeti bu zümreyi anlatır. Bunlar sadece kendi canlarını, çıkarlarını düşünen insanlardır. Menfaat icabı kim güçlüyse onun yanında yer alan bir karakter. Savaşa gelmeleri de, namaz kılıp, zekât vermeleri de imanlarından kaynaklanmaz. Sadece Müslümanlardan kendilerine gelebilecek zararlara karşı kendilerini diskalifiye endişelerindendir.

Evet bunlar kâfirdir ve kâfirlerin dostudurlar. Kalpleri hep kâ-firlerden yanadır ama, bakın Rabbimizin buradaki beyanlarına göre bunlar aslında kâfirlerin de sâdık dostları değillerdir. Yâni küfrün de sâdık bekçileri değillerdir bunlar. Kâfirlerin safında yer almalarının al-tında yatan sebep de eğer bir iman-

küfür savaşında kâfirler galip gelirlerse Müslümanlarla birlikte bizi kırıp geçirmesinler, kâfirlerin yanında kendimizi garantiye alacak bir yerimiz, yeri geldikçe onlardan da menfaatlenelim diyedir. Onun içindir ki hem iman safının hem de küfür safının bu tür insanlardan ciddi bir fedâkarlık beklemeleri mümkün değildir. İşte onun içindir ki Rabbimiz bunlardan söz ederken kalpleri hasta adamlar tabirini kullanıyor.

Halbuki kim Allah'a güvenip tevekkül etmişse, kim işlerini Allah'a havale etmişse, kim kendisine vekil olarak Allah'ı bilmiş ve sadece Ona güvenip dayanmışsa bilsin ki O Allah Azîzdir ve Hakimdir. Allah mutlak galiptir. Allah mutlak güçlüdür. Çünkü işin sahibi Allah'tır. Başında da sonunda da iş Allah'a aittir. Kâfirlerle savaşan aslında biz değil Allah'tır. Müslümanlar savaşanlar önce karşılarında Allah'ı bulacaklardır. Bu bir Allah yasasıdır.

Öyleyse burada Müslümana düşen iş sadece adına savaşa çıktığı Allah'a güvenip tevekkül etmektir. Bu konuda, her konuda Allah'ı kendisine vekil kabul edip işi O'na havale etmektir. Tabii Müslüman salahiyeti olan konularda kendisine düşeni yapacak. Yâni Allah'ın kendisinden istediğini yapacak. Yâni savaş için kâfirlerin karşısına dikilecek ve sonucunu Allah'a havale edecektir. Çünkü O bizim velimizdir. Bizim adımıza en güzel, en uygun kararı alan O'dur. O bi-zim adımıza nasıl bir yasa belirlemişse o yasaya uymak zorundayız.

İşte Bedir'de de Müslümanlar aynen böyle yaptılar. Velileri Olan Allah'ın adlarına aldığı bir karar gereği kâfirlerin karşısına dikil-diler. Allah adına hareket eden Allah elçisinin çevresinde tek güç, tek yumruk, tek kalp oldular. Bunlar Allah'ın emriydi. Kendilerine düşeni yaptılar. Ve güçlerinin yetmeyeceği şeyi de Rablerinden beklediler. Rablerine dua dua yalvarıp zafer istediler. Zaten o noktadan itibaren Rabbimizin va'di gerçekleşecektir. Vekil olan Allah'ın yardımı ve desteği gelecektir. Evet işte kim böyle Allah'a tevekkül ederse kesinlikle bilsin ki galip gelecek olan Allah'tır. Çünkü Allah Azîzdir, Hakîmdir. Allah yenilmeyen ve yanılmayandır. İki orduyu böyle bir hikmetle karşı karşıya getirip onlar üzerinde mutlak egemenliğini gerçekleştirendir Allah.
50,51. "Melekler inkâr edenlerin yüzlerine ve sırtlarına vurarak, "Yakıcı azabı tadın, bu, kendi ellerinizle yaptığınızın karşılığıdır" diyerek canlarını alırken bir görseydin! Yoksa Allah kullara asla zulmetmez."

Peygamberim, keşke kâfirlerin durumlarını bir görseydin. Ne zaman? Nasıl? Meleklerin o kâfirleri öldürdüklerini. İleri atılırlarken o kâfirlerin yüzlerine, kaçarlarken de sırtlarına, ense köklerine vurup vurup onları yerlere sererlerken bir görseydin. Savaş ortamında cereyan eden hadiseleri bir bir gözler önüne seriyor Rabbimiz. Niyetleri, düşünceleri, kalplerden geçenleri, ölüm sahnelerini en ince teferruatına kadar bilen Rabbimiz anlatıyor. Bakın Allah'ın

askerleri melekler kâfirlerin hayatlarına son veriyorlar. Bunu da onların yüzlerine ve en-

se köklerine vurarak gerçekleştiriyorlar. Ve de diyorlar ki onlara, tadın alçaklar yangın azabını, çünkü bu sizin yaptıklarınızın karşılığıdır. Bu Allah'la savaşmanızın, Allah'a cephe almanızın karşılığıdır. Bakın bakalım Allah'la savaşmak ne demekmiş? Bu yaşadığınız o pis hayatın, o küfür ve şirk programlarınızın cezasıdır.

Küçümsedikleri Müslümanların elleriyle birer birer devrilmenin acısını tadıyorlar şimdi. Bütün bunları duyup öğrendikten sonra kim kâfirliğe razı olabilir? Kim özenebilir kâfirliğe? İşte kâfirlerin durumu budur. İşte onların yolunda giden, onların egemenliği altında bir hayata razı olanların âkıbetleri budur. Çünkü onlar mahlukâtın en şerlileridirler.

Allah kimseye zulmetmiyor. Bakın buyuruyor ki bütün bunlar sizin ellerinizle yaptıklarınız sebebiyledir. Allah kullarına asla zulmet-mez. Allah asla kullarının hakkını gasbetmez. Kullar Allah'a Allah'ın istediği kulluğu yerine getirdikleri sürece Rabbimiz vaatlerini mutlaka onlara ulaştırır. Ama ne zaman ki onlar Allah'a kul olacakları yerde düşman kesilirlerse yine bir başka yasası gereği hak ettikleri cezayı onlara gönderiverir. Ama unutmayalım ki Rabbimizin cezası işlenen suç oranında, yâni bire bir iken mükafatına sınır yoktur. Bu da Rab-bimizin âdil oluşunu gösterir. Allah için zaten zulmü düşünmek mümkün değildir. Zulmü kendisine haram kılmıştır Rabbimiz. Ve zulmü in-sanlar arasında da haram kıldığını beyan buyuruyor.

52. "Firavun taifesi ve onlardan öncekilerin gidişi gibi, Allah'ın âyetlerini yalanladılar da Allah onları günahlarından ötürü yok etti. Allah kuvvetlidir cezalandırması şiddetlidir."

Bunların durumu Firavun ailesinin durumu gibidir buyurarak Rabbimiz tarihten bir misâlle bizi yüz yüze getirecek. Tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekiler gibi. Onlar bildikleri tanıdıkları halde Allah'ın âyetlerini yalanladılar. Firavun ve halkı Mûsâ (a.s) nın kendilerine Allah'tan getirdiği âyetleri biliyorlardı. Her bir âyet geldikçe ey Mûsâ bizim için Rabbine dua et, eğer bu belâ üzerimizden kaldırılırsa iman edeceğiz demişlerdi. Allah âyetleri karşısında müstağni ve müstekbir davranmışlardı. Firavun böyle yatığı zaman etrafındakiler de onun bu küfrüne ortak olmuşlardı. Ve neticede birbirlerini cehenneme sürüklemişlerdi.

Onlardan önce Nuh kavmi, Âd kavmi, Semûd kavmi Lût kavmi, Medyen'liler, Eyke'liler de aynı şeyi yapmışlardı. Onlar da güçlerine, kuvvetlerine güvenerek Allah'ın âyetlerini reddettiler. Allah'la, Allah'ın

elçileriyle, Allah elçileri safında yer almış mü'minlerle savaşa tutuştular. Sizler bu toplumların korkunç âkıbetlerini görmez misiniz? Onları anlatan Rabbinizin şu kitabının sûreleri arasında gezinti yap-maz mısınız? Nasıl olmuş? Ne yapmışlar onlar? Ne olmuş âkıbetleri? Allah onların tümünü günahlarından ötürü helâk etmedi mi? Allah on-ları kendi âyetlerini örtüp, örtbas etmelerinden dolayı yakalayıp cezalandırmadı mı?

Bir hatırlasanıza Firavun toplumunu. Hatırlasanıza Firavunun gücünü, kuvvetini, saltanatını, ordusunu, askeri ve siyasal gücünü. Yeryüzünün en süper gücüne sahip olan Firavun karşısında savaşan Mûsâ ve Harun (a.s)'ları gözlerinizin önüne getirsenize. Firavun ve toplumuna karşılık iki insan ve onların yanında henüz açıktan açığa peygamberleri desteklediklerini bile açıklayıp ilân edemeyen, yıllar yılı Firavun sisteminin köleleştirdiği, dinlerini, imanlarını, namuslarını, iffetlerini, her şeylerini kaybetmiş İsrail oğullu var. Peki ne oldu? Sonuca bir baksanıza. Kim galip? Kim mağlup?

Onlar Allah'ın âyetlerini yalanladılar, yok farz ettiler, âyetlerin üzerini örterek, gündemlerinden düşürerek bir hayat yaşadılar. Kendi yasalarını Allah'ın âyetlerine tercih ederek bir hayat yaşadılar da Allah da bu günahları, bu isyanları sebebiyle yakalayıp muaheze ediverdi. Ağızlarının paylarını veriverdi.

Peki nasıl yakaladı? Neyle yakaladı Rabbimiz Firavunu? Bunu aşağıdaki âyet anlatacak, Rabbimiz onu ve toplumunu suyla yakaladı. Allah'ın yakalaması pek çetindir. O yakaladı mı tam yakalar. Bazen bir rüzgarla, bazen bir suyla, bazen bulutla, bazen bir ses, bir sayha, bir çığlıkla, bazen bir denizle, bazen birkaç tane melekle, bazen anayla-babayla, bazen zâlim idarecilerle, bazen azgın tâğutlarla, bazen A.B.D. ile, Bazen İ.M.F. ile, bazen bir sarsıntı, bir zelzeleyle, bazen ekonomik, sosyal veya ailevi hastalıklarla yakalayıverir Allah. Tarih bunun şâhitleriyle doludur. Allah'la savaşa tutuşan zâlimlerin hepsi de sonunda mağlup oldular. Hepsi de ellerindeki güç ve kuvvetlerinin, imkân ve saltanatlarının hiç bir işe yaramadığını gördüler. Hiç birisi Allah'ın âyetlerini yalanlamalarının ve onlarla savaşa tutuşmalarının karşılığı olarak Allah'ın kendilerine takdir buyurduğu azaptan kurtulamadılar.

53. "Bu, bir topluluk iyi gidişini değiştirmedikçe Allah'ın da verdiği nîmeti değiştirmeyeceğinden ve Allah'ın işiten bilen olmasındandır."

Evet salahla ilgili, ıslahla ilgili bir başka yasanın böylece gün-deme getirildiğine şâhit oluyoruz. Herhangi bir toplum kendisini, kendi durumunu, kendi hayatını değiştirmedikçe Allah da o toplum üzerindeki nîmetlerini değiştirecek değildir. Bu Rabbimizin hikmetine terstir. Evet Rabbimiz herhangi bir topluma verdiği nîmetlerini değiştirmeyecektir. Bu nîmet iman nîmeti olabilir, hidâyet nîmeti, sağlık nîmeti, servet nîmeti, güvenlik nîmeti olabilir. Bir

toplum kendisini değiştirip, Allah'a kulluğunu bozup nankörleşmedikçe onlara verdiği nîmetlerini Rabbimiz asla onlardan geri almamaktadır.

Tabii bu değişim müspet de, menfi de olabilecektir. Rabbimiz tarafından beğenilen bir durum beğenilmeyen bir durumla değiştirile-ileceği gibi, bunun tamamen aksi de olabilecektir. Yâni bir toplum tavırlarıyla Rabbimizin kendilerine lütfettiği nîmetlerine ehil olmadıklarını göstermedikçe onlara lütfettiği nîmetlerini esirgemez, çekip onların elinden geri almaz.

Meselâ Rabbimiz Kureyş'e nîmetler göndermişti. Tüm dünyaya karşı büyük bir güven duygusu vermişti. İşte onlar kendi nefislerinde olanı değiştirmedikçe, yâni kendilerine Allah'ın Resulü geldikten sonra onu ortadan kaldırma eylemlerinden, Allah'la savaş cüretlerinden vazgeçmedikleri sürece Allah onlara verdiği bu nîmetlerini değiştirecektir. Ama insanlar iyiye doğru, Hakka doğru, kulluğa doğru bir düzelme gösterirlerse Rabbimiz onlara daha çok nîmetler gönderiyor. Günahlara doğru, isyanlara doğru bir eğilim gösterdikleri zaman da Rabbimiz ellerindeki nîmetlerini geri alıveriyor.

Evet bu yasa kâfirler için de, mü'minler için de geçerlidir. Kâfirlerin de mü'minlerin de bu yasayı bilmeleri gerekmektedir. Eğer her gün biraz daha güzel Müslümanlığa yönelebilirsek, durumlarımızı biraz daha güzelleştirebilirsek, imanlarımızı, takvalarımızı, teslimiyetlerimizi, amellerimizi, namazlarımızı biraz daha güzelleştirebilirsek kesinlikle bilelim ki Rabbimiz bize daha çok nîmetler gönderecektir. Ama şu anda imtihan için bize verilen nîmetleri Allah'a kulluk yolunda kullanmaz, bunların birer imtihan sebebi olduğunu unutursak kesinlikle bilelim ki bu nîmetler elimizden alınacaktır. Hiç şüphesiz ki Allah her şeyi işiten ve bilendir. İşte yine tarihten bir örnek:

54. "Firavun taifesi ve onlardan öncekilerin gidişi gibi, Rablerinin âyetlerini yalanladılar da onları günahlarından ötürü yok ettik. Firavun taifesini suda boğduk. Hepsi zâlimlerdendi."

Tıpkı Firavun ve hempalarının, Firavun ve avenelerinin, onun yolunda gidenlerin durumları gibi. Rabbimiz gerçekten onlara çok büyük nîmetler vermişti, fırsatlar, imkânlar, egemenlik vermişti. Onlar bu nîmetleri verenin yolunda kullanacaklar, nîmet vericinin elçisine iman edeceklerdi. Halbuki onlar bunun tamamen aksini yaptılar. Rablerinin âyetlerini örttüler, Rablerinin elçisini reddettiler. Allah'ı ve elçisini hayatlarına karıştırmadılar. Allah âyetleriyle karşı karşıya gelme nîmetine karşı da nankör davrandılar. Asa âyetini, Yed-i Beyza âyetini, tûfan, kan, kurbağa gibi Allah âyetlerine karşı ilgisiz kaldılar. Allah'ın bunca âyetini yok farz ettiler, gelmemiş kabul ettiler, ilgilenmediler, boşa

çıkardılar, gereğini yapmadılar da Allah'ta onları helâk ediverdi. Günahlarından dolayı işlerini bitiriverdi.

Evet Allah onların her birini farklı bir yakalama usulüyle yakalayıverdi. Kurtulabildiler mi Allah'ın yakalamasından? Hani güçlüydüler? Hani düzenli orduları vardı? Hani ekonomik ve siyasal güçleri vardı? Hani karşılarındaki Müslümanlar güçsüzdü? Hani orduları, askerleri, silahları yoktu? Hani yalnız ve korumasızdılar? Hani tanklarıyla ezip geçeceklerdi? Hani Allah'ın mülkünde Allah'a ve müminlere hayat hakkı tanımıyordu? Hani Allah kullarının Rabbim Allah demelerine izin vermiyordu? Ne oldu sonuç? Allah safında yer alanlar, tercihlerini Allah'tan yana yapanlar az da olsalar galip, kâfirlerse zillet ve horluk içinde geberip gittiler.

Elbette öyle olacaktı. Çünkü onların hepsi de zâlimdiler. Kendilerini Allah'a itaat makamından çıkarıp küfür ve şirk içinde bir hayatın mahkumu etmiş insanlardı. Elbette Allah'ın kendilerine gönderdiği bu kadar âyetine karşı duyarsız olmuş, Allah'ın bunca uyarılarına karşı vurdumduymaz bir tavır sergilemiş insanların âkıbeti bu olacaktı.

Öyleyse kimin arkasından gideceğimize iyi karar vermek zorundayız. Sonu helâk olan Firavunları mı takip edeceğiz? Yoksa Allah'ın istediği bir hayat yaşayıp kazanan Mûsâ (a.s) nın peşinden mi gideceğiz? Bakın Rabbimiz buyuruyor ki:
55. "Allah katında yeryüzünde yaşayanların en kötüsü, inkâr edenlerdir. Onlar artık inanmazlar."

Evet işte bunlar yeryüzündeki mahlukâtın, yaratıkların en şerlileridirler. Hareket eden, canlılık devinimi gösteren yeryüzündeki varlıkların en kötüsü, en zararlısı, kâfirler ve müşriklerdir. Bunlar diğer zararlı varlıklar gibi sadece çevreyi bozmakla, mahvetmekle kalmıyor-lar aynı zamanda nesilleri de mahvediyorlar, ırzları, namusları da mahvediyorlar, insanların dünyalarını da, âhiretlerini de mahvediyorlar. Aile hayatlarını mahvediyorlar her şeylerini mahvediyorlar ve artık onlar iman da etmezler. Kendileri tamamiyle şer oldukları için, hiç bir hayır unsurları olmadığı için ve de etraflarına da sadece şerleri, pislikleri bulaştığı için, kâfirliği kendilerine prensip edindikleri için bunların iman etmeleri de mümkün değildir.

Çünkü aslında bunlar Allah'ın meşhut âyetlerini kendi içlerinde görmüşler, duymuşlar, hissetmişler, Allah'ın kitabını görmüşler ama açmamışlar, okumamışlar, ilgilenmemişler, kapatmışlar. Kendi enfüs-lerindeki Allah âyetlerini görmüşler ama örtbas etmişler, vicdanlarının sesini susturmuşlar.

Etraflarında Allah'ın istediği kulluk hayatını yaşayan peygamberleri, mü'minleri görmüşler, onların hayatlarına muttali olmuşlar ama örtüp örtbas etmişler. Böyle insanlar elbette iman etmeyeceklerdir. Çünkü peşin peşin kapılarını, pencerelerini kapatmışlar. Gördükleri halde, bildikleri halde hakkı reddetmişlerdir.

Varlıkların, mahlukâtın en şerlisidir bunlar. Çünkü bunlar Allah'ın kendilerine verdiği tüm nîmetleri örtmüşler, fıtratlarını örtmüşler, Allah'ın âyetlerini örtmüşler ve Allah'ın kitabının konuşulmasını, öğrenilmesini yasaklamışlar, duyulmasını, duyurulmasını istememişler ve örtücü mânâsına kâfirliği tercih etmişlerdir. Bunlar tüm mahlukâtın en şerlisidirler. Gerçi dış görünüşleri itibariyle dünyayı hedefledikleri için dünyada gerçekten erişemedikleri bir şey yok gibi ama nihâyet kâfirlikleri sebebiyle kendi elleriyle dünyalarını da bozmuşlar, duyguları bitmiştir, hisleri hareketleri kaybolmuştur. Sevmek, sevilmek, ağlamak, gülmek gibi tüm insani duyguları bitmiştir. Fedâkarlık, cefakarlık gibi duyguları bitmiştir. Yedirme, içirme, infak ve akrabalık bağları bit-miştir. Karılık, kocalık bağları bitmiştir. Babalık oğulluk bağları bitmiştir. Her şeyleri bitmiştir. Böyle bir hayatın içinde tüm dünya onların olsa ne olacak? Şu anda aslında bu kâfirler cehennemi yaşıyorlar.

Ama ne gariptir böyle bir hayat da onlara süslü geliyor. Bunu hayat zannediyor zavallılar. Yâni çok rahat altlarından kaçırdıkları ka-dınlar, üstlerinden kaçırdıkları kocalar onların iç dünyalarında büyük ıstıraplar oluşturuyor, derin yaralar açıyor ama bunu sanki fevkalade güzel bir şeymiş gibi süslü görmeye çalışıyorlar ve her biri de bunu ortaya koymaktan hiç de sıkıntı duymuyor. Çok rahat bir şekilde birbirlerini aşağıya indirebiliyorlar. Çok rahat bir şekilde birbirlerini atlatabiliyorlar, rezil rüsva bir hayatı birlikte yaşıyorlar.

Evet bunlar aslında yaratıkların en adisi, en şerefsizidirler. Ha-kikaten acımak gerekiyor bu adamlara ama acımaya da hakkımız yok. Tümüyle sefaleti yaşıyorlar, ölür ölmez de cehenneme gide-cekler, büyük bir azabın içinde bulacaklar kendilerini. Öyleyse onlara acınacak bir zavallı gözüyle bakalım. Hiçbir zaman onların yaşadığı hayatın özlemini çekmek gibi bir duruma düşmeyelim.

56,57."Ey Muhammed! Anlaşma yaptığın kimseler, sonucundan sakınmayarak anlaşmalarını her defasında bozarlar. Savaşta onları yakalarsan, arkalarındakilere ibret olacak şekilde, darmadağın et."

Öyleyse ey peygamberim, sen böyle kendileriyle anlaşma yaptığın kimseler sonra hiç sonucundan sakınmayarak anlaşmalarını her defasında nakzederler. Onlar ahde riâyet etmezler. Rasulullah efendimizin Medine'ye

hicretiyle birlikte Rasulullah efendimizle anlaşma yapmışlardı. Müslümanlar aleyhine hiçbir harekette bulunmayacaklar, Müslümanlar da onlar aleyhine bir harekette bulunmayacaklardı. Ama biliyoruz ki Yahudiler her fırsatta anlaşmalarını bozuyorlardı. Meselâ Bedir savaşı esnasında Rasulullah efendimizle anlaşmalarını bozarak Müslümanlar aleyhine Mekke müşriklerine silah yardımında bulundular. Sonra yine onlarla yeniden bir anlaşma daha yapıldı. Bu defa da Hendek savaşı esnasında müşriklerle birlikte hareket ederek anlaşmayı bozdular.

Neden? Çünkü onların takvaları yoktu. Hiçbir esasa göre düşünmeleri yoktu. Hiçbir kimseye, hiçbir varlığa karşı bir çekinceme-leri yoktu. Hiçbir şeyden korkuları, hiçbir şeye saygıları yoktu. Allah'a karşı takva Allah nasıl bir tavır istiyorsa öylece davranmak demektir. Kişinin Rabbi karşısında takınması gereken tavrı takınması, yapması gerekenleri yapması, yapmaması gerekenlerden kaçınması demektir. İşte bunlarda böyle bir takva olmadığı için hiç bir anlaşmalarına saygı göstermezler.

Onları savaşta yakaladığın zaman arkalarındakilere ibret o-lacak bir biçimde darmadağın edip öyle bir cezalandırın ki, onlara öyle bir darbe vurun ki arkalarından geleceklerin gözleri korksun da böyle bir şeye cesaret edemesinler. Müslümana saldırmanın, Müslü-manı arkadan hançerlemenin, Müslümana verilen sözü bozmanın ne demek olduğunu görsünler, anlasınlar. Yâni artık böyle hainlik yapanlara merhametli davranmak söz konusu olmayacaktır. Çünkü diğer dünya kâfirlerinin gözünü korkutacak biçimde onlara bir darbe indirilmesi gerekmektedir.

Belki de akıllarını başlarına alırlar da hainlikten vazgeçerler. Belki de Allah'ın kendi safındaki mü'minlere açık yardımını ve desteğini görürler de düşmanca tavırlarına bir son verirler. Allah tarafından kendilerine gönderilmiş vahye kulak verirler de Müslüman olma yoluna girerler, hidâyete ererler. İşte anlıyoruz ki bunda sadece bizim için değil kâfirler için de bir hikmet vardır.

58. "Eğer bir topluluğun anlaşmaya hıyanet etmesinden korkarsan, sen de onlara karşı anlaşmayı bozarak aynı şe-kilde davran. Doğrusu Allah hainleri sevmez."

Eğer herhangi bir kavmin hıyanetinden korkacak olursan, aranızdaki anlaşmayı bozmaları söz konusu olursa o zaman açıkça onlara durumu söyleyip haberdar et. Yâni sen de onlara karşı anlaşmayı bozarak aynı şekilde davran. Evet bu âyetiyle de Rabbimiz gerektiğinde bir toplumla yapılan anlaşmanın bozulabileceğini anlatıyor. Müslümanlar kendileriyle anlaşma yaptıkları kimselerin anlaşma şartlarına riâyet etmediklerini, ters davrandıklarını gördükleri zaman, ken-dilerine ihanet edeceklerinden endişelendikleri zaman bu anlaşmayı bozabileceklerdir.

Bir şartla tabii. Karşı tarafa anlaşmanın bittiğini haber vere-rek. Kendileriyle bağların koparıldığını açık açık ilân ederek anlaşmayı bozacaklar. Bunu yapmadan, sanki aralarındaki anlaşma devam ediyormuş gibi davranarak ansızın onlara saldırıda bulunmanın caiz olmadığını haber veriyor Rabbimiz.

İşte Müslümanın karakteri budur. İslâm'ın siyasi ahlâkı bunu gerektirir. Şunu hiç bir zaman unutmamalıyız ki Müslümanlar olarak bizler Rabbimizin yasalarına uygunluğumuz nisbetinde Rabbimizin yardımına ehil hale geleceğiz. Bize düşen velimizin bizim adımıza al-dığı kararları aynen uygulamaktır. Onun kararlarının dışına çıkarak bir tavır sergilemek unutmayacağız ki O'nun desteğini kaybetmemize se-bep olacaktır. Allah'ın yasalarına riâyet etmeyerek O'na tevekkül Allah'ın razı olduğu bir tevekkül değildir. Allah'ın yasalarına uyan mü'-min Allah'ın istediği şekilde tevekkülü gerçekleştirmiş demektir.

Evet anlaşmayı bozduğumuzu, kendileriyle savaş kararı aldığımızı karşımızdaki düşmana açıkça bildirmek zorundayız. Rabbimiz böyle istiyor. Onları haberleri yokken tek taraflı anlaşmayı bozmak ta, ansızın onlara saldırmak da hainliktir ki Müslüman asla kâfirler gibi hain olamazlar. Çünkü Müslümanlar kâfirleri sadece öldürülecek insanlar olarak göremezler. Onları diriltilip cennete gönderilmesi gereken zavallı insanlar olarak görür. Az evvelki âyette ifade edildiği gibi onların hainlerinin, azgınlık edenlerinin yakalanıp bir darbe vurulmasındaki hedef de ötekilerin uyanmasına sebep teşkil etmesi içindi. Yeryüzünde Müslümanların ırzlarının, namuslarının, inanç hürriyetlerinin korunması, kâfirlerin saldırılarından emin olunması ve yeryüzünde anarşinin kaldırılmasına yönelikti bu. Cezayı hakketmiş olana esaslı bir darbe indirilecek diğerlerinin gözü korkutulacak, hainlik düşünenler bu niyetlerinden vaz geçirilecek. Allah hainleri asla sevmez. Allah haince davrananları asla sevmez. Onlar hainlik yapıyorlar diye siz hiçbir zaman onlara hainlik yapmaya kalkışmayın.

59. "İnkâr edenler, asla öne geçtiklerini sanmasınlar, çünkü onlar sizi âciz bırakamayacaklardır."

Kâfirler asla öne geçtiklerini zannetmesinler. Kâfirler hainlik yaparak, tek taraflı anlaşmalarınıza ihanet ederek asla sizi âciz bırakacaklarını, sizin elinizden kurtulacaklarını sanmasınlar. Böyle yaparak ne Allah'ı, ne peygamberi, ne de mü'minleri âciz bırakacaklarını sanmasınlar. Sakın kâfirler böyle bir hesabın içine girmesinler. Biz sayısal ve silah yönünden Müslümanlardan çok güçlüyüz diyerek Müslümanlara karşı hain davranmaya kalkışmasınlar. Çünkü bu yanlış bir hesaptır. Çünkü bu hesabın içine girdikleri anda işler tersine dönmeye başlayacaktır.

Öyleyse bizler de eğer kâfirlere saldıracağımızı önceden haber verirsek onlar erken davranıp bize zarar verebilirler hesabı içine girmemeliyiz. Allah ne diyorsa öyle yapmalıyız. İşte görüyoruz, kâfirler yüz yıldır böyle bir hazırlığın içindeler. En modern silahlar imal ettiler. Yeryüzünün her tarafını silah deposu haline getirdiler. Ama yaptıkları hesapların hiçbirisi tutmadı. En güçlü orduların Allah karşısında hiçbir işe yaramadığını gördük. O halde kâfirler hiçbir zaman Allah'ı âciz bı-rakacaklarını sanmasınlar. Peki öyleyse biz ne yapacağız? Allah safında olduğumuza göre kesinlikle galip gelecek taraf olarak yatacak mıyız? Hayır, Rabbimizin bizden istediğini yaparak sadece O'na güveneceğiz. Ama zinhar O'nun bize emrettiklerini yapmaya çalışacağız. Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz bizim yapmamız gerekenleri şöylece anlatıyor:

60. "Ey inananlar! Onlara karşı gücünüzün yettiği kadar Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanlarınızı ve bunların dışında Allah'ın bilip sizin bilmediklerinizi yıldırmak üzere kuvvet ve savaş atları hazırlayın. Allah yolunda sarf ettiğiniz her şey size haksızlık yapılmadan, tamamen ödene-cektir."

Ey mü'minler, sizler kâfirlere karşı gücünüz yettiği kadar, gücünüzün yettiği kuvvet cinsinden hazırlık yapın. Evet demek ki nasıl olsa Allah bizim yardımcımızdır diyerek bizler yatmayacağız. Gücümüz, kuvvetimiz neye yetiyorsa, nereye kadar yetiyorsa güç kuvvet hazırlığı içine gireceğiz. Biz gücümüzün yettiğinden sorumluyuz. Eğer kâfirlerin bizim ulaşamayacağımız şeyler elde etmişlerse, silah ve teknoloji yönünden bizden üstün şeylere sahiplerse o zaman o konuda bir hesabın içine girmeyeceğiz. Biz bize düşen, bizim hazırlayabileceğimiz kadar bir hazırlık yapmaktan sorumlu olacağız. Elde edebildiğimiz, imal edebildiğimiz kadarıyla bir hazırlık içinde olacağız.
Ama elbette biz kâfir olmadığımız için onların bize karşı kullanmayı düşündükleri silahların pek çoğunu onlara karşı kullanamayacağız. Ama bizde onlarda olmayan bir silah vardır ki o da şehadete, cennete ulaşma adına ölüme koşmaktır. Böyle güçlü bir silah hiçbir zaman kâfirlerin elinde yoktur. Unutmamalıdır ki şehadet için koşan bir mü'-min karşısında durabilecek bir silah yoktur.

Müslümanlar böylece kendilerini eğitmelidirler. Böyle bir hazırlık içinde kâfirlerin karşısına çıkabilirsek kesinlikle o savaş bizim lehimize olacaktır. Yok eğer sadece maddî silah gücüyle savaş kazanılmış olsaydı tüm savaşları kâfirlerin kazanmaları gerekecekti. Eğer bizler iman gücümüzü, amel gücümüzü, ahlâk gücümüzü, şehadete koşma gücümüzü takınarak, bu güçlerle donanarak kâfirlerin karşısına çıkabilirsek unutmayalım ki bunların yanında melekler gücümüz, Allah'ın orduları gücümüz, Allah'ın görünen ve görünmeyen orduları gücümüz de devreye girecektir. Yağmur bizim lehimizde olacak,

melekler bizden yana, cesaret bizden yana, korku kâfirlerden yana olacaktır. Hattâ kâfirlerin dostu şeytan bile kâfirlere korku salarak bizim lehimize dönecektir.

Evet böyle bir hazırlık içinde olacağız. Savaş için hazır bekleyen atlar bağlayacağız. Atlı süvarilerimiz olacak. Tabii bugün hızlı ha-reket eden mekânik zırhlı araçlar, tanklar da bunun içine girmektedir. Böylece Allah'ın düşmanlarını, bizim düşmanlarımızı, bir de Allah'ın bilip de bizim bilmediğimiz düşmanlarımızı yıldırma imkânını elde etmiş olacağız.

Evet demek ki bu yaptığımız savaş hazırlıklarıyla hem bizim bildiğimiz hem de bizim bilmeyip de Rabbimizin bildiği düşmanlarımızı korkutmuş olacağız. Tabii bildiğimiz açık düşmanlarımız olduğu gibi bizim bilemeyip Allah'ın bildiği münâfıkça düşmanlık besleyenler de olabilecektir. Bu hazırlıklarımızla böylece onların kalplerine de bir korku salmış olacağız. Bizim bu hazırlığımız düşmanlarımız için caydırıcı bir özellik taşıyacak, onların saldırganlığını kıracaktır. Öyleyse barış için kuvvetli olmak zorundayız. Mü'min hem iman yönünden, hem cesaret yönünden, hem de aktivitesiyle güçlü olmalıdır. Allah'tan başka hiç kimseden korkmadığı tüm çevresine göstermelidir Müslüman.

Şunu da asla unutmayın ki ey Müslümanlar bu iş için, Allah yolunda savaş için ne infak eder, ne harcarsanız, ne ter dökerseniz, ne vakit ayırırsanız o size tastamam ödenecektir ve siz bu konuda asla bir zarara uğratılmayacaksınız. Rabbimiz bizden sadır olan her şeyi kayd edecek ve değerlendirmeye tâbi tutacaktır. Yaptıklarınızın karşılığı eksiltilmeden size ödenecektir. Siz ister farkında olun ister olmayın yaptığınız her şey değerlendirilmeye tâbi tutulacak. Bazen yaptıklarınız on katıyla, bazen yedi yüz, bazen da sonsuz mükafatlar verilecektir.
61,62,63. "Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sen de yanaş ve Allah'a güven. O, şüphesiz işitir ve bilir. Seni aldatmak isterlerse, bil ki şüphesiz Allah sana kafidir. Seni ve inananları yardımıyla destekleyen, kalplerini uzlaştıran O'-dur. Eğer yeryüzünde olan her şeyi sarf etsen bile, sen onların kalplerini uzlaştıramazdın, ama Allah onların kalplerini uzlaştırdı. Doğrusu O güçlüdür, hakimdir."

Eğer o kâfirler size karşı yaptıkları haince anlaşmayı bozma niyetlerinden sonra sizin de onlara anlaşmayı bozma ilânınızdan korkarak tekrar sizinle bir anlaşmaya yönelirlerse sen de barıştan yana ol. Zira savaş değil, barış esastır.

Evet onlar senden barış isterlerse sen de onlarla barışa meylet ve Allah'a tevekkül et. Evet Rabbimizin bu yasaları mutlaka Müslümanların emiri

tarafından göz önünde bulundurulacak, değerlendirilmeye alınacaktır. Onlarda gerçekten barışa bir meyil görülmüşse bu mutlaka değerlendirilecektir. Ama onlar gerçekten barış taraftarı değil de yine bir başka hainlik düşünüyorlarsa bu güzel bir şekilde araştırılıp karar verilecektir. Ve verilen bu barış kararıyla da Müslümanlar sırtlarını Allah'a dayayacaklar korkmayacaklardır. Rabbimizin bu ifadesini bir de şöyle anlıyoruz: Yâni eğer onlar bir barıştan söz ederlerse sizler hemen bunu kabul edin, acaba bu adamlar hinliğine mi barıştan söz ediyorlar? diye bir korku içine girmeyin, Allah'a güvenip dayanın. Onların niyetlerini bilen Allah elbette sizi onların komplolarından koruyacaktır.

Tabii Rasulullah efendimiz hayattayken onların niyetlerini, gizli planlarını Rabbimiz Cebrâil vasıtasıyla haber vermiştir. Ama artık vahiy kesildiğine göre bizim bunu kesinlikle bilmemiz mümkün değildir. Bilmesek de elbette değerlendirilecek ve bir karar verilecektir. Müslümanlar baktılar ve gördüler ki adamların niyeti barıştan yanadır barışa karar verecekler. Eğer bu kâfirler içlerinde kimseye hissettirmedikleri bir plan düşünüyorlarsa o zaman da artık korkmayacağız, Allah'ın bize yeteceğine güveneceğiz. Evet Müslümanların diğer insanlarla, diğer toplumlarla ilişkileri Allah'a güven esasına dayanır. Allah her konuda Müslümanlara yetecektir. En olumsuz şartlar içinde bile tüm hainliklere rağmen Rabbimiz mü'minleri yardımıyla destekleyecek ve zafere ulaştıracaktır. İşte bu konuda da temel yasa budur. O halde bize düşen her şart altında Allah yasalarına sahip çıkmaktır. Gerisi Allah'a aittir. Allah'ın bize yüklemediği derin hesapların içine de girmeyeceğiz.

Allah işlerin tamamen kendisinin elinde olduğunu anlatmıştı. İşte bakın burada da insanların kalplerine iman koyarak onları kardeşler haline getirdiğini anlatıyor. Allah onların kalplerini uzlaştırıp hepsini kardeşler yaptı. Allah onların kalplerine ülfet verdi. Onları birbirlerine ısındırıverdi. Yüz yıllardır birbirlerini yiyecek kadar aralarında kin, nefret ve düşmanlık bulunan Arap kabilelerini birleştirerek, birbirlerine gönülden bağlı insanlar haline getirivermiştir. Daha önce bu insanlar birbirleriyle menfaat kavgaları içindeyken, birbirlerini öldürürlerken, kabile savaşları, anarşi, terör içerisinde bir hayatı sürdürüp giderlerken Rabbimiz onların bu durumlarını bitirivermiştir.

Saldırganlıkta, vahşette sırtlanları yüz kere geride bırakmış bu insanlar sahâbe toplumu oluverdiler. Çünkü Rabbimiz onların kalplerine bir ülfet koydu da gönülleri birbirlerine bağlanıverdi. Birbirlerini Allah için sever oldular. Allah için, din için bir araya gelmeyi, Allah için ölmeyi, Allah için ve birbirleri için ölmeyi şiar haline getirdiler.

Bunu Allah yapmıştır. Ezelî düşman Evs ve Hazreci kardeş yaptı. Bunu bir insanın başarması mümkün değildir. Bakın buyuruyor ki Rabbimiz, ey peygamberim eğer sen yeryüzündekilerin tamamını harcamış olsaydın onların kalpleri arasına böyle bir ülfet verip onları birleştiremezdin. Tüm dünyayı

harcasan onları böyle kardeşler yapamazdın. Gerçi Rabbimiz yasaları içerisinde müellefe-i kulûb diye bir statü de tespit buyurmuştur. Bizlere böyle bir statüyü de emretmiştir.

Kalpleri İslâm'a ısındırılmak üzere, kalplerinde bir ülfet sağlamak üzere kendilerine maddî şeyler verilen insanlar bu verilenlerle İslâm'a ısındırılacaktır.

Ancak bu ısındırma ile buradaki ülfet, ısındırma birbirinden farklıdır. Elbette İslâm'ın dünyevî hayırları da olacaktır. Yâni mü'min olanlara Rabbimiz elbette dünyevî bereketler de sunacaktır. Onların kendisine şükretmeleri, kendisine daha çok bağlanmaları için bir takım nîmetlerle de onları elbette imtihan edecektir. O mânâda mal mülk de ülfet için bir sebeptir. Ancak sahâbe-i kirâm efendilerimizin birbirlerine bağlandığı gibi, onların Allah için birbirlerini sevdikleri gibi bir sevgi düzeyine, bir ülfet düzeyine ulaşabilmek ancak ortak pay-laşmalarla mümkün olacaktır.

Aynı Allah'a inanan, Allah'ı aynı derecede seven, Allah'tan başka hiçbir ilâh kabul etmeyen, gönülleri Allah'a bağlı olan, Rasu-lullah (a.s) ve diğer peygamberlerden başka hiç bir önder kabul et-meyen, aynı imanı, aynı teslimiyeti, aynı nümune-i imtisâlı kabul e-den insanlar, aynı paylaşım içinde olan insanlardır. Çünkü onları gö-nüllerinde başka önderler yoktur. Farklı örnekler yoktur. Kimisi şunu, kimisi bunu seviyor değillerdir. İbrahim, Mûsâ, Îsâ ve Muhammed (a.s) ların hepsi de aynı yolun önderleri, aynı yolun dâvetçileridirler. İşte onları aynı önder kabul eden bu insanların arasında değişiklikler olmayacaktır ki birbirlerine buğz edip düşman olsunlar.

Çünkü paylaşımları ortak olacaktır. Aynı kitaba yönelmişler hayatlarında bunu bilfiil gerçekleştirmişlerdir. Böyle olduğu için zaten kalpler birbirine binlerce noktadan bağlıdır. Aynı şeyleri seviyorlar, aynı şeye inanıyorlar, aynı şeyi düşünüyorlar, aynı şeylerden korkuyorlar, aynı şeyler uğrunda savaş veriyorlar, aynı gayelerle infak ediyorlar, aynı safta bulunuyorlar, aynı mescid de, aynı Allah'a birlikte ibadet ediyorlardır. Aynı önderin, aynı önderlerin ümmetidirler. Böyle olduğu için onları birbirlerine bağlayan sadece mal mülk olmayacağından 6 bin küsur âyet, bir o kadar ve daha fazla hadisle birbirlerine bağlanmış olan bu insanları sadece mal mülk ile aynı düzeyde birbirlerine bağımlı hale getirebilmek elbette mümkün olmayacaktır. Mal-mülk ortaklığı biter bitmez, o bağın kopmasıyla birbirimizi diğerlerimize bağlayacak başka hangi bağ kalacaktır?

Sahâbe-i kirâm efendilerimiz böyle değildi tabii. Yüz binlerce bağla birbirlerine bağlıydılar onlar.

Evet Allah onların kalplerine ülfet vermiştir. 6 bin küsûr âyet ve binlerce hadis-i şeriflerdeki esaslarla birbirlerine bağlanmaya çalışan bu insanların ayrıca gönüllerinin birbirlerine daha bağımlı bir hale gelmeleri için Rabbimizin ayrı bir müdahalesi de söz konusu olacaktır. Hidâyete talip olan insanlara Allah ayrıca bir hidâyet daha sunmaktadır. Onları şeytanlara karşı koruyacak, kalplerine itminan ve inşirah verecek, kalplerindeki ülfeti daha bir artıracaktır. Rahmetiyle kalplerine göndereceği bilinmeyen tesirlerle, hissedilen fakat adı konamayan tesirlerle bir ümmeti gerçekten top yekun bağımlı hale getirecektir. Çünkü Allah Azîzdir, asla yenilmeyendir ve en yücedir, hakimdir, her yaptığı işi bir hikmetle yapmaktadır. Hüküm Onundur, hükümranlık Ona aittir.
64. "Ey Peygamber! Allah'ın yardımı sana ve sana uyan mü'minlere yeter."

Ey peygamber, sana Allah yeter, sana Allah yetecektir. Hesabını yapacağın tek varlık, kendisine güvenip dayanacağın tek varlık Allah'tır. Tüm düşmanlarına karşı Allah sana yeter. Bir de hesap edilme konusunda Allah kâfidir. Her konuda sadece hesap edeceğin Allah olsun. İşte Rabbimizin bu emri gereği Rasulullah efendimiz her konuda tüm hayatı içerisinde Allah bana yeter, Rabbim bana kafidir. Ben Rabbime güvenip dayandıktan sonra, işlerimi Ona havale ettikten sonra Rabbim her şeye kadirdir, yolumu mutlaka açacaktır diye inandı ve yaşadı.

Ayrıca peygamber (a.s)hasb kelimesinin ikinci anlamıyla tüm hesaplarını zaten Allah'ın iradesine, Allah'ın emirlerine ve yasalarına, Allah'ın vahyine göre yapmıştır.

Bizler de eğer peygamber (as)ın izindeysek tüm hesaplarımızı Rabbimize, Rabbimizin arzularına göre yapmak zorundayız. Rabbimiz nasıl isterse öylece olacaktır demek zorundayız. Günümüzdeki tüm hesaplarımız, savaş barış hesaplarımız, dünya Âhiret hesaplarımız, kazanma harcama hesaplarımız Rabbimizin önümüze koyduğu hesaplar dahilinde olacaktır. Aile hayatımızdaki, bireysel hayatımızdaki, ekonomik, siyasal hayatımızdaki tüm hesaplarımız Allah'ın istediği ve emrettiği gibi olacaktır. Çünkü Allah böyle istiyor. Resul (a.s) da aynen böyle yapmıştır.

Bugün bizler de böyle yaptığımız takdirde unutmayalım ki Allah bize de yetecektir. Tüm düşmanlarımıza karşı Rabbimiz bize kafi gelecektir. İblise karşı, İblis peşinde giden kâfirlerin tuzaklarına, müşriklerin tuzaklarına ve komplolarına karşı Allah bize de yetecektir. Çünkü Allah karşısında onların tuzaklarının tamamı zayıftır. Allah karşısında kim ne yapabilecek de? Onların tümünün tuzakları Rabbimiz tarafından boşa çıkarılacaktır. Çünkü onlar Rabbimizin kendilerine nasıl bir hesap içinde olduğunu bilmezlerken, Allah onların tüm hesaplarını, tüm niyetlerini bilmektedir.

Meselâ sûrenin önceki âyetlerinde anlatıldı. Kâfirler toplanmışlar ve Rasulullah efendimizi öldürmeyi planlıyorlar. Ama onların niyetlerini bilen Rabbimiz onları öyle bir yenilgiye uğrattı ki bu yenilgi onlar için de kurtuluş sebebi oluverdi. Rabbimiz o kâfirleri Müslümanların o sabrı ve peygamber (as)'ın o örnek ahlâkı sayesinde gün geçtikçe İslâm'a ısınır bir hale getiriverdi. En sonunda hepsi de Müslüman oldular. Yâni âdeta Rabbimizin planıyla zaman içerisinde onlar düşmanları olan Rasulullah efendimizin safına dost olarak geçiverdiler. Onlarla kardeş oldular. Onlarla birlik oldular.

65,66. "Ey Peygamber! Mü'minleri savaş için coştur. Sizin sabırlı yirmi kişiniz onlardan iki yüz kişiyi yener. Sizin yüz kişiniz, inkâr edenlerden bin kişiyi yener; çünkü onlar anlayışsız bir güruhtur. Şimdi Allah yükünüzü hafifletti, zira içinizde zaaf bulunduğunu biliyordu. Sizin sabırlı yüz kişiniz onlardan iki yüz kişiyi yener; sizin bin kişiniz, Allah'ın izniyle iki bin kişiyi yener. Allah sabredenlerle beraberdir."

Ey peygamber, mü'minleri savaşa teşvik et, onları savaş için coştur. Allah yolunda savaşmaları için onlara teşvikte bulun. Peygamber kendisi bizzat savaş için vaziyet alacağı gibi aynı zamanda yanındaki Müslümanları da teşvik edecek. Biz biliyoruz ki zaten peygamber ilk günden beri böyle bir savaşın içindedir. Biliyoruz ki Rasu-lullah efendimizin hayatında Allah yasaları belli bir süreç içindedir. Bu yaların pek çoğu zamanı geldiğinde inmiştir. Bazıları hazırlık yapmak üzere önceden mü'minlere indirilmiş ve mü'minleri hazırlamıştır. Mü'-minler Rablerinden gelen bu yasalar istikâmetinde hazırlıklarını yaptıktan sonra Rabbimiz herhangi bir sebep olarak veya olmayarak âyetlerini indirmiştir. Böylece Rabbimiz mü'minlere ne yapacaklarını bildirmiştir. Mü'minler de hemen onun gereğini yerine getirmişlerdir.

Meselâ Mekki sûrelerden Âdiyât sûresinde Rabbimiz cihaddan söz eder. Görkemli cihad sahneleri mü'minlerin gözleri önüne ge-tirilir. Bu tablolarla, bu cihad görüntüleriyle mü'minlerin kalbinde ci-had duyguları geliştirilir, mü'minlerin gönülleri cihada doğru sevk edilir. Mü'minlerin kalplerinde böyle büyük bir duygu oluşturulur. Ancak bu sûrenin indirildiği Mekke ortamında henüz cihada izin yoktur. Peki cihada izin yok, hem de cihaddan niye söz

ediliyor? O zaman bundan şunu anlıyoruz. Henüz cihada hiç izin verilmediği zamanlarda bile gönüllerde cihad coşkusu meydana getirmek içindi. Yâni mü'minler ileride bir gün yapacakları cihada hem gönülden, hem de diğer yönlerden hazır hale getiriliyorlardı.

Böylece Allah için, Allah dininin ikamesi için dünyadan uzak-laşabilmeleri öğretildi onlara. Çünkü Allah için bir cihad söz konusu olduğu zaman, dünya artık bir kenarda kalacaktı. İnsan sahip olduğu her şeyini terk edip cihad meydanlarında, ya Rabbi, ben kendimi de sana vermeye geldim. Senin yolunda canımı da vermeye geldim. Malımdan, mülkümden vaz geçtim. Çoluk çocuğumu arkada bıraktım. Şimdi de sana canımı vermeye geldim diyerek cihad meydanında olabilecekti. Bu hazırlıkların hepsi önceden yapılacaktı ve bir gün cihad emri geldiği zaman, cihad meydanlarına koşun emri geldiği za-man Allah'ın peygamberi ve onun izinde olan, bu yetkiye sahip olan emirler, komutanlar mü'minleri cihada teşvik edecekti. Ve işte Rab-bimiz burada savaşla ilgili diğer yasalarını da bizlere bildiriyor.

Bakın peygambere ve onun şahsında onun yolunun yolcusu mü'minlere bir savaş desteği, bir savaş morali. Sizden sabredip kendisini tutacak olan, gerçekten Allah bir savaşta dimdik düşmana karşı duracak, geri kaçmayı aklının ucundan bile geçirmeyecek, Allah yolunda çekinmeden canını verebilecek bir kapasitede olan yirmi kişi, yirmi mü'min kâfirlerden iki yüz kişiyi yener. Sizden bu kapasitede yir-mi kişi, iki yüz kâfire bedeldir. İşte Rabbimizin mü'minlere ilâhî nusreti ve desteği. Kâfirlerle mü'minler arasındaki oran işte Rabbimiz tarafından böyle belirleniyor. Demek ki iman bir mümini kâfir karşısında on katı daha güçlü kılıyor. Bu kuvvet kâfirler karşısında Müslümanlar yirmi kişilik bir grup oluşturdukları zaman geçerlidir.

Peki şimdi bir problem var. Acaba bu Müslümanların özelliği neymiş? Bir tek özellikten bahsedilmiş, o da sabreden yirmi kişi. Ken-disini tutan yirmi kişi. Hangi konuda sabır? Hangi konuda kendisini tutmak? Arkadaşlar daha önceden sabır hayatını yaşamış olan, daha önceden kendisini tutmayı becerebilmiş yirmi kişi. Hangi konuda? Birinci anlamıyla Allah'ın farzları üzerinde, Allah'ın emir ve yasakları üzerinde kendisini tutmuş, Allah'ın emirlerini yerine getirmeye çalışmış, sabretmiş, sabirînden yirmi kişi. İkinci anlamıyla kendisini tutabilmiş, haramlardan kaçınabilmiş, haramlara hiç yaklaşmama sabrını gösterebilmiş yirmi kişi. Üçüncü bir anlamıyla başına gelen felâketler karşısında bağırıp çağırmamış, isyan etmemiş, Rabbinin kaderine, takdirine razı olmuş, gözleri yaşarmış belki, tıpkı Rasulullah efendimizin oğlu İbrahim'in vefatı esnasında olduğu gibi ama, bağıra çağıra ağlayıp isyan etmemiş. Allah verdi, O aldı diyebilmiş. İsyan etmemiş, kendisini tutabilmiş. Böyle bir olgunluğu daha önceki hayatında gerçekleştirmiş yirmi kişi, iki yüz kişiye galip gelecektir.

Veya daha önceden Allah için, Allah yolunda mallarını ve canlarını, mallarını ve bedenlerini vermesini öğrenmiş, namaz ve zekât, namaz ve infak deneyiminden geçmiş olanlar işte şimdi bu cihad meydanında da Allah için bunları seve seve verebileceklerdir. Daha önceden İslâm'ın nehylerinden kaçmasını öğrenmiş olanlar, elbette cihad meydanında da dünyayı bir kenara koyabileceklerdir.

Elbette böyle inanmış, ne adına savaştıklarının farkında olan, hayatın ve ölümün mânâsını anlamış, âhiretin mükafatlarını, cenneti, cehennemi bilmiş Müslümanlar karşılarında bunların hiçbirisini bilmeyen, sadece dünyaları için, ülkeleri için savaşan, ırkçılık için savaşan kâfirler, kendilerinin yirmi katı olsalar bile onlardan her zaman güçlüdürler. Çünkü onlar mü'minlerin bildiklerini bilmeyen, onların inandıklarına inanmayan anlayışsız, bilgisiz bir toplumdur. Onlar cennet için, Allah için değil, sadece yağma ve talan için savaşan insanlardır. Onlar Allah desteğinden mahrumdurlar.

Böyle mü'minlerden yüz kişi o kâfirlerden bin kişiye galip gelecektir. Çünkü onlar hiçbir şey bilmeyen bir güruhtur. Çünkü onlar işin farkında olmayan, işin fıkhında olmayan bir topluluktурlar. Çünkü mü'-min ölüme koşarken onlar ölümden kaçan insanlardır. Mü'min cennet özlemiyle çırpınırken, Allah'ın rızasına ulaşma heyecanıyla koşarken, kâfirler dünyaya dönsem, sevgililerime tekrar kavuşsam hayalleriyle savaşmaktadır. Mü'minlerin ayakları ileri ileri koşarken kâfirlerin ayakları elbette geri, geri gidecektir. Mü'minler cennetteki Allah'ın nîmetlerine gözünü dikmiş olarak savaşırken, kâfirler ise tekrar vatanına döndüğü zaman bırakmış olduğu ticaretini, hayatını düşünmektedir.

Elbette bu vasıflara sahip olan yüz mü'min bu vasıflardan mahrum olan bin kâfire galip gelecektir. Onlar hep Allah'ın izniyle Allah'ın yasalarına uydukları için zafere ulaşacaklardır. Mü'minler Allah yasalarına uydukları için, kâfirler ise bu Allah yasalarına ters düştükleri için, onlara göre şekillenmedikleri için, işin farkında olmadık-ları için, cenneti, cehennemi, Allah'ın rızasını ve gazabını, uğrunda can verilmesi gereken şerefli şeyleri bilmedikleri için mutlaka yenileceklerdir.

Allah şu anda sizden tahfif etmiştir. Yâni sizin için bir indirimde bulunmuştur.. Yasada bir hafifletme yapılıyor anlıyoruz. Tabii önceki yasa kaldırılmıyor, ancak mü'minlere yüklenen sorumluluğun bir kısmı kaldırılıyor. Yâni yukarıdaki yasaya uymak yasaklanmıyor. Sizden yüz kişi, sabreden yüz kişi kâfirlerden iki yüz kişiye galip gelirler. Sizden bin kişi olursa onlardan iki bin kişiye galip gelirler. Allah'ın izniyle galip gelirler. Allah hiç şüphesiz sabredenlerle beraberdir. Evet işte yasa bu hale getirilmiştir. Mü'minlerden sorumluluk noktasında bir indirme söz konusu edilerek, yukarıdaki âyetlerde

gündeme getirilen kendilerinin on katı bir düşmanla savaşma emri Allah tarafından iki katına indirilmiştir.

Meselâ düşünün ki Nuh (a.s)döneminde bir avuç Müslüman, bir gemilik Müslüman tüm kâfir toplumla savaşlarında belli bir noktaya geldiğinde Allah o mü'minlere şunu emretmiş: Gemi yapacaksınız. Rabbimiz Nuh peygambere böyle emretmiş. Demek ki o an ki savaş malzemesi olarak mü'minlerin hazırlanmaları gereken, yapabilecekleri tek şey oydu. Rabbimiz de onu emrediyordu. Ve Nuh peygamber gemiyi yapıyor. Hazırlıklar tamam, geminin içine alınacaklar alınıyor, azınlıkta olan iman edenler o gemi içerisine biniyor. Geriye kalanlar dışarıda ve savaş başlıyor. Nasıl bir savaş? İnsanlar için ve bütün varlıklar için hayat olarak sunulmuş olan su her taraftan boşanmaya başlıyor. Yerlerden su fışkırıyor, gökler su boşaltıyor ve kâfirler helâk ediliyor. Mü'minler zafere ulaştırılıyor. İşte bunlar da örneklerdir. Veya meselâ Mûsâ (a.s)ve Firavun arasındaki savaş da böyledir. Öyleyse iman küfür arasındaki savaşların illa da insanların düşündükleri gibi olması gerekmiyor.

Meselâ Haşr sûresindeki savaşta mü'minler sadece kuşatma yapıyorlar ve Allah her birinin evi kale gibi olan Yahudilerin içine bir korku salıyor ve kendi elleriyle evlerini yıkmaya başlayıveriyorlar O korku sebebiyle. Yâni bu savaş aslında iman ile küfür arasında işin bitirilmesi hadisesidir. Bu hadise nasıl bitecektir? Ne şekilde gerçekleşecektir? Allah nasıl bitirecektir? Onu Allah bilir. Biz bu yasalardan herhangi birine kendimizi uydurabiliriz. Yâni bazen bir avuç mü'min, yüz mü'min, iki yüz mü'min kendisinin on katı değil yirmi katı, icabında otuz katı kâfirle savaş yapabilir ki bunu yaptıklarında Allah onlara niçin bunu yaptınız demez. Çünkü İslâm tarihi içerisinde peygamber (a.s)dan sonra bizden çok değerli mü'minlerin yapmış oldukları savaşların bir çoğuna Allah zafer nasip etmiştir. İşte onların hareketleri, tavırları İslâm'ın böyle anlaşılması gerektiğini gözler önüne sermiştir. İslâm'ı bizden daha çok anlayan sahâbe-i kirâm bu şekilde uygulamalar yapmıştır. Bize düşen Allah katında yasa olarak indirilenlere tâbi olmak, Allah katındakilere gözümüzü dikmek, Allah için cihad meydanlarına koşmaktır. Gerçekten sabrettiğimiz takdirde Allah bizlere de zaferini nasip edecektir.

67. "Yeryüzünde savaşırken, düşmanı yere sermeden esir almak hiçbir peygambere yaraşmaz. Geçici dünya malını istiyorsunuz, oysa Allah Âhireti kazanmanızı ister. Allah güçlüdür, hakimdir."

Bedir savaşının arkasından meşhur bir hadise zuhur etmişti. Peygamber ve bazı sahâbe müşrik esirlerinin fidye karşılığında salıverilmelerini ön görmüşlerdir. İçlerinde Hz. Ömer (r.a) bulunduğu bir diğer kısım ashap ise onların öldürülmelerini istemişti. Henüz bu konuda bir yasa inmediği için Rasulullah fidye alma hadisesini uygulamıştır. Allah'ın yasası da şudur: Yeryüzünde sağlam bir hâkimiyet el-de etmedikçe, savaşta düşmanı iyice

hırpalayıp gücünü kırmadıkça, düşmanı kesin bir yenilgiye uğratarak bulunduğu coğrafyada İslâm'ın yerleşmesini, İslâm'ın egemenliğini sağlamadıkça hiçbir peygambere esirler edinmek yakışmaz.

Bundan sonra sözü Peygamberin şahsından bizlere döndürerek Rabbimiz şöyle buyuruyor. Dünya hayatının menfaatlerini elde etmek isteyerek, bu maksatla, bu şekilde yapmanız doğru değildir. Ey Müslümanlar, sizler esir almakla, esir peşinde koşmakla dünya malı ve menfaati peşinde koşuyorsunuz. Geçici dünya menfaatlerini umuyorsunuz. Halbuki Allah sizin için âhireti murat ediyor. Unutmayın ki Allah Azîz ve Hakîmdir. Onun emrine asla karşı gelmeyin.

Artık yasanın inmesinden sonra bizler için böyle bir şey söz konusu olmamalıdır. Böyle dünya menfaatleri amacıyla onlardan alınacak fidye karşılığında dünyayı tercih ederek onları esir olarak tutmak yakışmaz. Peygamber için de bizler için de böyle bir şey söz konusu olmayacaktır. Rasulullah efendimiz de zaten fidye karşılığında Bedir esirlerini serbest bırakırken hiç bir zaman dünyayı istememiştir. Ancak böyle Rabbimiz tarafından bir yasa gönderilmediği için, onlar esir olarak kaldıkları takdirde belki ileride Müslüman olurlar düşüncesiyle fidye hadisesini öngörmüştür. Çünkü Allah onun için de bizim için de Âhireti istemektedir. Yâni mü'minler her zaman âhiret yurdunu düşünerek Allah katındaki Âhireti tercih etmelidirler. Çünkü Allah'ın her emrinde, her yasağında, her işinde, her yasasında bir hikmet vardır. Onun bu hikmetli yasaları hükümran olacaktır.

68. "Daha önceden Allah'tan verilmiş bir hüküm olmasaydı, aldıklarınızdan ötürü size büyük bir azap erişirdi."

Allah'tan önceden geçmiş bir yasa olmasaydı aldığınız o fidyelerden dolayı size büyük bir azap dokunurdu. Bizler için böyle bir azabın söz konusu olduğunu anlatıyor Rabbimiz. Peki acaba burada kast edilen Allah'ın daha önceki yasası neydi? Bunu düşündüğümüz zaman şöyle anlayabileceğiz. Yasa inmedikçe, herhangi bir yasa konmadıkça, belli bir konu içinde konuyla ilgili bir açıklama yapılmadığı takdirde daha önceki inmiş olan âyetlere göre onları yorumlayarak hükmünü veren bir Müslüman bu konuda sorumlu olmayacaktır. Ra-sûlullah'ın hayatında özellikle bu söz konusudur. Çünkü o dönem ya-salar yeni iniyordu. Daha önceki inen yasalar içerisinde esirlere nasıl davranılacağı konusunda bir açıklama mevcut değildi. Rasulullah bu konuyu bir önceki yasalarla şöyle yorumladı. Onların öldürülmelerine dair bir emir olmadığından dolayı fidye karşılığı saldıklarının hayatlarının bağışlanmaları söz konusuydu.

Peki bunu hangi amaçla yaptı Rasulullah? Belki onların içinden mü'min olanlar çıkar diye. Eğer zihinlerinizi yoklarsanız şunları da hatırlayacaksınız.

Meselâ bir seferinde Cebrâil (a.s) Rasûlullah'ın başına gelen bir hadise sebebiyle iki dağı birleştirerek kendisine zulmeden kâfirleri helâk etmek üzere Rabbinden emir alıp geldiğini hatırlatınca Rasulullah bu konuda kendisinin serbest bırakıldığını anlayarak bunu istememiş ve belki onların içinden mü'minlerin çıkabileceğini düşünmüştü. Rabbimiz de o toplumu helâk etmemiş ve gerçekten on-ların içinden mü'minler çıkmıştır. İşte burada da Rasulullah efendimiz aynı şekilde bir hareket sergilemiştir. Onların içinden müminler çıksın diye onları salıvermiştir. Yâni bu konuda nasıl davranacağına dair önceden açık bir yasa olmadığı için sergilediği bu genel yasa sebebiyle Rasulullah ve sahâbe-i kirâm cezalandırılmamıştır.

69. "Elde ettiğiniz ganîmetleri temiz ve helâl olarak yiyin; Allah'tan sakının, doğrusu Allah bağışlar ve merhamet eder."

Artık rızık olarak aldığınız ganîmetleri temiz ve helâl olarak yiyiniz içiniz. Dikkat ederseniz bu sûrede üç defa ganîmetlerden söz edildi, ama taksimatı yapılmadı. Yâni 41. âyet-i kerîmede her ne kadar taksimat yapılmışsa da yiyiniz emri verilmedi. Bu arada bir çok yasalar indirildi, mü'minler savaşa hazırlandı, savaş öncesi tavırları dile getirildi, savaşta takınmaları gereken tavırları anlatıldı. Bütün bunların Allah'ın yardımı ve desteğiyle gerçekleştiği defalarca dile getirildi. Ve şimdi artık ganîmetleri yeme izni çıkıyordu. Bu yasalara uyan insanlar ganîmetleri helâl bir şekilde yeme imkânı elde edeceklerdir.

Allah'a karşı muttaki olunuz. Allah bağışlayan ve rahmet kapılarını açandır. Takva bu sûrede sık sık geçti. Takva Allah'ın istediği şekilde bir hayattır. Takva Allah'ın istediği şekilde yaşamaktır ki bunu hiçbir zaman göz ardı etmeyeceğiz. Hayatımızda daima Allah'a karşı takva hakim olacak.

70. "Ey Peygamber! Elinizde bulunan esirlere, "Allah kalplerinizde bir iyilik bulunursa, size sizden alınanın daha hayırlısını verir, sizi bağışlar, Allah bağışlayandır, merhamet edendir" de."

Ey peygamber, ellerinizdeki esirlere de ki, eğer Allah sizin kalplerinizde bir hayır olduğunu bilseydi sizden alınmış olanların daha hayırlısını size verirdi ve size mağfiret ederdi. Yâni dikkat ederseniz daha önceki âyet-i kerîmede esirlerin alınmasıyla ilgili bir hitap geldi. Fakat şimdi o esirlere yönelik bir uyarı geliyor. Ey esirler, madem ki peygamber ve sahâbe sizin hakkınızda böyle bir hüküm verdi, önceki yasaları uyguladı, madem ki öldürülmediniz, madem ki yaşadınız, Al-lah bu yasasını, öldürme yasasını hemen o hadisenin peşinden indirip Müslümanlara sizi öldürtmedi, buna müsaade buyurdu, öyleyse unutmayın ki sizler Rabbinizin rahmeti gereği şu anda İslâm ile müşerref olma hakkına sahip kılındınız. O zaman Allah tarafından onlara da bir söylemimiz

vardır. Onların bu hadiseyle kendilerini değerlendirmeleri Allah'ın mağfiretine nail olabilmek için bazı hesapları yapmaları, Allah'ın bu yasalarına göre kendilerini takdir etmeleri gerekecek. Onun için bu âyetle biz onları Allah ile, Allah'ın âyetleriyle, Allah'ın rahmetiyle muhatap ederek onlara bunu söyleyeceğiz. Söyleyeceğiz ki onlar da bu âyetlerle kendi hesaplarını yapsınlar.

Ey kâfirler eğer Allah sizin kalplerinizde bir hayır görseydi elbette Allah size mağfiret eder ve size, sizden aldığının daha hayırlısını verirdi. Öyleyse sizler kendinize dönün ve kalplerinizi bir yoklayın. Gerçekten kalplerinizde bozukluklar varsa onları temizleyin. Zaten kalplerinde ne varsa onları kendileri bilirler. Onları atmalısınız. Bakın mü'minleri Allah nasıl zaferle müşerref kılmışsa, onları eğite eğite, onların kalplerini temizleye, temizleye en sonunda bir çok yasanın arkasından onlara nasıl ganîmetlerden istifade etme, dünya hâkimiyetini elde etme şerefini bahşetmişse sizler de aynı şereflere nail olmanın hesabını yapmalısınız. Onun için kalplerinizi yoklayıp, oradaki kötülükleri atıp mü'min olmalısınız. Allah'ın mağfiretine erişebilmek için yapmanız gerekenleri yapmak zorundasınız.

Çünkü işte gördünüz ki daha evvel tıpkı sizler gibi müşrik olan insanlar mü'min oldular, Allah'ın emirlerini yerine getirdiler ve Allah kendilerine zafer nasip etti, onları hakim duruma getirdi. Yeryüzünün hükümranlığını onlara bahşetti. Şu anda sizler onların elinde esir duruma düştünüz. Sizler de tıpkı onlar gibi vazgeçin şu küfür ve şirklerinizden de onlar gibi şereflere ulaşın.

Eğer eski halleriniz üzere devam ederseniz kesinlikle bilesiniz ki Allah'ın lütuflarından istifade edemeyeceksiniz.

71. "Esirler sana hıyanet etmek isterlerse, bilsinler ki esasen daha önce de Allah'a hıyanet etmişlerdi. Allah bundan ötürü onları yenmen için sana imkân verdi. Allah bilendir, hakimdir."

Şâyet sana hainlik düşünürler, sana ihanet etmek isterlerse daha evvel onlar Allah'a da hainlik yapmışlardı. Allah kendilerine tüm nîmetlerini yağdırmış olmasına rağmen yine de Rablerine karşı isyan bayrağını çekmişlerdi. Darda kaldıkları zaman yalvarıp yakardıkları, ihtiyaçları düştüğü zaman hatırladıkları, kendilerine yardımını, kendilerini bir çok tehlikelerden kurtarışını bizzat gözleriyle gördükleri ve işte şu anda da kendilerine bir ölüm yasası indirmeyerek kendilerine hayat hakkı tanıdığına şâhit oldukları Allah'a karşı hain davrandılar.

Eğer şu anda da önceki yaptıkları gibi Rablerine karşı haince bir davranışın içine girerlerse kesinlikle bilesin ki ey peygamberim onların bu hıyanetlerine karşı Allah size imkân verecektir. Allah Alîmdir, Hakîmdir. Allah

her şeyi bilen ve yaptığı her şeyi bir hikmetle yapandır. İşte bütün bu Rabbimizin âyetlerini, uyarılarını biz elimize esir düşen insanlara ulaştıracağız. Onları düşünmeye sevk edip Müslüman olmalarına yardımcı olacağız.

72. "Doğrusu inanıp hicret edenler, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla cihad edenler ve muhacirleri barındırıp onlara yardım edenler, işte bunlar birbirinin dostudurlar. İnanıp hicret etmeyenlerle, hicret edene kadar sizin dostluğunuz yoktur. Fakat din uğrunda yardım isterlerse, aranızda anlaşma olmayan topluluktan başkasına karşı onlara yardım etmeniz gerekir. Allah işlediklerinizi görür."

İman edenler, hicret edenler. İman edenler ve iman kaynaklı bir hayat yaşayabilmek için, imanlarından kıl payı ayrılmamak için hicret edenler, imanları için her şeylerini fedâ edenler, imanları uğrunda cihad edenler, imanlarını yaşayabilmek için malları ve canlarıyla cehd-ü gayret sarf edenler. Ve barındıranlar, destek olanlar var ya işte onlar birbirlerinin dostudurlar, birbirlerinin velisidirler. Birbirleriyle kardeşlik ilişkisi içinde bulunanlardır onlar. Birbirlerine karşı sırdaştır onlar. Birbirlerine karşı sorumluluk taşıyan insanlardır onlar. Birbirlerine Allah'ın emirlerini emreden, birbirlerini Allah'ın yasaklarından sakındıran, birbirlerini cennete kazandırma kavgası veren insanlardır onlar.

İman edip de hicret etmeyenlere, iman edip iman kaynaklı bir hayata yürümeyenlere, imanlarını yaşayabilecekleri bir ortam arayışı içine girmeyenlere gelince onlarla sizin aranızda herhangi bir velâyet ilişkisi yoktur. Zaten doğal olarak böyle bir şeyin gerçekleşmesi mümkün değildir. Hattâ onlar da hicret edip sizin aranıza katılıncaya kadar... Eğer din hususunda sizden bir nusret, bir yardım isterlerse o zaman bu konuda onlara destek olmak zorundasınız. Yâni eğer dinlerine mâni olunuyor, dinlerini yaşamalarına imkân verilmiyorsa, dinleri konusunda zulme maruz kalıyorlarsa onlara yardım etmek zorundasınız. Bu da bir Allah yasasıdır. Velâyetin her türlüsü yasak değildir. Din konusunda bir yardım istemeleri söz konusu olursa onlara yardım edeceğiz.

Evet İslâm yurduna hicret edip Müslümanlara katılmayan Müslümanlarla İslâm yurdunda ikâmet eden Müslümanlar arasında sadece İslâm bağı, İslâm kardeşliği bağı vardır. Küfür ve şirk diyarında yaşayan Müslümanlar İslâm yurdunda yaşayan Müslümanlara vâris olamazlar, birbirlerinin velisi olamazlar. Allah'ın Resulü bir hadisle-rinde buyurur ki:

"Müşriklerin arasında yaşayan hiç bir Müslümana karşı sorumluluk borcum yoktur."

Ancak aranızda bir anlaşma, sıkı bir sözleşme olan topluluk-lara karşı bu olmayacaktır. O topluluk içinde herhangi bir Müslüma-nın din konusunda da

olsa bir problemi var da sizden yardım isti-yorsa savaş açarak o Müslümana yardım etmeniz söz konusu değildir. Müslüman her zaman anlaşma yaptığı toplumlara karşı anlaşmasına sâdık kalmak zorundadır. Tabii bu şu anlamda değildir. Hiç müdahale etmeyeceğiz, ağzımızı hiç açmayacağız, aramızda anlaşma bulunan toplum bizim din kardeşlerimize zulmederken biz onları kabulleneceğiz anlamına değildir. O devlet nezdinde hiç bir girişimde bulunmayacağız anlamına değildir bu. Sadece o antlaşmamızı fiilen kökünden bozup atacak bir davranış içine girmeyeceğiz anlamınadır. Onun dışında yine o Müslüman kardeşlerimize yardımlarımızı esir-gemeyeceğiz.

73. "İnkâr edenler birbirlerinin dostlarıdır. Eğer siz aranızda dost olmazsanız yeryüzünde kargaşalık, fitne ve büyük bozgun çıkar."

Kâfirlere gelince onlar da birbirlerinin velisi ve dostudurlar. Onlar arasında da karşılıklı velâyet ilişkileri vardır. Birbirleri adına karar alırlar ve birbirlerinin kararlarını, yasalarını uygularlar. Onlar birbirlerinin velisidirler, sizler de birbirlerinizin velisisiniz. Kâfirlerin mü'min-lerle, mü'minlerin de kâfirlerle asla bir velâyet ilişkileri olamaz. Akraba bile olsalar müminle kâfir arasında bir dostluk, bir velâyet ilişkisi yoktur. Allah mü'minlerin velisidir, mü'minler de birbirlerinin velisidirler.

Eğer sizler mü'minler olarak bunu yapmazsanız, yâni sadece mü'minleri velî bilmez, sadece mü'minler olarak aranızdaki velâyet bağlarını pekiştirmezseniz, aranızdaki dostluk ve dayanışmalarınızı sağlamlaştırmazsanız, velilerinizi, valilerinizi, idarecilerinizi kendinizden seçmez, kâfirlerin ve müşriklerin velâyeti altında bir hayata razı olursanız kesinlikle bilesiniz ki yeryüzünde büyük bir fitne ve fesat olur.

Şu anda öyle değil mi? Öyle olmamış mı? Mü'minler birbirleriyle ilişkilerini bozdukları için, kâfirleri ve kendilerini tek ümmet bilip tek yumruk halinde kendilerinden başkalarının karşısında durabilme özelliklerini yitirdikleri için, kendilerinden başkalarının velâyeti altında bir hayattan razı oldukları için yeryüzünde büyük bir fitne çıkmamış mıdır?

74. "İnanıp hicret edenler, Allah yolunda savaşanlar ve muhacirleri barındırıp onlara yardım edenler, işte onlar gerçekten inanmış olanlardır. Onlara mağfiret ve cömertçe verilmiş rızıklar vardır."

İman edip hicret edenler ve Allah yolunda hicret edenler, muhacirleri barındırıp onlara yardım edenler, muhacir kardeşlerini bağırlarına basanlar, onlara yardım edip destek olanlar var ya işte onlar gerçek Müslümanlardır. Bu özellikler bizde varsa biz gerçek Müslümanlarız. Onlar için mağfiret vardır,

Rableri tarafından bağışlanma, kusurlarının örtülmesi vardır ve Kerîm bir ecir, cömertçe bir mükafat vardır.

75. “Sonra inanıp hicret eden ve sizinle birlikte savaşanlar, işte onlar sizdendir. Birbirinin mirasçısı olan akraba, Allah'ın Kitabı’na göre birbirine daha yakındır. Doğrusu Allah her şeyi bilir.”

Tekrar iman edenler, sonradan iman edenler. Öncekiler önceden iman edenlerdi, bunlar da sonradan iman edenlerdir. Sonradan iman etmiş ve kardeşleriyle velâyet ilişkilerini gerçekleştirmiş olanlar. Esirler içerisinde, savaşılan toplumlar içerisinde dirilip sonradan imana gelmiş olanlar, hicret edip Müslüman kardeşlerine katılmış, Müslümanlara destek vermiş olanlar, hangi ırktan, hangi ülkeden, hangi dinden, hangi coğrafyadan olurlarsa olsunlar Müslümanlarla birlikte, sizinle birlikte cihada katılarak kendileri gibi olanları diriltmeye koşmuş olanlar, onlar da sizlerdendirler. Önceki durumları ne olursa olsun onlar da sizin gibidirler, onlar da sizin kardeşlerinizdirler. Onları kendinizden bir parça kabul etmek, kardeş bilmek ve bağrınıza basmak zorundasınız. Artık İslâm ümmetinin bir üyesidirler onlar.

Akrabalık bağları içerisinde olanlar ise Allah kitabında, Allah yasalarında birbirlerine daha yakın velâyet ilişkileri içerisindedirler. Yâni arada akrabalık bağları söz konusu olduğu takdirde onlarla olan ilişkilerin daha yakın, daha farklı olması bizlere emredilmiş oluyor. Yâni iman noktasında bizler hepimiz birbirimizin kardeşiyiz. Ama bakın bu âyetlerde anlatıldığı gibi, iman, hicret, Allah yolunda cihad, akrabalık gibi özellikler sebebiyle daha bir kardeş olacağız. Ve de ayrıca akrabalığın da getirdiği ayrı bir takım haklar hukuklar söz konusu olacaktır.

Meselâ akrabalık artı bir de komşuluk söz konusu olunca el-bette hukuklarımız ve sorumluluklarımız farklılaşacaktır. Ama kom-şuluk bağlarımız, akrabalık bağlarımız hiçbir zaman İslâm kardeşliği bağlarımızı zedeleyecek bir noktaya varmayacaktır. Hiç şüphesiz ki Allah yaptığınız her şeyi bilmektedir. Her şeyi Allah’ın ezelî ve ebedî ilminin altında yaptığınızı unutmayın. Enfâl sûresiyle alâkalı da bu kadar söz yeter. Rabbim bu sûrede anlatılan Allah yasalarına uygun hareket ederek Rabbimizin desteğine ehil Müslümanlar olmayı ve zaferden zafere koşmayı Rabbim cümlemize nasip buyursun in-şallah. Âhirette de ebedî zafer, ebedî mutluluk bizim olsun. Allah’ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.